

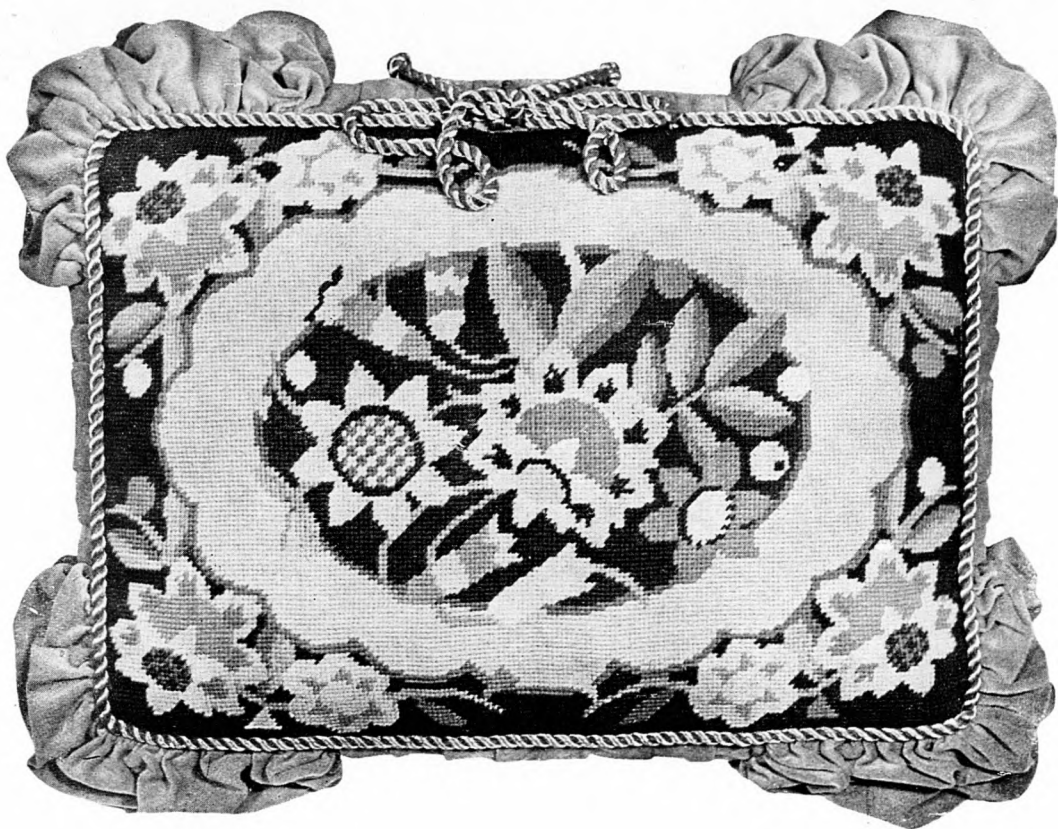
MAGYAR URIASSZONYYOK LAPJA

FOSZERKESZTŐ TÁVOLLETEBEN
A SZERKESZTESÉRT FELELOS:
DR. KERTÉSZ ELEK
XV. ÉVFOLYAM 6. SZÁM
BUDAPEST, 1938 FEBR. 23
ÁRA NYOLCVAN FILLÉR

T A V A S Z I K O S Z T Ü M Ö K

1938. ÉVI FIGYELMESSÉGÜNK!

Ez a színekben pompázó, művészi tervezésű divánpárnalap, amelyet kedves Előfizetőink külön óhajtatására és kifejezett kívánságára tervezettünk meg, lesz a Magyar Uriasszonyok Lapja 1938. évi figyelme. Hisszük, hogy ez a divánpárnalap valóban ki fogja elégíteni minden kedves Előfizetőnk művészi igényét és otthonuknak értékes darabja lesz. A másik szempont, amit a párnalap tervezeténél egyellen pillanatra sem tévesztettünk el, az volt, hogy otthonukban ez a párna nem csupán művészi értékével, hanem vidám, élénk színeivel is kellemes, meghitt hangulatot teremtsen. Ez a figyelmességünk nem akar betolakodni kedves Előfizetőink otthonába, de nagyon jól tudjuk, hogy éppen divánpárnából soha sem lehet elég és meggyőződéssünk, hogy egy újabb színt is még kellemesebbé és még otthonosabbá varázsolja a lakást. A párnalap nagysága 51x39 cm, finom penelopanyagra, tizenegy színnel elő van festve és hozzá 8 kis motring megfelelő színű, kiváló finom, eredeti gyapjúfonalat adunk díjtalanul. Az előfestett párnalapot és 8 motring gyapjúfonalat minden előfizetőnk megkapja, aki az évi 24 pengő előfizetési díjat akár egy összegben, akár fél-, negyedévi vagy havi részletekben teljes összegben befizette. Természetesen, aki egy összegben fizeti be a 24 pengő évi előfizetési díjat, az azonnal megkapja a párnalapot előfestve, 8

motring fonallal, aki pedig részletekben fizeti be, az a 24 pengő utolsó részletének lefizetése után részesül benne. A havi 2 pengős részletben fizető előfizetőink a tizenkettedik havi részlet befizetése után kapják meg. Figyelmességünket teljesen díj- és portómentesen küldjük meg kedves Előfizetőinknek, arra semmi külön költség nincs. Romániában vagy Csehszlovákiában lakó előfizetőink portóköltségre 1.50 pengőt kell küldjenek, vagy magyarországi rokonuk, ismerősük címét adják meg, ahova portómentesen küldhetjük el részükre. Gondoskodtunk továbbá arról, hogy a párna teljes kidolgozásához szükséges további gyapjúfonál a legjutányosabb áron álljon mélyen tisztelt Előfizetőink rendelkezésére, ezért a párna teljes kidolgozásához a díjmentesen adott 8 motringon kívül szükséges 36 motring anyagot a bolti 3.96 P helyett **portóköltséggel együtt P 3.50-ért**, a pénz előzetes beküldése ellenében kiadóhivatalunk szállítja. Leghelyesebb az összeg az utolsó részlet átutalásával egyidejűleg befizetni, amikor is a párnalapot a hozzáadott anyaggal egyidejűleg küldhetjük meg. De az anyag ára P 3.50 külön, postabélyegben is beküldhető. Reméljük, hogy kedves Előfizetőinknek ezen figyelmességünkkel is tolmácsolhatjuk igaz hálánkat és szeretettel fogadják a Magyar Uriasszonyok Lapjának ezt a legújabb kedvességét.

Teljes tisztelettel:

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA
szerkesztősege és kiadóhivatala

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HAZTARTÁSI FOLYÓIRAT

BUDAPEST, 1938 FEBR. 20

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL: BUDAPEST VI. KERÜLET. JÓKAI-UTCA 37 SZAM (BERLINI-TER SAROK)

TELEFONSZÁM: 11-12-93

Megjelenik havonta háromszor 1-én, 10-én és 20-án Postatakarékpénztári csekkszámra 41.490. Előfizetési ár Magyarországon és Ausztriában: egész évre 24 P félévre 12 P negyedévre 6 pengő Belgiumban, Franciaországban, Németországban Svájcban és Olaszországban: egész évre 30 pengő félévre 15 pengő negyedévre 7 P 50 fill

FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

Csehszlovákiában: egész évre 180 csehszkorona, félévre 90 csehszkorona negyedévre 50 csehszkorona. Romániában: egész évre 900 lei félévre 450 lei negyedévre 250 lei Angliában és Amerikában: egész évre 40 pengő, félévre 20 P Egyes szám ára 80 fill Előfizetési ára az inavenes gyermekrovat melléklettel együtt évi 24 pengő.

A MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA KÉZIMUNKABOLTJA, BUDAPEST, VI., TEREZ-KORUT 6. SZAM. TELEFON: 12-13-19

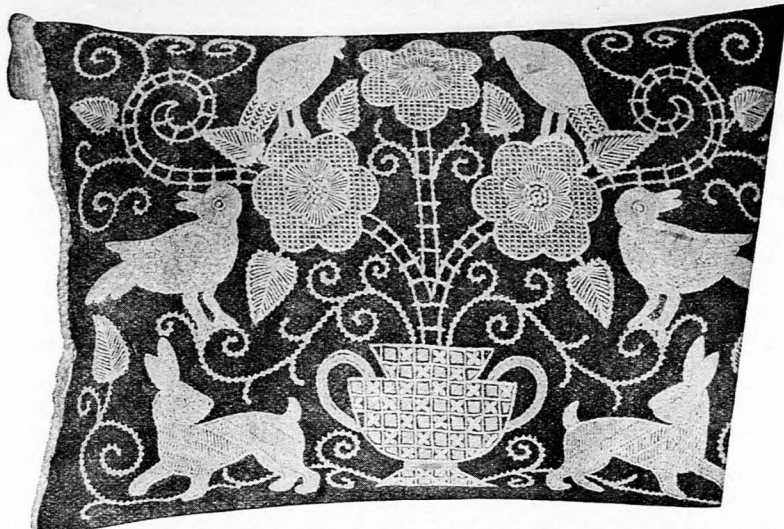
Az otthon varázsa

IRTA: PAPP JENŐ

Az ember különféle vezetőkkel bejárja a világ valamennyi királyi palotáját és aztán, mikor haza jön, boldogan teszi fel otthon a fogásra a kalapját. A fogas tudniillik ott van a régi helyén az előszobában, a megszokott helyen, ahol az ismerős kéz a sötétben is biztosan megtalálja. Mint ahogyan az ágy is széles mosollyal tárja ki előtte párnás karjait. Annyi idegen vánkos után otthon hajthatja csak igazán álomra a fejét az ember, aki a klórszagú szállodai párnák után az első este magához öleli a családi cihát, amelyből az otthon illata üti meg az orrát. Ezt a párnát szeretettel igazgatták meg a feje alá. A kéz, amely megveregette, tudja, hogy a gazdája laposan szereti. És láthatott Versaillesban kincseket érő brokátokat az ablakok körül: de neki ez a szerény kis bordóbársony függöny tetszik itthon a legjobban a világon. A Buckingham-palotában is álltak díszpoharak a tölgyfapalcokon, kancsók, vázák, képek és szőnyegek kápráztatták el, gobelineket csodált meg a Vatikánban és megilletődve közeledett Schönbrunnban Ferenc József egyszerű kaszárnyai vasúgja felé: mégis az az igazi esemény, mikor itthon kidugja reggel a lábát a paplan alól és meztelen lábujjai pontosan beletalálnak az odakészített papsokkba.

A nap másutt is besütött a szobába, de ez a ragyogás csak itthon meghiúsul. Csak egytellenegy fészek van az egész világon, ahol a nap fényében életre kelnek a szoba sarkai. Tudjuk, hogy délután háromkor sugarai elérik a bölcsőt s akkor azt arrább kell húzni, mert felébred a gyerek. A lakásban a rend a legnagyobb hatalom. Egy szék el nem merné mozdulni a helyéről, a festmények évtizedeken keresztül ugyanazon a szögön lógnak. Ha az íróasztal átvándorolna a szoba másik oldalára, ez a forradalmat jelentené, a világ végét, vagy legalább is a helyi felfordulást. Ragaszkodunk ahhoz, hogy a telefon a divány mellett szóljon meg. Felháborodunk, ha a fölöttünk lévő lakásban nyikorog az ebédlőajtó. A magunkét már nem is halljuk, mert ez a zene hozzátartozik a lakás harmóniájához. A terítő hímzése velünk együtt fakul. De ki veszi ezt észre? ... Ki látja meg, hogy a rojtok is gyorsan kopnak? A mi szemünkben az ott-

hon minden huzata úgy fénylik, mint új korában, a fotójök örök életűek és módjólött csodálkozunk, mikor sántítani kezd egy öreg állóóra, vagy mikor a sok pucolásban papírvékonyvá válik egy-egy kés pengéje kint a konyhában. A maradandóság lebegi körül az embert az otthonban, ahol a bútorokról feltételezi az örök hűséget, a rendről elhiszi, hogy magától születik meg s az életéről, amely itt lefolyik, a legszebb véleménnyel van. Úgy érzi, hogy az otthon maga a biztonság, a szilárd talaj, amely soha nem inog alatta, mint a hajó s ahol nyugodtan elhagyhatja zsebkiését, gyujfáját s elhányhatja kulcsát, noteszét, pénztárcáját, mert ezek a tárgyak itt soha nem vesznek el s mindig visszatálnak hozzá, mert vele együtt ezek is mind otthon vannak. Az ifjúság soha nem nőhet így össze az otthonnal, mert a romantika és a képzelet, amely «a borsón térdepelve is szépet álmodik»: csodák után szalad és nem is veszi észre, hogy kemény prices-e alatta az ágy, vagy pedig ruganyos matrac. Az ifjúság mellé még nem szegődnek oda a tárgyak örök útítársul. Ők nem sajnálják a ceruzát, amelyet elveszítenek, nem ismerik az anyag értékét, egy karkötő órát, egy szép ruha, vagy egy ajándék életét. Csak egy bizonyos korban forr össze és lesz eggyé az ember az otthonnal s valamennyi berendezésével, amely nem is annyira tőle, a gazdától nyeri fényét és hamvét, hanem egy másik lényétől, aki mindazt elfogadja s a lakásban minden tárgyának kijelöli a maga méltó helyét, minden nap megadja mind-egyiknek a magáét s aki meghallja még azt is, ha a pohárszék sóhajt egyet titokban, vagy ha moly röppen be a szerény ruhái közé. Az ő lelke ragyog a lakás porcellánjain s a keze illata maradt ott a párna huzatán. Ő adja meg az otthonnak azt a varázst, amelyet a ruhánkban is elviszünk ki a világba. Lassankint az egész férfit bevonja az ő szeme sugara s a nyakkendő pillangóján is meg lehet látni, hogy melyik férfi kötötte meg sebtiben a tükör előtt, magányosan s melyikét nézte meg távozás előtt otthon a feleség. Mert ki lehetne más forrása az otthon varázsának, mint ő, az asszony, aki lelket tud önteni négy kopár fal közé az élet sivárságába és kietlenségébe is, ha szeret. És ha szeretik.

Díványpárna állatmintákkal, nagyított mintája lent. Leírása kézimunkarovatunkban

Szobrot

Írta: Debreczeny Árpád

A KÖZTISZTIVISELŐNEK

Szobrot a köztisztviselőnek! Óh, hány bölcs államférfi, tüzes politikus ajkán virágozott ki e szókép és hány közíró szántott barázdákat vele a fehér papíron.

Szobrot a köztisztviselőnek! A kötelességteljesítés szobrát, mert híven teljesítette feladatát a nagy világégésben, a világháború idején.

Szobrot a köztisztviselőnek! A becsületesség szobrát, mert egy vonalnyira sem tért le a becsületesség útvjáról, a kísértés nehéz óráiban.

Szobrot a köztisztviselőnek! A szerzetesi szegénység szobrát, mert mindent elkönyvetve, alázatos lélekkel szenvedte át a pénzromlás, a nyomor, az éhezés súlyos éveit.

Igen... szobrot... szobrot a köztisztviselőnek: a megingathatatlanság, a jellemzilárdság, a szorgalom, türeszenvedés, az Istenéhez és hazájához való hűség szobrát!

Ám engedd meg, hogy megkérdezzük tőled, te providenciális államférfiú, te szépszavú közíró, te állam, te társadalom... igen, megkérdezzük tőletek, akik szoborba merevítitek és talapzatára kívánjátok állítani a köztisztviselőt: gondolatok-e csak egyszer is arra, hogy voltaképpen milyen szobrot is faragtassatok azzal a nagy szobrással, akit méltónak ítélték e nehéz és a maga irtózatos nagyszerűségében megdöbbentő feladat megoldására? Mert hol az a Phidias, Michel Angelo vagy Rodin, aki a te igazi szobrodat meg

tudná mintázni, óh köztisztviselő?!...

Igen... mi is el tudunk képzelni egy ilyen szobrot, de — sajnos — bármilyen vérbő is fantáziánk: nem elég erős ahhoz, hogy a példaadás, a lelkesítés alakját tudjuk kialakítani.

Igen... a mi lelki szemeink előtt is ott áll e szobor, de óh irtózat, talán legjobb, ha elfordulunk tőle, mert nincs elég bátorságunk, hogy szembenézzünk vele. Ám mégis... erőt veszünk magunkon és ráemeljük tekintetünket.

De mi ez, az ég szerelmére?! Hol az a büszke, önrözetes emberi magatartás? A felvetett fej, a messzenéző tiszta szem, a magasra emelt mellkas?... Minden... minden, amit egy becsületben és munkában eltöltött élet öntudata ad az embernek!?

Itt áll a szobor előttünk, de nézd csak: a teste görnyedt, ősz feje lekókad, mint a havas fenyőfaág, homlokára, arcára kiült a sok ránc és a sok gond. A tekintetét elvonja előlünk, nem mer a szemünkbe nézni, mert már alig pislákol a fénye és lopva egy-egy könnyesepp is kigördül ritkás szempillái alól. A karjai ernyedten lógnak alá, a lába rogyant és a ruházata...

Nézem és eltűnök, de egyszerre csak, mintha remegni kezdene az ajka. Igen... igen... határozottan látom, szólni akar, mondani akar valamit, csak nincs elég bátorsága hozzá, meg aztán úgy látszik, hogy a sok türes,

néma hallgatás is berozdásította a száját. Odamegyek hozzá és biztató, jóságos nézéssel nézek a szemébe. Aztán megsímogatom egy kicsit a hangom melegségével és felfedem előtte a nagy titkot, hogy én a jóakarója, a barátja vagyok, aki azért jöttem el most ide hozzá, hogy elmondhassa nekem minden buját-bajját, mint gyermek az édesanyjának.

És ime, lásd és halld a csodát! Beszédre nyílt a szobor ajka és imígyen szóla:

— Mit is mondhatnék én önnek újat, jó uram? Öszintén szólva, bizony szégyelem kissé, hogy közszemlére ide-állítottak, de hát köztisztviselő vagyok és a szolgálati utasítást pontosan meg kell tartani. Csak azt restelem, hogy ebben a rossz gúnyában álltam ide, meg hogy hiába erőltetem, sehogyssem sikerül utasításra mosolyognom és olyan savanyú képet vágok, mintha vackorba haraptam volna. De lát csoda, csoda ez, uram?! Húsz év óta nem tudtam már ruhát csináltatni és belerokkantam abba a küszködésbe, amit a magam és kis családom puszta életéért vívtam. És ezt hívják kérem nálunk: szanalásnak!? Holott mindnyájan betegek lettünk tőle...

Itt önkéntelenül is fanyar mosolyra vont a száját s rövid lélegzetvétel után egyre jobban nekibátorodva folytatta: — El tudja ön azt egyáltalában képzelni, hogy milyen ma az irigyelt köztisztviselő sorsa? Nem, uram, ezt csak mi tudjuk, akik ezt az életet éljük. Nekünk tisztviselő-„urat“ kell játszannunk. Uri öltözködés, uri lakás, uri szolgálatkészség: és otthon alig van mit ennünk, nincs amiből ruházódjunk, cipőt foltoztassunk, gyermekeket neveljünk... Mikor a köztisztviselői pályára lépünk, akkor még fiatalok vagyunk, nagy hittel és szent bizakodással. Azután megnősülünk, oltárhoz vezetjük szívünk választott-

A fenti díványpárna nagyított hízmésmintája

És ezzel egész testében megrázkódott.

*

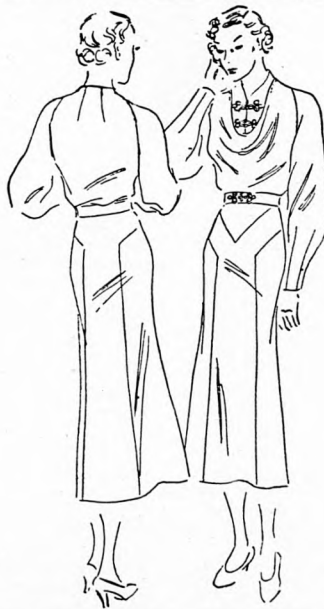
Eddig a szobor. És most meghatódottan vesszük át tőle a szót, amikor azt mondjuk, hogy ennek pedig nem kellene föltétlenül így lennie! Nem és ezerszer nem! Nem görög sorstragédia ez, amin egy kicsit több szívvel és alaposabb átgondolással segíteni ne lehetne... segíteni ne tudna a mindnyájunk szerető atya: az Állam. Hiszen a köztisztviselő nem teaurálja a pénzt és amivel az állam az ő keserves sorsán javít, az a pénz körfutásának vérpályájába kerül, egyik kézből a másikba vándorol és így ugyancsak megszorozódik a végeredményben az adó és egyéb közszolgáltatások erein át kiindulási helyére, az államkasszába kerül vissza. Kérdezzük csak meg a gazdát, a gyárost, az iparost, a kereskedőt, hogy mennyire megérik azonnal, amint egy-egy fizetéscsökkenés az amúgyis vérszegény pénzpiacból ki-kiszivattyúzik egy-egy tömeget. Hát nem az tette-e és teszi naggyá most is Amerikát, hogy ott — nyugdíj helyett biztosítással gondoskodván magukról — mindenki minden keresetét beledobja az élet nagy körforgásába?

És nézzük csak meg a nagy nyugati nemzetek, az angolok, franciák, németek, olaszok újabb köztisztviselői és kapcsolatos szociális törvényeit. Milyen friss levegő árad ki e törvénykönyvek lolt betűiből, milyen segítőkész nyúlik fel a paragrafusok közül.

Hozzád szólunk tehát, téged kérünk szerető atyánk, te mindenható Állam, segíts hűséges, szorgalmas, derék fiatal

ját, az imádott, szegény leányt, mert azt hisszük, úgy érezzük, hogy semmi baj sem lehet ott, ahol két ember szereti egymást. Persze, már ekkor, akaratlanul is, egy kis adósságra keveredünk. Csak egy kicsibe! Legyintünk egyet, majd öszzébb húzzuk a nadrágszíját és mindenben. Öszzébb ám, csakhogy nemsokára megjelenik az első tapsikáló kis csöppség, azután a második, harmadik, negyedik... Minden gyerek után kapunk is pár pengő családi pótlékot és csinálunk természetesen tízszer annyi adósságot. Közben meglátogat néha bennünket a betegség, meg sok más sorscsapás. A gyerekek nőnek, a kiadások szaporodnak, a drágaság emelkedik, de a fizetésünk mindig csak messze mögöttük sántikál. Így aztán könnyen érthető, hogy százfélé tartozunk és ahelyett, hogy kikászálódnánk bajainkból, az uszorakölcsonök iszapjába süllyedünk. És amikor néha felnyögünk, mert már szájunkig ér a víz, mindig csak a régi dalt küldik felénk: „csak még egy kis kitartás, amit el is várunk tőled, köztisztviselő, aki szent missziót teljesítesz örhelyeden! Ne félj, lesz ez még jobban is, csak most ne lázadozzál, mert hidd el, hogy most nem adhatunk többet, hiszen jómagunk is szegények vagyunk... Egyelőre osszátok be... igen... osszátok be jobban a pénze-teket... addig... csak addig, amíg majd szanalunk... igen... szanalunk benneteket!“ Brr!!

don: a szegény köztisztviselőkn! Hiszen előtte a külföldi példák, csak követned kell őket. Adj nekik már fiatal korukban is nagyobb fizetést, hogy minél hamarabb házasodhassanak. Javítsd meg előlépésüket, javaldalmukat és nyugdíjukat, hogy el ne adóssodjanak. Adj házassági segélyt és sokkal nagyobb családi pótlékot, hogy áldást, boldogságot hozzon nekik az édes otthon és a hancurozó sok gyerek. Építsd meg részükre a családi házak tízezeit, hogy igazi meleg tűzhelyük legyen, amit az édes anyafölddel együtt az életük árán is megvédenek. Ne emeld, hanem szállítsd le az adójukat, rendezd el a hibájukon kívül felmerült, szerteágazó adósságait és lásd el őket különféle természetbeni szolgáltatásokkal is: és akkor... akkor, meglátod, hogy a szobor egyszerre csak büszkén felveti Tehorgasztott fejét, homlokáról leszaladnak a ráncok, a szeme kifényesedik, a teste felegyenesedik és megacélozódnak karjai. Akkor azután Madách-csal együtt bátran mondhatod, hogy „dícsőségedre írtál költeményt.“ Akkor bátran odaállíthatod a közbámulat nagy színterére a te köztisztviselő szobrát.

De nem... nem... akkor nincs is szoborra szükség, hiszen a szobor a halál jele, csak a halottnak szoktunk szobrot emelni, a köztisztviselő pedig élni... igen, élni akar! Ne szobrot, hanem életet adj hát nekik, atyánk, óh mindenható Állam!

Valamikor, kinn az életben, Bartóky Sándornak hívták. Itt röviden Felsőnek. Odakint csinos kétszobás lakása volt. Itt csak egy rácsosablakú parányi cellája, amely azonban számára a birodalmat jelentette. Odakint felesége volt, csinos, derék asszony, akit szeretett. Itt egyedül élt képzelt trónján és csak alattvalói voltak. Odakint a telegkönyvi hivatalban dolgozott, itt bent fontos államügyeket intézett. Az «Allamügyek»-et az Intézet irodájában végezte. Körülötte az íróasztaloknál az elmeegógyintézet tisztviselői dolgoztak, akik őt valamennyien Felsőnek szólították és közben másolnivalókat tettek eléje, bíborszínű posztóval bevont íróasztalára. Minden munkát szívesen elvállalt, zokszó nélkül másolta szép, kifejezéstelen betűvel az aktákat, de ehhez a bíborszínű posztóhoz ragaszkodott. Ez kijárt neki, az uralkodónak... A főorvos szívesen engedélyezte ezt a fényűzést, hiszen a Felsőg különben oly kevés gondot okozott. Évek óta élt szép csendben közöttük, mintha nem is beteg, hanem egy jóindulatú családtag volna, akinek van valami mániája. Állapota akkor fordult hirtelen jóra, amikor rendszeres munkát bíztak rá. Elhittették vele, hogy a másolás fontos államügy és ő boldogan teljesítette kötelességét. Néha, ha jöködők voltak a hivatalnokok, beszédebe is elegyedtek vele és mosolyogva hallgatták végig uralkodói gondjait és sajnálkozva csóválták a fejüket, amikor elmesélte, hogy egy páztorfiú megszöktette az ő szépséges királynéját.

Hosszú évek teltek el így, Bartóky Sándor kicsi öregember lett közben. A betegek jöttek, mentek... többnyire csak jöttek, aki pedig kiment, az többnyire a temetőbe ment. Ő nem vett észre maga körül semmi változást. Számára csak az volt idegen, aki nem akarta őt Felsőnek szólítani... Ilyenkor dühbe jött és napokig morgott magában, de azután ez is elmúlt és úgy állt bosszút a lázadó alattvalón, hogy úgy tett, mintha nem is léteznék számára. Bement az irodába... királyi palotájába, a szolga ajtót tört előtte és a hivatalnokok... miniszterei... néma felállással üdvözölték... Ez mindenért tökéletesen kárpótolta. Egy napon az egyik miniszter kartotéklapokat hozott... Betelt már valamennyi... újakat kellett nyitni. A Felsőg feladata az volt, hogy a szép, tiszta, rózsaszínű lapokra ráírja sorba a neveket. Nagy dühitással bemártotta a tollat a tintába és írni kezdett: Szabó Márton, Kovács Pál, Bartóky Sándor...

— Bartóky! Bartóky! Ismerős név... Lázás megerőltetéssel kutatni kezdett befelőlődött, fáradt agyában... Egyszerre... mintha függöny vált volna szét benn, egy kép vetődött eléje:

Egy szürkére festett előszobaajtó előtt áll valaki... Felemeli a kezét... csöngtet... közben az ajtót nézi... és az ajtón fényes, nagyon fényes réztáblán áll ez a név:

«BARTÓKY SÁNDOR».

Bartóky Sándor telegkönyvezetőhelyettes... Anna-utca 3. II. emelet 4. Anna-utca 3. II. emelet 4... sokszor elmotyogta ezt magában. Addig mondta, addig ismételte... amíg kinyílt tudatának sok lezárt aijtája és emlékek... alakok, tárgyak léptek eléje a multból, amely már teljesen elveszett számára. Még mindig ott állt a férfi az előszobaajtó előtt és várt. Egyszerre kitérült az ajtó és valami színes állt a küszöbön... Színes ruha... igen... ezt pongyolának hívták... pongyola... milyen furcsa szó... pongyola... pongyola... Juliska! — Juliska! — nyögött fel és ebben a pillanatban már tudta, hogy ez a név egyszer nagyon sokat jelentett az életében... Már tudta azt is, hogy őt egyszer Bartóky Sándornak hívták és amögött a szürke ajtó mögött az ő otthona volt.

Körülnézett. Beszélni akart, de valami visszatartotta ettől. Meg akarta mondani ezeknek, hogy mindent tud rólok. Tudja, hogy egyszerű hivatalnokok és sohasem lesznek kegyelmes urak... — Igen ám, de ha ezek nem kegyelmesek, akkor talán ő sem

Felsőg. Nem, erre nem tud gondolni... a többiek szólítják Felsőnek... Elvégre ha ő boldog is, ezek itt valamennyien csak nem boldogok... Még a főorvos úr is Felsőnek szólítja... Pedig hát az igazán okos ember... annak tudni kellene az igazságot... de hát ezen nem is kell gondolkodni... Inkább Juliskára gondol, az most valahogy olyan jól esik. Gondolatban valami selymeset, puhat érez a tenyere alatt... hoi, szöke hoi... olyan sápadt szöke, olyan aranyos mint a napsugár, amely az ablakon át idehullik az asztalára. Megindul kifelé. A többiek dolgoznak, ügyet se vetnek rá. Megindul a park útján kifelé. Egész természetesen találja,

hogy ő most ki fog lépni a rácsos vas kapun. Láta eddig is a kaput... de sohasem jutott az eszébe, hogy kinyissa és ismét becsukja maga után... és most nyitva áll... valami teherautó áll előtte és verejtékező emberek csomagokat cipelnek befelé. A portás éppen veszekszik az egyikkel... Egy pillantást vet rá... nem kérde hová megy... tudja, hogy ártalmatlan beteg... tudja, hogy már régen nincs őrizet alatt... civilruhát visel, nem kórházi köpenyt, irodában dolgozik... biztosan kimegy egy kicsit az utcára, aztán visszajön megint... Erre gondol a portás és már káromkodik is tovább. Bartóky Sándor pedig ezalatt kifordul az utcára... Megindul a város felé. Nagyon siet... néha vissza is néz, pedig nem is gondol arra, hogy esetleg utánajöhetnek... Eljut a villamosig... Vár... mintha csak tegnap lett volna, amikor még villamoson utazott... A villamos megáll... ő felszáll... A kalauz jegyet kér... Keresgélne kezd a zsebében... Nincs pénze... Lám-lám... persze... pénz is kell... Nincs...

— Otthon tetszett hagyni? — kérdi részvétellel a kalauz. — Talán tessék a következő megállónál leszállni és hazamenni a pénzért...

Bartóky Sándor motyogott valamit és leszállt... Várt és minden gondolkozás nélkül felszállt egy másik villamosra. Nem volt semmi gátlása és nem érzett kórlótat maga előtt... Últ ott nyugodtan, amíg újból kérték a jegyet... megint kórlósított... megint felállt és leszállt... hogy felszálljon újra...

A trafikosné hátul a függöny mögött a kiskályhán valamit kotyvasztott magának. Ilyenkor déltájában nyugodtan főzögethetett, még véletlenül se toppant be valaki. Eppen a tojást akarta beleütni a tányérba, amikor egy mély férfihang megszólalt odakint:

— Einye, már einye... hát nincs itt senki?... Feljelenem ezt a trafikosné.

Az asszony hirtelen a köténye szélével megtörölte fényes homlokát és kidugta fejét a függöny résén.

— Nade, hogy megijesztett már megint szomszéd úr...

— Nono... nem olyan ijedős asszony maga, szép nagyságos asszony... No jöjjön már ki... hadd súgok valamit!

— Tudom, mit akar súgni...

— Na mit? Azt szeretném, ha már egyszer maga súgna nekem... — mondta, de az asszony nem felelt, leütötte a tojást, aztán szomorúan melázott maga elé.

Az a férfi odakint nagyon derék ember. Jó, finom, figyelmes, mindent tud, amihez ő nem ért és minden nehéz ügyet elintézt helyeite. Drogériája van a szomszédban. Valamikor patikája volt vidéken. Pazarló felesége volt. Eladósodtak... el kellett kórvetvélni a patikát. Amikor már nem volt semmije, az asszony is otthagyta. Szerette ezt a semmirekellő teremést... Öngyilkos akart lenni, amikor elhagyta... és még hosszú ideig búskomor volt utána. Talán csak akkor jött meg az életkedve, amikor ezt a kis drogériát megnyitotta. Vagy talán nem is akkor, hanem később, amikor kezdett átjárogatni a trafikba... Hiszen eleinte még olyan szomorú volt, úgy üldögélt mindig a pult mellett, mint akinek az orra vére folyik... Bizony, az is megtörtént nem egyszer, hogy csak ültek-ültek ketten szemben egymással és törülgették a szemüket...

Aztán lassan megoldódott a nyelvük is... Mesélni, panaszkodni kezdtek egymásnak... minden szóra, minden könnyre könnyebb lett a lelkük... Rövid idő múlva már nem volt gondolatuk, amelyet ne közöltek volna egymással... Észrevétlenül jóbarátok lettek. A barátságból házasság lett volna, megértő, békés, boidog házasság, de a trafikოსné számára nem engedett meg a sors új boldogságot... Elmebetegül nem lehet elválni...

Eleinte még bujták a könyveket... jártak ügyvédhez... de hiába minden... nincs olyan törvény, amely elválaszthatná az egészséget a gyóvgyíthatatlan betegől... Most már nem is maradt számukra más, mint a csodát várni. Az asszony azt remélte, hogy egy szép napon meggyógyul az ura és annak rendje és módja szerint becsülettel elválhat tőle... A férfi pedig, Isten bocsássa meg a vétkét, a temetésére gondolt szegény szerencsétlennek...

— Ne vegye rossznéven ezt tőlem, Julika nagyságos asszony, de hát annak magának is teher csak az élet... és nem Isten ellen való vétek, hogy egy ilyen derék, életerős szép asszonynak...

— Ne folytassa... ne bántsa szegényt... ne felejtse el, hogy még mindig az uram, az ő nevét viselem... szerettem szegényt...

Hiszen olyan jó volt, olyan kedves... csak mindig olyan furcsákat beszélt...

Amikor először elkezdte azzal, hogy ő király, azt hittem, hogy az egész csak tréfa. De nem volt tréfa... ő szegény komolyan hitte, hogy ő király és én vagyok a királynéja... Minden pénzét, elsején a fizetését ékszerre költötte, nekem hozta haza... mert hát királynénak ékszer való, gyémánt, gyöngy, briliáns... Akkor is mindig csak rám gondolt... És milyen borzasztó volt, amikor már nem ismert meg odabent az Intézetben, csak nézett rám szemrehányóan... Most is sokszor előttem van még a tekintete... és ilyenkor úgy fáj a szívem... azt gondolom, hogy talán azért bolondult meg, mert vitakoztam vele, hogy ő nem király... mert ki akartam verni a fejéből... Talán ha elhitttem volna neki, akkor megnyugszik, de én mindig szembeszálltam vele... Addig, amíg egyszer dühbe jött... és rohamot kapott... akkor vitték be az Intézetbe...

Éveken át minden héten bementem hozzá, de nem volt rá jó hatással a látogatás... Nem ismert meg és mégis felingerelte a jelenlétet... Egyszer aztán meg is tiltották az orvosok a látogatást.

— Furcsa asszony maga, Juliska, kedves... úgy beszél, mintha még mindig azt a szegény szerencsétlent szeretné... Hát én semmise vagyok?

— Maga... Maga, Gyula... maga... az más... — mondta és a semmitmondó szavak helyett sokkal többet vallottak a szerető, ellágyuló szemek...

«Anna-utca 3., II. em. 4.»

Amint ment az utcán, ezt ismételte magában. Azért mondogatta, mert attól félt, hogy valahogy, rejtélyes módon megint összecsukszik az a függöny az agyában, amely olyan hosszú ideig eltakarta előle a régi életét. «Anna-utca 3., II. em. 4.» motyogta és befordult az utcába, amelyen hajdan olyan sokszor ment végig. Gondolkozás nélkül ment a ház felé. Belépett a kapun. Ment sietős léptekkel felfelé. A második emeleten kifordult a folyosóra és megállt jobbra a harmadik ajtó előtt. Becsöngetett. Pár percig csönd volt...

— Hogy fog örülni Juliska... talán haragudni is fog, hogy olyan sokáig elmaradtam! — gondolta Bartóky, akinek sokáig sötétbe borult agyában az időérzés még mindig zavaros volt. Azt tudta, hogy sokáig volt távol, de hogy az a sokáig... napokat jelent-e, vagy éveket... órákat, vagy több mint egy évtizedet... azt nem tudta. Várt és lázasan gondolkozott valami kifogáson, valami bocsánatkérésfélélen...

— Azt fogom mondani, hogy fontos államügyek tartottak távol... Ha kérdi, nem fogom megmondani, hogy mik voltak azok az ügyek... Elvégre nem kell egy asszonynak mindent tudni... az csak a királyra és a miniszterekre tartozik...

Király! Miniszterek!... De hát ki akkor Bartóky Sándor?... Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó és egy borzas cseléd állt az ajtóban.

— Kit teccik keresni? — kérdezte kelletlenül.

— Bartóky Sándorné... a nagysága nincs itthon?

— Bartóky... az én nagyságomat Deutchknak hívják... itt nem is lakik Bartáné, az egész házban nem lakik...

— Nem Bartáné, hanem Bartókyné...

— Hát akkor se lakik itt... tessék csak megkérdezni a házmesternét...

— Igen... a házmesternét... köszönöm... — és megindult lefelé a lépcsőn... Egyre világosodó agyában már meg új képek bukkantak fel... Most már a házmesternére is emlékezett, szederjes arcú, kövér asszonyság volt... repedt-fazék hanggal és furcsa rózsaszín kontyval, amely úgy ült a feje búbján, mint valami madárfészek.

Benyitott a házmesterlakás aijátján. Egy sovány, beteges külsejű asszony kérdezte meg, hogy mit kíván.

— Anna-utca 3., II. em. 4... igen... Bartóky Sándornét keresem...

— Nem lakik itt, kérem... einye, tessék csak várni... alighanem a sarki trafikოსné hívják Bartókynének... tessék csak oda elmenni... — mondta fáradtan és egy csomó zöldpetrezselymet tett a deszkára, hogy megvágja.

«Sarki trafikოსné» és ment az Anna-utca és Elek-utca sarka felé.

Benyitott a sárgára festett aijtón, amelyen napilapok lógtak.

— Jónapot kívánok! — mondta jó hangosan, mert senki sem volt az üzletben, csak hátul a függöny mögött kotorászott valaki. Most szétlóbent a függöny és egy őszhajú, kövér női arc nézett ki.

— Juliska...! — kiáltott fel a férfi.

— Sándor... szentséges Isten, te vagy az?

— Igen, Juliska... bocsássa meg, sokáig elvoltam... nem tudtam előbb jönni... fontos...

Még ki akarta mondani azt is, hogy államügyek, de már felbredtek a gátlásai is és nem merete kimondani...

— Sándor... Istenem... — sírta az asszony, — hát... hát meggyógyultál?... Istenem... Szegény Sándor... És most itthon maradsz?

Sándor maga elé bámult... Lám, ilyen messzire ő nem gondolt, ő csak Juliskát akarta látni... tervezgetésig a jövő gondolatai nem jutott el.

— Istenem!... Hát mit is csináljak?... Sándor, nemsokára kész az ebéd, ügye, velem tartasz?... Van annyi, hogy jut neked is! — mondta felvidulva az asszony... Úgy örült, hogy az ebédről be-

olyan nehezen tudta beleélni magát ebbe az új helyzetbe. Sándor itthon van... Sándor! Alig hasonlított a régi Sándorra... Kicsi, kövér öregember... Nyulának férfi volt, amikor utóliára látta... Igaz, hogy ő is megöregedett... a haja majdnem teljesen ősz már... Gyula ugyan azt mondja, hogy az még jó áll neki. Jól áll a fiatalos piros arcához... Gyula! Valami belehasított most a szívébe...

Mit fog szólni Gyula, hogy hazajött Sándor... hazajött... Meggyógyult. A jó Isten nem a Gyula imádságát teljesítette, hanem az övét... Meggyógyította, hazaküldte... Most már annak rendje és módja szerint el lehet válni és új boldogságot lehet kezdeni... de persze, most mindjárt nem lehet erről beszélni... Szegény, hátha rögtön újból kitörne rajta... Hiszen akkor is az volt a baj, hogy nem akarta Felsőnek szólni... — gondolta és a lelke mélyén ismét lelkiismeret-furdalást érzett. Úgy érezte, hogy legfőképpen ő volt az oka az ura bajának... ha elhiszi neki, akkor nem történhet volna semmi... de Istenem, ő még olyan fiatal és ostoba volt akkor... azt hitte, hogy csak azok királyok, akik bíbortrónon ülnek és országokat igazgatnak... Azóta rájött, hogy minden attól függ, hogy mit tudunk elhiteitni magunkkal... Ha ő akkor elhiszi Sándornak... szépen együtt maradhattak volna.

Talán a jó Isten gyermekkel is megáldotta volna őket. Most már volna nagy leánya, vagy nagy fia... a leány férjhez menne, a fiú megnősülne... az volna rendjén... nem pedig az, most férjhezmenni... most újból kezdeni... Mintha volna

ebben valami restellnivaló is... ugyan Gyula mindig kineveti, ha ilyeneket beszél...

— A boldogság mindenkinek kijár, Juliska... Aztán maga még nem is volt boldog... Magánál csak ez után fog jönni a boldogság!... — Ezt szokta mondogatni, de most erre nem illik gondolni, most itt van Sándor... Talán meg is kellene csókolni szegényt... legalább a homlokát... de olyan nehezen megy ez... gondolja magában és nagy szegénylősen odamegy a kicsi, kővér öregemberhez, aki ott ül a pult sarkában és bámul maga elé... Lehajol hozzá... Megcsókolni nem meri, csak végigsimít a homlokán. Sándor felnéz... a szeme könnyel telik meg...

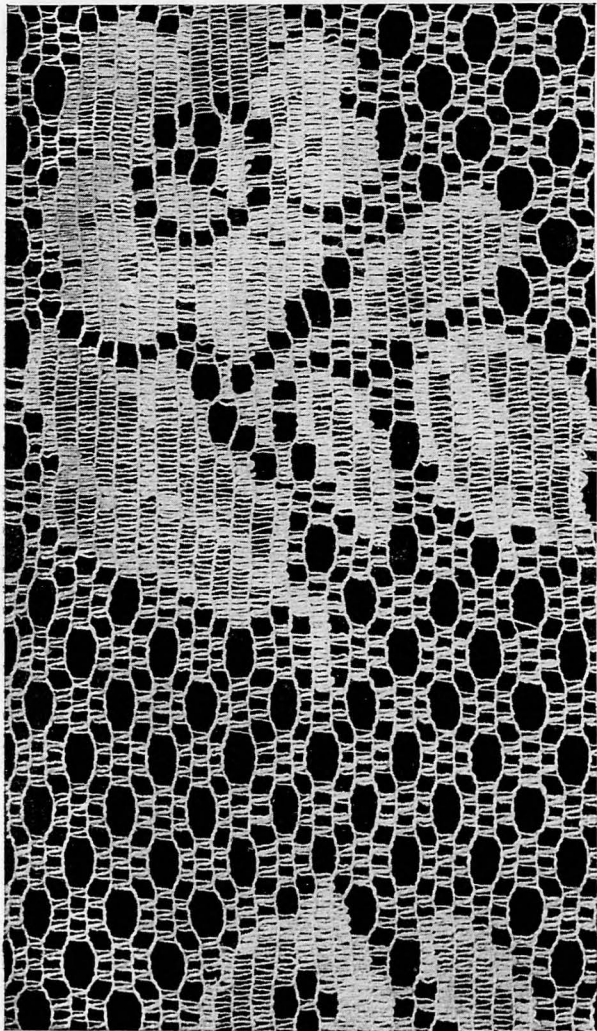
— Juliska... ez olyan jó volt, most már tudom, hogy ez hiányzott nekem... de ne vedd rossznéven... fontos...

— Igen... tudom... fontos... államügyek, Sándor! — vágja rá az asszony és örül, hogy ez a keserves szó eszébe jutott a multból. Jól emlékszik rá, amikor zokogva mondta el az orvosnak, hogy folyton ezt emlegeti az ura... akkor majd megszakadt a szíve emiatt a szó miatt, amely az ő életük tragédiáját jelentette... És csodálatosképpen most milyen könnyedén, milyen magátólértődően tudta kiejteni...

— Igen, Juliska... államügyek... ügye, nem kételkedel abban, hogy államügyek... tudod, nekünk uralkodóknak... — Igen felség... értem... — mondta az asszony... úgy mondta ki ezt a szót, olyan elszántan, olyan egész lélekkel, mint aki vezekel...

— Felség... Juliskám... hát most már hiszel nekem?... Hiszel bennem?...

Az asszony lehajtotta a fejét és szorosan lezárta a szemhéit, hogy ne legyen útja a feltörő könnyeknek...

Csipkefüggöny-anyag. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszereshető a M. U. L. Kézimunkaboltjában (VI. Teréz-körút 6. szám.)

Ott ebédelt Bartóky Sándor a trafikban és ott üldögélt a pult sarkában estig. Nem sokat szólt, nem kérdezett semmit. Altalában semmi sem lepte meg, mindent természetesnek talált. Azt is természetesnek találta, hogy este hazamegy Juliskával a lakásba, amely az Anna-utcában van ugyan, csak éppen nem a 3. szám alatt, hanem a 10-ben és nem a másodikon, hanem az ötödiken és nem utcai kétszobás, hanem udvari egyszobás és nincsenek benne szép képek, szőnyegek, csak néhány egyszerű régi bútor darab... egy ágy... egy divány... asztal, kredenc... maradvány a régi jobb világból. Juliska ágyat vetett a diványra... oda ő húzódott meg, Sándornak meg átadta az ágyat.

Sándor nem tiltakozott, nem kérdezett. Úgy viselkedett, mintha minden mindig így lett volna. Hamar elaludt és horkolása betöltötte a parányi szobát. Juliska nem hunyta be a szemét, agyát zűrzavaros gondolatok, kérdések gyötörték...

— Egy-két napig csak éljen itt nyugodtan... Majd csak azután szólok neki válásról... Nem lehet mindjárt azzal kezdeni... — gondolta és örült ennek a megoldásnak...

Másnap együtt reggeliztek, együtt mentek le a trafikba... A szenzációs hír hamar elterjedt az utcában... már mindenki tudta, hogy szegény Bartókyknak hazajött az ura. Azt mondta mindenki: «Szegény Bartókyné», mert hát azt mindenki tudta, hogy abból már úgysem lehet olyan rendes ember, mint a többi... A bolond csak bolond marad... — mondogatták az asszonyok vásárlás közben és bár nem beszéltek róla, mindegyikük Gyulára gondolt, a derék drogúistára, aki olyan hűségesen vár szegény Juliskára...

És az életük hamar rendes kerékvágásba fordult... Sándor nem sok vizet zavart a trafikban... Csak ült egyhelyben... Mások jelenlétében nem is beszélt, csak akkor, ha ketten voltak... Ilyenkor mindig az államügyeket hozta szóba és arca boldog mosolyra derült, ha Juliska úgy szólította meg, hogy «Felség».

Már eltelt a két nap is, ameddig Juliska várni akart a mondanivalójával... Egy hét is eltelt és nem mert előhozakodni vele... Hiába nézett rá Gyula biztatóan, szemrehányóan... nem volt szíve megmondani szegény Sándornak... hiszen szemlátomást jól érzi magát mellette... Hadd legyen szegénynek még egy darabig jó dolga! — gondolta és ösztönyszerűen kerülte Gyulát... Félt a találkozástól... Félt, hogy megint feltámad az a vágyakozás a boldogság után... Így Sándor mellett úgy érezte, hogy vezekel... vezekel a multért... és ápolta, gondozta az öregembert. Végighallgatta zavaros beszédét és áhítattal mondta ki előtte, hogy: — Felség, kész az ebéd!

Ebéd után Sándor kijelentette, hogy sétát tesz a városban... — Igen, Felség... jó séta! — mondta Juliska és kezdte lezsedni az edényt.

És Sándor elindult az Elek-utca irányába... Ott a sarkon túl volt egy pad... elhatározta, hogy ma leül inkább oda... A séta ugyanis fásasztja... Nem messze onnan két oszlop jelezte a villamos megállót... Emberek álldogáltak, jöttek mentek... volt egy kis látnivaló is... Mögötte is állt néhány asszony... beszélgettek:

— Hát bizony, nincs az rendjén... hogy az a szegény asszony most együtt él azzal a bolonddal... feláldozza magát, nem volt elég, hogy tizenkét évig kínlódt egyedül... most meg visszafogadja... hiszen bolond az most is... Az a szegény Gyula meg kétségbe van esve... Eleinte úgy volt, hogy az asszony szól a szegény bolondnak, hogy váljanak el, most már elválasztanák tőle, hiszen egészségesnek nyilvánították... Járt Juliska odakint a bolondok-házában... De hát most meg sajnálja a nyomorultat. Hogy a jó Isten nem szólít magához egy ilyent...

Bartóky hallgatott... hallgatta... agra hirtelen nagyon világos és fogékony lett... minden szót felfogott és megértett abból, amit hallott...

— Teher önmagának is... másnak is... el akarja válni és nem mer szólni... sajnál... — motyogja magában. Feldől, kihúzza magát... Úgy érzi, hirtelen, hogy nő... nő, nagy, hatalmas lesz... igazi király... király, aki kegyet osztogat... Megindul szilárd léptekkel... Megindul az Anna-utca felé...

— Anna-utca 3., II. emelet 4. — motyogja magában... mert érzi, hogy agyában megint kezd összecuszkodni a függöny... Megy be a jól ismert házba... Siet fel az emeletre... Egy emelet, két emelet... megáll jobbra a harmadik aító előtt... Megfogja a folyosó rácsát... Lebámul a kockakövekkel kirakott udvarra... Addig néz le, amíg az udvar kezd nőni, tágulni... Már a határát se látja... Hatalmas tér... hatalmas birodalom, az ő birodalma... és emelkedik és szárnyai nőnek... mindjárt... mindjárt kiterjeszti a szárnyakat... nem érez félelmet, csak a felszabadulás vágyát... hiszen agyában már végképpen összecuskodott a függöny a tudat küszöbe mögött és már csak a test az, amely tompán, súlyosan, tragikus eséssel az udvar kockás kővére zuhan...

ALKOHOL

IRTA: LAZÁR ISTVAN

Dürreögt vágott le a fergeteg a havasok felől. Nyögtek a fenyvesek, ahogy a szél mély zúgással vitte maga előtt a havat... aztán később csönd szakadt le hirtelen. A zimankó dühe megtört a völgy peremén, a falu fölött.

A kis község csendesen lélekzett a téli éjben, a háztetők ferde-kúszán tűntek elő a vastag hóködmön alól, a pirinyó ablakszemeken tompan ragyogott a fagy lelke: a jégvirág. De fent a dombon aranypiros sugárzás tündökölt: a falu szíve, a templom fénylett tündérikivilágításban. Hajnali misére harangoztak. Rorate, coeli, de super!

Organabugás rengette a templomot, magas zsoldtár zengett, lámpák ragyogtak az oltáron. Áhítat ült a szentélyhajón, sóhajok rebegtek, olvasók csörögtek, száraz vénasszonyok suttogva berhítéltek a kéken szálló tömjénfüstben rácsillent a kis csemettyű ezüstös hangja az oltárlépcsőn: Deo gratias... A nagypap a szószékre lépett. — Szólok a világ hiúságairól, a hét főbűnről, mik elzárják Istentől a lelket: harag, irigység, fősévség, kevélység, hiúság, fényűzés, tobzódás, testi és lelki tivornya és különösen az alkohol... Megölik ezek a lelket, mint odakint a fagy az életet; a fagy alól azonban kihajt a rügy, előcsilingel a hóvirág, a bűn pedig kiirtja a lélekből a tiszta hajlamokat, el-tompítja minden nemesebb érzését, mely az embert az Istenhez emeli... Rorate, coeli, de super! Hulljon a magasból a Szentlélek malasztja s hintsen be áldásával minden szívet... A templom fele már horkolt, elnyomta a buzsóság a híveket, a gazdák feje egyre mélyebben kókadzott s az élő imágépek, a vénasszonyok is már szikkadt szemmel hunyorogtak az örök-mécs piros lángjába. Csak a fiatalság hallgatta még valamelyest a prédikációt, de egy sem a papra nézett, mindenki a maga választottját keresi.

A nagypap szeme hálás szeretettel pihent meg Koós Eszteren, hogy olyan az, mint valami imádkozó gyöngyvirág. Szép arcán buzdó áhítat, sötét pillájan tündöklő könnyecsepp... Olyan gyönyörű a lámpák fényében, mint valami fohászos Madonna-fej... szegény árva leány, de a hite kincs... És nini, ott túlfelől még valaki: egy pirosgazsag, barna legény, komoly arc, tiszta szem, — az is olyan áhítatosan hallgatja a prédikációt, szinte issza Bajkó Péter is a szentigét. Nézte őket s jóságos lelke megtelt örömmel: ha csak két igaz lélek találhatik, akkor már nem meddő az ő szent munkája...

Zsoldtár indult. Az öreg kántor belefeküdt az orgonába, megragygotta ékes baritonját s a nép a templomból kivonult. Jött Koós Eszter, mélyen lesütött szempillával, édes nebán-tóvirág. A díszelő legénysor szét-nyílt előtte, igazított köhéc-selés, vigyori fejek, csintalan sut-togás, de csak elhaladt köztük, mint valami lábójáró oltárkép, a kerek világról rá nem nézett volna senkire, — ám a sor végén mégis megakadt a szép, csillagzó szeme valakin.

— Péter, — szólt oda neki mosolyogva. A legény arcán felsugárzott az öröm, kilépett a sor végéről s melléje csatlakozott szótlanul. — No, Sanyi! — lökdösték a nagygazdalegényt a társai.

Kerekes Sanyi feltolta a bárányborsapkáját a buksi kobakjára s morcosan nézett a pár után.

— Egy ilyen senki ember... — bugyant ki belőle félhangosan. Meghallották. Megállt Péter, de karjára tette nyugtató kezét a leány féltó szeretettel.

— Ne törődj vele, — mosolygott rá violaszemével. — Enutánam ugyan hiába jár, ha hétannyi háza meg földje vána is... Nem igaz, Péter?

— Hászen, — mormogta a legény lecsendesedve. — Ahogy akarsz, Eszter. Ha mán szeretsz...

Mentek a tört havon. Szúrt a fagy, mégis átmelegedett a szíve.

— Ha aztán úgy lesz, hát egy jó hízőt is bevetünk a pajtába, hadd legyen tenyeres szalonája, — vélekedett Péter komolyan. — Mer' tudd meg, Eszter, hogy üres kamarának bolond a gazdasszonya... Nem igaz?

— Hát igaz, — mondta a leány halásan. — De mit gondolsz, Péter szívem? Egy fejtőstehény se kutya...

— Az is meglesz, — bszal-gott rá reménykedve. Nagy héhózás hallatszott mögöttük. Oldalt, a kaptatón ledob-gtak a legények a kocsmá felé.

— A kocsmá már kinyitott, — nézett oda Eszter. — ... Kend, úgy-e, nem fog kocsmáznii?

— Nem én, szívem. Mentek, mendegéltek a girbe-gurba sikátorokon. A reggel már kiféheredett, a szél is el-ült s a hókoszorús kémények-ből nyilegyesenbe szállt a füst. — Hol vagyunk? — nézett szét Eszter meglepetve.

— Megest a templom előtt, — mosolygott a legény. — Vissza-kanyarodunk ehejt észrevétel-nül... Nem fázol, szívem?

— Nem én, — nevetélt boldo-gan. Arcukat a hideg pirosra csó-kolta, szemükben friss öröm ragyogott. Szép az élet. Tervez-gették a jövőt. A fákról fehér derce szítták.

— Mi az? — rezzent föl a lány. — Mi az?... Mi történik?...

Énekszó vert ki a kocsmá fe-lől.

— Vigadoznak, — jegyezte meg Péter elnézően. Árnyék mozdult a dérvirágos fűz alatt.

— Kinek mi gondja rá? — lé-pett elő Kerekes Sanyi. — Az izsik, akinek píze van...

— Gyere, szívem... — kapott Eszter Péter keze után.

— Nono, nem kell úgy sietni, — állott eléjük a másik. — In-kább gyertek be s igyatok...

— Nem menek, — ormózott fel az indulat Péter homlokán.

— Eressz el, ha mondom... Fogta Kerekes Sanyi, mint a vaskapocs.

— Mii?! — cikkázott a sze-mébe. — Hogy nem jósz?

A leány reszketve állt. Tudta, hogy érette van minden... Péter kitépődött a vetélytárs kezéből.

— Járj békével, — mondta csendesen.

— En? — dült belőle a pá-linkaszag. — En?! — és mell-bedundította hirtelen.

— Mit akarsz tőlem? — rob-bant ki aztán villámlásszerűen. És úgy visszavágta, hogy a fá-nak esett a nagydarab legény.

— Engem? — hörögte vér-beborult szemmel. — Megütöttél? Rárohant. Összegabalyodtak.

Két fiatal, szikrázó erő. Egy-iket az igazsága, a másikat meg az alkohol tüzei. Vérré ment. — Segítség! — sikoltott a lány.

Jöttek már a legények a kocsmá felől.

— Hogy engem? Te senkifia... Megölek!

Kést rántott s rárohant megint. — Péter... — ugrott közéjük a lány.

Egy pillanatig ámulva pillá-kolt, aztán a szerelmese kar-jába roskadt véresen.

— Péter, szívem... de jó, hogy nem téged ért... — suttogta elhalóan.

* Meggyógyították a szentmiklósi ispotályban s Péter hamarvást kontyba kötötte a fejét. Ékes menyecske lett belőle. Szébb és boldogabb, mint azelőtt. Nyikkant a kiskapu s dobogás hallatszott a tornác felől.

— Dicsértessék, — nyitott be a nagypap mosolyogva. Torkukon akadt a szó. Ott állt az ajtónyílásban Kerekes Sa-nyyi is.

— Az Úr nevében jöttünk, — szólt a főtisztelendő úr ünne-piesen. — Békességet és szeret-et hoztunk a házádba, Péter fiam...

— Mit keres itt ez? — állt föl lángvörösen. — Ez a gyilkos...

— A törvény már igazságot szolgáltatott, — vette védel-mébe a nagypap. — Megbűnhö-dött érte, Péter fiam...

— Még nem, — rázta meg Pé-tert a harag. — Hátra van még a számadás...

Bánat árnyékolt a legény szemén. Nézte a menyecske és sírfafakadt csendesen.

— Én megbocsátok, — mondta könnyek közt. — Csak menjen

el most... Vagy nem látja az uram színeváltozását?

Pétert csak rázta a harag.

— Látni látom, — szólt meg a legény csüggedten. — De szeretném jóvátenni minden hibámat, ahogy főtisztelendő atyám felvilágosított... Megkövetlek, Péter.

Az ember hallgatott.

— Eljött a te bűnbánó feleba-rátod, — tette a kezét a nagy-pap a vállára. — Meg kell boc-sájtanom, fiam...

Péter arcából lement a vér.

— Megbocsátanék, — hübbent ki belőle a düh — de kiomlott a feleségem vére, élet-halál közt lebegett a szegény — szó-kött fel a könny a szeméből darabosan — és megesküdtém akkor a szent Istenre, hogy ezt az embert megölöm...

— Hát öl, — mormogta Ke-rekes.

— Édes párom... — simult hozzá az asszony reszketve.

A nagypap is átölelte túlfelől.

— Feloldozlak esküd alól, — mosolygott rá megértően. — Látom a szívedet, Péter fiam, mégis kérlek, — fogjotok kez-et...

És egybetette a két ember rem-csőgő kezét.

— Üljenek le, — repesett a szó Eszter ajkán.

Csend szakadt le.

— Vóna még valami elintézni-valónk, — forgatta Kerekes a kalapját zavartan. — Mondd, Péter, hogyan téríthetném meg legalább azt, amibe az ispotály meg a patika került?

— Sehogy, — nézte merőn.

A legény lelke kinyílt.

— Emliette a főtisztelendő úr, hogy a feleséged a hagymázos lázában valami hizórol, fejstöte-hénról, meg két lórol beszélt... Péter, én megadom.

— Kinek? — szaladt fel a ránc a homlokán.

— Nektek, fiam, — bólogatott a nagypap határozottan. — Van neki elég, ti pedig még kezdő emberek vagytok, s ha jóvá akarja tenni a hibáját, az csak az ő tisztességére szolgál. Szent a béke. Megegyezünk. Iszol-e még, Sanyi fiam?

— Soha többé, — mondta csen-desen.

VÁLJUNK EL!

A FÉRFI:

idegesen járkal a lakásban...

Hét esztendő mégis csak hosszú idő! Nem vághatja csak úgy egyszerűen a szemébe, hogy el akar válni tőle! Hogy más asszonyba lett halálosan szerelmes, hát el akar válni!...

Már hétfőn, amikor visszaérkezett egy napra a nyaralásból Else, már akkor meg kellett volna mondania! De nem lehetett... Else olyan vidám volt, annyit mesélt Norvégiáról, hogy milyen csodálatosan szép ott minden... a tenger és a végtelen csönd... és hogy egy kis házikóban lakott, egy babaszobában... mert rendes szálloda, az nincs ilyen elhagyatott helyen...

Érdekes teremtés ez az asszony!... Négy hétig volt egy kis halászfalucaiban és mégsem unatkozott... És olyan elragadó volt, amikor megérkezett, mint egy barnára sült kölyök... Hát nem mondhatta meg neki, hogy el akar válni tőle. Akkor még nem...

Mindig váratlanul érkezett haza, egy félnapra, hogy megnézzé: mi újság otthon?... Hogy nincs-e valami baja az uracskájának?... Másnap aztán visszatutott. Nem engedte meg, hogy kikísérje az állomásra, vagy ott várja. Irtózik az idegen emberek előtt való búcsúzás, vagy viszontlátás jeleneteitől... De ma újra megjön. Hát ma beszélni fog vele! A megérkezése után rögtön. Muszáj beszélnie!... Nagyon kedves lesz hozzá. Szépen meg fogja magyarázni neki, hogy olyan hatalmas érzés lett úrrá a lelkületén, amely ellen hiába küzdene. Meg fogja magyarázni neki, hogy másba lett szerelmes, aki nélkül nem tud élni... Talán már századszor állítja össze a szavakat, amiket Else-nek mondani fog... Csak ne kínozná, ne gyötörné a felelősség érzete! Hét esztendő mégis csak nagyon hosszú idő! Hány asszony sodródott ezalatt az ő életén keresztül, de Else szerelme változatlan maradt. Milyen harcokat kellett vívnia, mennyit hazudnia és fogadkoznia, hogy szegénykét megnyugtathassa... Tizenhét esztendő gyereklány volt Else, amikor a felesége lett... Mindegy: be kell látnia és be is fogja látni, hogy ő: nem oka semminek! Hogy teljesen ártatlan!... Egyszerűen csak arról van szó, hogy egy másik, hatalmasabb szerelem lett úrrá a lelkén és nincs más hátra, mint hogy elváljanak... Istenem, hány év fog kelleni, amíg Else elfelejti őt! Amíg begyógyul a sebe... Maga előtt látja, amint szomorúan feláll és az ablakhoz megy, mint mindig, ha komoly beszélőnivalójuk volt... Aztán elszállnak ezek a borús gondolatai

és egy nagyszerű, pompás másik asszony alakja vilan meg a képzeletében: az ő új szerelme!... Csöngötnék...

Kinyitja az íróasztal fiókját, amelyben évek óta hever a — revolvere. Gyorsan beviszi és eldugja a másik szobában...

AZ ASSZONY:

vidáman jön. Férje udvariasan lesegíti a kabátját... Étkezés közben mindenféléről csacsog... az utazásáról... útitársairól... a kacagató félreértésekről, amik hiányos norvég nyelvtudása miatt kőmi helyzetekbe sodorták... Lelkesen beszél arról a csodaszép országról, amelynek fővárosát már a múlt esztendőben annyira megszerette...

Csak a feketekávé mellett lesz kissé eszöndesebb... Észreveszi férje furcsa tekintetét...

A FÉRFI:

lassan mégis csak belekezd abba a monológába, aminek szavait már annyiszor állította össze. De az az érzése, hogy nem — ő beszél. Másvalaki beszél helyette... Arra gondol és abból merít bátorságot, hogy milyen szenvedélyes lehet a másik új asszony iránt érzett szerelme, ha még arra is képes, hogy ennek az ártatlan, jó és hű teremtésnek fájdalmat okozzon. Ennek az édes gyönyörűségnek, akit most ezerszeresen közel érez a szívéhez... Szája gépiesen pergeti a kegyetlen szavakat, de közben az élet gyalázatosságaira gondol. És a sajátmaga gyalázatosságára... Nagy fáradtságába kerül, hogy betanult monológjába ne szője ezeket a gondolatait... Nem is mer ránézni Elsere, aki egyetlen szóval sem szakítja félbe... Aztán elhangzik az utolsó, a legkegyetlenebb mondat is. A másik asszony varázsos szépségére gondol, hogy elég erős legyen a kimondására...

Kis szünet után felnéz...

Találkozik a tekintetük... Látja Else kétségűrke, végtelenül nyugodt szemét... Hallja szinte idegesítően nyugodt hangját...

AZ ASSZONY:

csöndesen elmondja, hogy már régen látta ennek a napnak, ennek az órának szük-

Színes hímzésű terítő. Beszerezhető a M. U. L. Kézimunkaboltjában (Teréz-kr. 6)

ségszerű elkövetkezését... Házasságuk első éveiben — Istenem, akkor még gyermek volt! — nem ismerte az életet. Akkor még azt hitte, hogy az egész világ összedül, ha megtudja, hogy férje hűtlen lett hozzá... Aztán — Istenem! — kinyílt a szeme, az emberekhez és a világhoz való viszonya is megváltozott. Rájött arra, hogy férje életében még sok más asszony is szerepet játszott, de fájdalmas szívvel beletörődött. Huszonegy éves lett és már csak a szíve legbelsejében didergett egy kis félelem, hogy esetleg egészen elveszítheti a férjét...
Else most kis szünetet tart...

A FÉRFI:

meglepetve figyeli asszonyát... Csöndes hálát érez magában, hogy ennyire könnyűvé teszi helyzetét. Hogy nem csinál jeleneteket és nem kezd el zokogni... Sokkal komplikáltabbnak hitte a dolgot... Megkönnyebbülten mosolyog, amikor eszébe jut a revolver, amit fölös óvatosságból a másik szobába rejtett...

AZ ASSZONY:

tovább beszél... Annak idején nagyon félt attól, hogy férjét el találja veszíteni és magára marad szomorú életével. Fialtal volt még ahhoz, hogy fölülről tudja nézni a dolgokat és mindennek túlságos jelentőséget tulajdonított. Le kellett győznie magában az öröklött világnézet és szentimentalizmus kitérőseit... És sikerült is legyőznie! Abból a félelemből, hogy el találja veszíteni férjét: öntudatos okosság fejlődött, amely lelki szemei elé rajzolta a biztosan bekövetkező valóságot, hogy férje egy szép napon mégis csak el akarja hagyni... A mult évben aztán, Stockholmban, megismerkedett egy angol magántanárral, aki hat hónapos tanulmányúton volt Norvégiában és aki az ő kalauza lett... És most, amikor a norvég partokon, abban a kis halászfaluban újra összetalálkoztak, az angol magántanár kijelentette neki, hogy mindig számíthat rá. Ő mosolyogva fogadta ezt a kijelentést, de úgy látszik... mégis... mégis...

A FÉRFI:

ebben a pillanatban félbeszakítja felesége beszédét. Nem akar többet hallani, többet tudni!... Egészen kikel magából. Olyan lesz, mint minden férfi, mint minden férj... Megcsaltnak érzi magát! Gyalázatosan megcsaltnak!... Else iránti minden jó és szép érzése semmivé lesz... És az asszony előtt, aki úgy nézi, mintha képtelen volna megérteni ezt a változást, egy egészen más férfi áll. Egy idegen, aki gyalázkodó szavakat vagdos a fejéhez. Mert a férfinak eszébe jut minden kellemetlen órája és minden kínzó gondolata... Félelme, hogy szegény teremtsenek nagy fájdalmat fog okozni... Naívsága, hogy évek kellenek ahhoz, amíg Else kigyógyul boldogtalanságából... És főként az a gyerekes és nevetséges gesztusa, hogy a másik szobába rejtette el — a revolvert...

AZ ASSZONY:

az első pillanatban összeborzong... Mintha egy teljesen idegen embert, egy értelmetlenül hadonászó és kiabáló idegen férfit látna maga előtt... Biztos és csalhatatlan asszonyi ösztönével azonban megérzi, hogy mi történik a férfi lelkében... Most már tudja, hogy abból a bizonyos válásból nem lesz semmi... Hogy most már a férje nem fogja engedni, akármilyen nagyon akarná is ő... Pedig ő nem is akarja... Nem ismerkedett meg ő semmiféle angol magántanárral! Egyedül éldegélt, bánatosan nyaralt abban a kis norvég halászfalucskában. Minden gondolata haza szállt és állandóan azon szomorkodott: mit csinálhat most az ő uracskája?... Persze, azért küldte el egyedül nyaralni, hogy annál szabadabban találkozhassek azzal a — másik asszonnyal! Azzal a bestiával!... Vidaman érkezett haza, pedig a szíve tele volt keserüséggel. Else belül mosolyog a lelkében, de azért úgy tesz, mintha örökre el akarná hagyni a lakást... Büszkén, felemelt fővel indul... Jól tudja, hogy a férje utána fog szaladni... Hogy soha többé el ne eresse... Soha...

A FÉRFI:

az előszobában éri utól az asszonyt... Elkapja a kezét és a szájához húzza...

AZ ASSZONY:

néhány pillanatig kéreti magát... Aztán mosolyogva megy vissza a lakásba...

A FÉRFI:

még aznap pársoros levelet küld annak a — másik asszonynak, amelyben tudomására adja, hogy soha többé nem találkoznak...

G. Neelsqar

Péter megerősíti a szívéf

Egy kis farsangi huncutság * Irta: Péczely József

Péter egy alkalommal két pár tyúkot vitt be a városba. Eladni. Itt, a hetipiacon hallotta az egyik városbeli ismerőstől, hogy Kü Sándort, aki katonabéli cimborája volt, agyonütötte az ég haragja...

Péter eleinte nem is akarta hinni. Csóválta a fejét. Döbbenezett:

— Sándort?... Azt a szép nagy sudár embört?...

S még a levegőt is csak úgy darabolva szedte magába.

Amint a tyúkokon túladott, egyenesen a patikához irányította a lépteit, ahova egy kis darvadozás után benyitott.

A jókivánat után mindjárt mondotta is a patikusnak, hogy mi járatban:

— Aggyik egy porció szíverősítőt, mer nízze...

S aztán sorolta a példátlan esetet...

A patikus megértően bólongatott a kopasz fejével, miközben fölemelte a pulton terpeszkedő vaskos üveget s abból egy hosszúnyakú poharat színig töltött.

Péter az illendőséges porció szíverősítőt a világosság felé fordította. De hiába. Nem volt azon semmi látnivaló. Akárcsak a tiszta víz. No, mindegy. A jó orvoságnak nem a színében van az ereje! Ez tudnivaló! Fölhajtotta.

Hát azt meg kell adni. Ez a patikus, akárhunna szakadt, de értette a mesterségét. Péternek még a szemöldöke is fölborzolódott nyeldökölés közben. Ha nem patikába mérnék, azt mondaná, hogy valóságos kisüsti! Annak is az eleje! S ami a fő, nem is volt olyan áros... Tíz pénz. Egy kerek összegben. Annyi bizonyos, hogy megérte. Meg, mert még harmadnap is, ha rágondolt, nyelt egyet utána. Ugyan miből fabrikálhatta össze az a fránya patikus?... No, ezt megtudakolja tőle legközelebb. Meg.

A következő pénteken Péter — bár ez egyszer nem volt ott semmi keresnivalója — csak bétalpalt a hetipiacra s aztán addig tért, fordult, amíg bevádolt a patikába. Be, mert még mindig erős fájdalmakat érzett a zsigereiben Kü Sándor irányában.

Az éjszakai jókivánalmak után — mint járatos ember — egyenesen odabökött bütökös ujjával a pulton terpeszkedő vaskos, terebélyes hasú üvegre:

— Aggyik abbul egy hosszúnyakú ibrikkel!...

De hogy tévedés ne legyen a dologban, hozzáfűzte:

— Tíz pénz árút!

A patikus emelintette a nagy üveget s töltött egy pohárral. Péter behunyta a két szemét, hogy a következő nagy pillanatokra eltávolítson maga körül minden hitvány földi gyarlóságot s a poharat fölhajította...

Nyelt egy nagyot... s aztán hirtelen kiegyenesedett a nyaka. De utána a dereka is.

A szeme elmeredt, a szája tátva maradt...

Mi volt ez?...

Lélekütve nézett hol a patikusra, hol a nagy üvegre, majd meg az üres pohár fenekére... A szíverősítőnek nem volt se ize, se büze... Se egy szikrányi vágása.

Hol itt a hiba?

Megállt az esze.

A torkában?...

Egy pillanatig elrévedezett, aztán a patikus felé nyújtotta a poharat:

— Aggyik még eggyel!...

Közben eltökélte magát, hogy most vigyázni fog. Lassan ereszti le. Kortyonként. Mert bizonyosan a tempóban volt a hiba...

De hiába mesterkedett. Ekkor sem érzett az ég világa alatt semmit. Még csak egy szikrányi karcolást sem.

Szinte megrémült. Egy rövid hét alatt elvesztette volna az erejét? Lehetetlen. Az üvegbe dugó... Vagy hogy a nagy meleg az úton, a sok por...

Most már keserű érzésekkel, dacosan nyomta a poharát a patikus felé. Azért is!

— Aggyik még eggyel!...

De kár itt a szót tovább vesztegetni. Péter a három porció után nagy fejcsóválgatás közben

elkotorászta a bukszát s nyilvánvaló nagy bosszúsággal leszúrta a harminc pénzt a pultra, azzal az erősen föltett szándékkal, hogy ezéletben ide se jó többet. Tegye bolonddá ez a patikus az öregapját. Ezt meg is akarta neki mondani végezetül egész áperthe, de abban a minutumban, hogy föltátotta a száját, megroggyant a horgasina s úgy rémlett neki, hogy a gerince alatt elpattant valami s most mindjárt csúfság esik vele...

Összekapta magát. Ujjai ökölbe csavarodtak... Nem és nem...

De aztán kiszaladt a patikából!

MEGÁLL A MAGALÁBÁN

A női cipellő története

Amíg a «kecskes női lábat» eltakarta az uszályos szoknya, a suhogó alsószoknya, a «zsúpón», addig nem győztek érte rajongani a költők.

Mióta rövid szoknyánk jóvoltából reggeltől estig látható ugyanez a «kecskes lábacska» — elnémultak a poéták s kiment a divatból a női láb.

Mi magunk is csak szimbólikusan említjük. «Megáll a maga lábán», mondjuk az önálló nőről, de tévedünk, ha azt képzeljük, hogy ez a mondatcska mindenkor jelképes volt. Nem is oly régen, — alig kétszáz éve —, a szó legszorosabb értelmében nem tudott lábán megállni a hölgy. Ha sikerült cipellőjét felhúznia, ketten segítettek neki a felállás nehéz munkájában. De ha ilyen módon a «helyzet magaslatára» emelkedett, akkor se maradt rajta sokáig. A rokozó dáma néhány lépésnél nem járhatott többet arasznyi cipősarkán... Futásról pedig szó sem lehetett.

XV. Lajos egyik vidám udvaronca feljegyzi, hogy a Versailles kertekben sétálva, különös látvány állította meg: az egyik úton négy udvarhölgy szaladt. «Totyogtak, mint a libák» — írja az udvaronc. «Magas sarkukon csak így tudtak haladni. Végre az egyik, egy fiatal lány, megunta a dolgot.

Leguggolt és békaugrásokkal igyekezett előbbrejutni... Ó, mily boldok is a nők — fejezi be feljegyzéseit a gróf. De téved. A XVIII. század francia cipellőjének magas sarka több volt divathóbortálnál. A korszerűen áramlatának egyik jelképe volt. Kihívóan adta a világ tudtára, hogy a hölgy azért visel arasznyi sarkot, mert lábára nincs szüksége. Kocsin jár, hordszéken közlekedik, s ha szüksége van valamire, csak int — és fut a szolgahad.

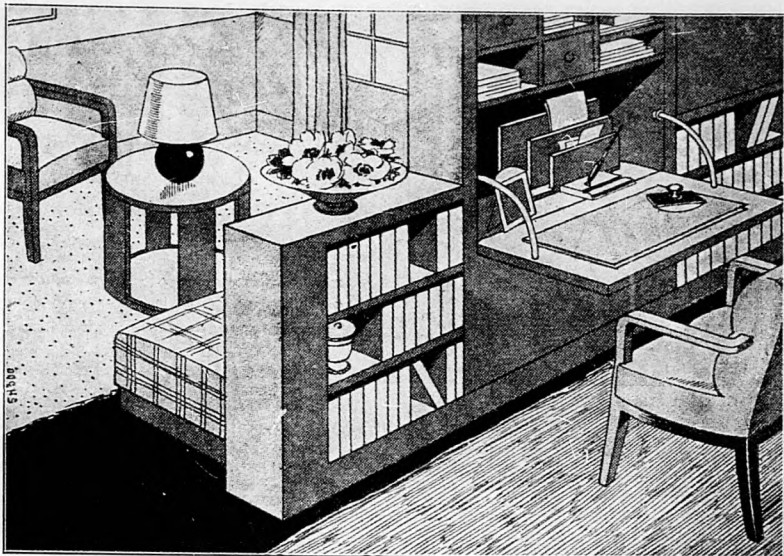
Am, ez a szolgahad, mely oly soká tisztította türelmesen a magassarkú topánt, egy szép napon a Bastille alá vonult, s az ősi börtönt, a «régi rezsim» jelképét földig rombolta. Kitört a forradalom, de ha akarta volna, se állhatott volna többé sarkára a dáma... Igen egyszerű okból: nem volt feje. A parókás fejecske a fűrészpores kosárba hullt s vele együtt elűntek a forradalom-előtti világ összes jelképei. Elsőnek a magassarkú cipő. A direktórium korának hölgyei, az első császárság asszonyai szandált viseltek.

Bonaparte generális egyik estélyén született az a kitérő mondas, mely egy hazatért emigránstól, egy öreg gróftól származik: «Mily érdekes»... — kiáltott a gróf, a szép Bonaparte Pauline aranyszínű szandáljai láttán. «Mily érdekes, hogy a nők forradalma nem az agyukban születik, hanem a lábukon!»

A grófnak igaza volt. A forradalom utáni esztendők saroktalan, kényelmes szandálja ismét több volt egyszerű lábbelinel. Jelképe volt. Jelképe a nők saját külön forradalmának, mely talpra állította őket, életet lehel a luxus-babákba.

Sétálni, sportolni ezidőtájt kezdtek a nők, akiket hosszú évszázadokon át cipőjük gátolt meg a szabad mozgásban.

Egy pillantás a Cluny-múzeumban látható cipő-gyűjteményre s megértjük, miért haltak meg oly fiatalon a tizenhatodik századbeli nők... Cipőjük, melynek előrése nem

Kombinált íróasztal, könyvszekrény és heverő

hasonlítható máshoz, mint az elefánt görbített ormányához, tíz lépésnél többet nem engedett járni. Nem javított a helyzeten a széles fasarok sem. Nem javított, mert olyan magas volt, hogy a nők lábának éppen csak hegye érte a földet a cipő elején, az elefántormány táján.

Szegény gazdag-nők valósággal áldozatai voltak e cipő-monstrumnak. Szinte érthetetlen, hogy nem szöktek meg kastélyaikból, nem álltak be pázsitorányának egysesgyedűl azért az örömrét, melyet a meztláb-szaladgálás okoz. De nem szöktek meg, rabok maradtak, néma rabjai cipellőjüknek, melynek első kötelessége az volt, hogy a járásra alkalmatlanokká tegye őket.

Erre a tehetetlenségükre végtelenül büszkéek voltak a XVI. századbeli dámák. Minél magasabb volt a rangjuk, annál büszkébbek voltak rá.

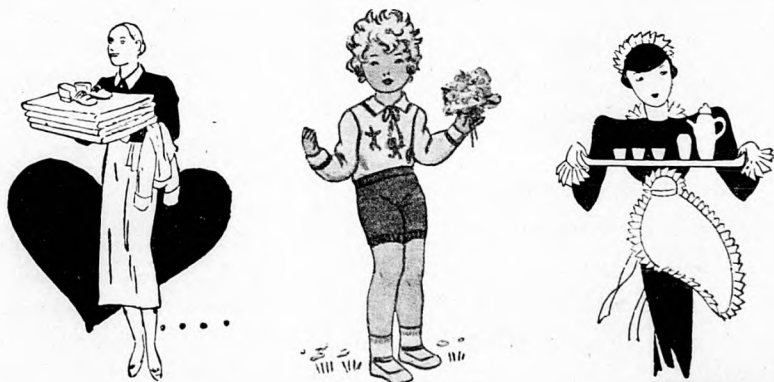
A spanyol királynő majordómája például és szavakkal utasította vissza a drágakövekkel kirakott cipellőt, melyet Toledo városa ajándékozott az uralkodónőnek: «A spanyol királynőnek nincsen lába.»

Képzeltető, hogy ezekután a világ többi női is elkövettek mindent, hogy elfeledtessék lábukat. Ez nem volt nagy feladat, a szegény női lábacska elkorcsosította úgyszólván a középkor cipője. Ez a selyemből készült tűhegyes lábbeli volt az első «kaplis», vagyis «orros»-cipő. Furcsa alkotmányon nyugodott: fából készült, vázonnal bevont korcsolyához hasonlítható valami, aminek még saját külön hegye volt magának is.

Ezen a félelmetes jószágon tipegtek a középkori nők, ez űzte ki a divatból az ókori szép, természetes viseletet, a szandált.

Erről az egyszerű lábbeliről mi maikak, azt képzeljük, nem lehettek fokozatai: fazonjai. Ó, hogy tévedünk! A gyönyörű kiállítás, mely ősszel nyílt Rómában s a kétezer év előtti római világot írásban, képben, szoborban lélekzetrelbő érdekesen támasztja fel, tizennyolcféle szandált látunk. Mind a tizennyolc Augustus császár rövid uralma alatt született és ment ki a divatból. Mind a tizennyolcféle szandálban egyforma kényelmesen, kecsesen jártak a római nők. Ők bizonyára felháborodva tiltakoztak volna az ellen, hogy járásukkal is jelezzék tehetetlenségüket, mint a XVIII. század baba-hölgyei.

Bácskay Magda

FEL ANGLIÁBA FEL ANGLIÁBA

Kenyérkereső fiatal lányoktól gyakran halljuk manapság ezt a mondatot: „Ha megunom az állásomat, elmegyek Angliába házvezetőnőnek.“

— Elmegyek Angliába! — ez szépen és egyszerűen hangzik. Sőt biztatóan is — mióta azt olvassuk, hogy a szigetországban kétségbeejtő a házi-asszonyok helyzete. Nincs, aki segítségükre lenne. Nincs, nincs háztartási alkalmazott!

Az angol gyáripar oly jól fizeti munkásnőit, hogy gyári pályára mennek azok a lányok, asszonyok, akik valaha háztartásban dolgoztak... Pirkad hát a külföldiek napja. Azoké a lányoké, akik háztartási alkalmazottnak, házvezetőnőnek mennek Angliába. A bérekről is csodákat beszélnek.

Papírforma és logika szerint valóban így is van minden. De az élet, a hétköznap, fittyet hány a logikára. Jót nevet a papírformán s megszámlálhatatlan nehézséget, rengeteg akadályt gördít a reményteljes kivándorló elé. Nagy komolyság, bátorság, kitartás kell mindezek leküzdésére.

Legeslegeső probléma a munkaengedély. Külföldinek ezt épp oly nehezen adják meg Angliában, mint bármely más országban. De mondjuk, hogy a család, akihez a fiatal lány készül, megszerzi a munkaengedélyt, akkor fölmerül a második probléma: a betegsegélyző.

Ez az intézmény nem gondoskodik a külföldi állampolgárról, bármily szép rendben van is annak munkaengedélye. Az angol orvos pedig a világ legdrágább orvosa. Vízitdíja egy fonttól öt fontig terjed. Ha mármost meg-gondoljuk, hogy az angol font huszonöt és huszonhét pengő közt lengedez, nem csodálkozhatunk a háziasszonyon, aki így szól: „Szép, szép a külföldi munkaerő, de megbetegszik, tönkretesz.“

A külföldi házvezetőnő luxusát tehát csak az igen jómódú angol család engedheti meg magának.

— Sebjaj, — mondja a magyar lány, az osztrák, a német, — minél gazdagabb családnál dolgozom, annál jobb. Annál nagyobb a fizetés!

Igen ám, de a fizetés, mely a mi fogalmaink szerint óriási, Angliában nem bizonyul ilyen meseszerűnek. Mert bár a ruházati cikkek közül a gyapjúárak olcsóbbak, mint nálunk, más dolgok jóval drágábbak. A nők pedig — különösen a fiatal nők — tudvalevőleg nem öltözhetnek tetőtől talpig gyapjába télen-nyáron...

Az élet apró örömei: kirándulások, mozik rendkívül drágák. Az olcsó londoni mozijegy többbe kerül, mint az elsőrangú pesti színházjegy. Baj van hát a szórakozás körül. Pedig aki dolgozik, az szeret szórakozni. Sőt Angliában ideje is van erre. Déli egy órától háromig pihenőidő van minden angol háztartásban, melynek alkalmazottja korlátlanul rendelkezik két szabad órája felett. Ha úgy tetszik, sétálni megy. De a londoni utca nem alkalmas sétára. Annál alkalmasabb a közeli park. Ám Londonban a «közel»-szó mást jelent, mint nálunk. Félóra-járást, vagy autobus-utazást. Utóbbi pedig meglehetősen drága mulatság, különösen ha meggondoljuk, milyen kevés idő marad sétára félórai odautazás, félórai visszautazás mellett.

No és most nézzük csak, milyen is az az angol háztartás, mert elvégre ez is fontos... úgy a munkaadó, mint az alkalmazott számára.

Akármilyen furesán hangzik, ez a háztartás minden részletében elüt a miénktől... «Ugyan hogy lehetséges ez?» kérded nyájas olvasóm, «a háztartás csak háztartás a világ minden táján. Mindenhol egész egyforma».

Nekem nincs senkim...

*Nekem nincs senkim, aki szeressen,
aki csillogó szemmel nézzen rám,
aki színes szavakat súgjon a fülembé
és dicsérje az új ruhám.*

*Nekem nincs senkim, aki hívjon,
akinek mindene legyenek,
aki ölelő karokkal várjon
esténként, ha hozzá felmegyek.*

*Nekem nincs senkim. Senkim sincs
nekem...*

*Mert akim lenne, akinek jöttét
remegve szívszorongva várom,
az is csak megtűr maga mellett,
— azt is csak én imádom...*

Técsői Móríz Béla

S igazad van papírformán, nincs igazad a hétköznapban. A háztartás pedig mi más, mint a hétköznap legjellegzetesebb megtestesülése?

Angliában elsősorban más az időbeosztás, mint nálunk. A nagy főzés, az ebéd főzés nem délelőtt történik, hanem délután négy és hat közt. Az ebédet ugyanis hat és hét közt találják. Amilyen természetes dolog ez azok számára, akik benne nevelkedtek, oly megszokhatatlan annak, aki közép-európai időszámításban nőtt fel.

Pedig az angol háztartás pontos, mint ahogy pontos az angol ember is. Az a kedélyes félórai kérés, amelyről mi könnyelműen szoktuk mondani, hogy «félóra ide vagy oda, mindegy», bizony feldúlja a család békéjét Londonban. Percnyi pontossággal kell asztalrakerülnie az ebédnek, a reggelinek, mely az angolok második főétkezése. Kora étkezés, mert a nagy távolságok miatt jókor indul el hazulról mindenki. Jókor és jóllakva.

Az angol reggeli teából, vajból, mézből, jamból, hirtelensült húsból, halból és tejbenfőttekből áll. Utóbbiak készítése külön művészet, mint ahogy az angol főzést is meg kell tanulni.

Azok az optimisták, akik tehát azt képzelték, hogy — mert otthon jó szakácsnők: el lesz tőlük bűvölve Anglia is, — tévedtek, sőt rajtavesztettek alaposan. Kiderült, hogy almásrétesre, paprikásra csak az olyan szakácsnő nevelheti gazdáit, aki bebizonyította, hogy ért az ő ételeik, az ő roastbeafjük, az ő puddingjuk elkészítéséhez is.

Ez persze nem könnyű dolog! Okosak, bölcsök a bécsiek, akik az Angliába induló lányok számára külön háztartási iskolát nyitottak.

A kivándorló-jelölt elsajátítja itt az angol háztartás minden csinját-binját. Ágyvetéstől az összes szakkifejezéseig, amelyeket persze ismernie kell annak, aki komoly házvezetőszámba akar menni.

«Grete kisasszony!» — mondja a tanárnő, akinek osztályában hatvan lány és asszony figyel minden szóra — «itt van egy font, menjen vásároljon be, de Mitzi kisasszony előbb összeállítja a reggeli- és ebéd-étlapot hattagú család számára.»

Mitzi kisasszony felpattan a helyéről s ékes angolsággal ügyes kis menüt állít össze. Ezután Gréte vásárolni indul, vagyis a falhoz járul, melyen ijesztően véres kép látható. Ez azonban nem más, mint egy jámbor ökor képe, persze lemészárolt állapotban s olyan beosztásban, ahogy Angliában vágják. Grete kisasszony a képen megmutatja, melyik darabot kéri. A súlymértékeknél még sok hibát követ el — Angliában nem ismerik a kilót — de a pénzzel — pedig az angol a világ legkomplikáltabb pénze — már ügyesen tud bánni.

A bécsi Mitzik és Grétek teljes esztendeig tanulnak keményen, míg megreszkírozzák a nagy utat, de még a legjobban felkészültek közül is sok lányt, asszonyt kerget haza Angliából a honvágy.

Éppen ezért ne vegyük könnyelműen és meggondolatlanul ezt az alapjában véve súlyos problémát, amit szeretnénk ezzel az egyszerű kijelentéssel elintézni: «Ha megunom az állásomat, elmegyek házvezetőnőnek Angliába!» Aki azt akarja, hogy ez a terve valóra váljék és a szigetországban sikerüljön elérnie azt, amit maga elé tűzött: felkészülten induljon neki az angliai útnak.

Felkészülten, ami alatt azt értjük, hogy az angol szokások, viszonyok, pénzrendszer, főzés-sütés stb. némi, sőt minél teljesebb ismeretében. Ne feledjék el egyetlen pillanatra sem az illetők, hogy nem csupán idegen, hanem nagyon távoli országba kerülnek. Számolniuk kell az ország idegenségével épp úgy, mint azzal a körülménnyel, hogy kiábrándulás és csalódottság esetén nem olyan könnyen ugorhatnak haza.

F. A.

Az élet

Vendéglátó gazdám az élet,
Földkastélyában éldegelek.
Lakosztályán rákosgatok
És megyek tovább, ha kész vagyok.

Alig végzek el egy szobával,
Már vár a másik, sok munkával
És nincs köszönet semmi abban,
Amit ott szépen összeraktam.

Zavaros kép lesz, furcsa lomtár,
Hogy mi hol áll, alig tudom már.
Csak néha jut eszembe anyi,
Hogy másként kellett volna rakni.

Akad szoba, min átjutottam.
A másikban soká kínlódtam.
Volt, ahol szerettem bárkit,
Volt, hol fekete volt a kárpit.

Itt könnyeztem, ott nevettem,
Hol szerettem, hol feledtem,
De van szoba, miről régen
Elűnt már minden emlékem.

Most már mindegy, végigjárom.
Utolsónál megpróbálom.
Mindent szépen összeszedni
És örökre eltemetni.

TAKÁTS LAJOS

GÖRBE TÜKÖR

Nagyságos Asszonyom!

Kegyed panaszt emelt ellenem a férjénél, hogy milyen udvariatlan voltam kegyeddel szemben a körúti villamoson, ahol legutóbb véletlenül találkoztunk. A vád úgy szól, hogy mikor kegyed felszállt, mosolygó pilantást vetett rám, de én nem köszöntem, hanem merőben és kívárcsian a szemei közé néztem, anélkül, hogy a kalapom szélét megbillenttem volna. Aztán kegyed bement a kocsiba és úgy foglalt helyet, hogy szemben volt velem és valószínűleg ki akarta forszirozni a köszönésemet, de én hol jobbra, hol balra fordítottam el a fejemet, mint aki kitinosan erőlködik, hogy ne kelljen valakit észrevennie. A kedves férjeura mindezt részletesen közölte velem és nekem nem maradt más hátra, mint hogy udvariatosan bocsánatot kérjek, bár becsületszavamra kijelentettem, hogy én Nagyságos Asszonyt az utóbbi két hónap alatt sehol sem láttam. Arra azonban emlékszem, hogy azon a napon, amikor egy csinos, vörösszőke, élénken festett arcú hölgy a villamoson rámosolygott, azt mordítam oda-haza a feleségemnek:

— Érdekes... Ma a villamoson egy úrinő ki akart velem kezdeni.

— Urinő nem kezd ki senkivel — felelte kurtán a feleségem. — Biztosan afféle perszóna...

— Nem, kérlek — erősködtem. — Nagyon diszkréten volt öltözve, finom mozdulatú voltak, az egész lényéből áradt a díztingváltóság...

— Talán valami ismerős? — kérdezte nőm.

— Nem hiszem, édesem. Bár lehet, hogy valahol találkoztam vele a társaságban.

— Te, Béla — emelte fel a mutatóujját a feleségem —, te megint valami ügyetlenséget követél el...

— Miért? ... Azt hiszed, hogy...

— Ird le, kérlek, hogyan van öltözve.

Leírtam. Nőm szakértelemmel kutalt az adatok alapján a barátinő közt, s egyszerre csak azt mondta:

— Sztop! Ez a Vargáné lesz.

— Dehogy, szívem. A Vargánének nagy, piros anyajegye van a balarcán.

— Azt már rég lekozmetikázta. Várj csak... nem bandzsít egy kicsit?

— Nem. Olyan nagy, dióbarna, világító szemei vannak.

— És a szája? ... Szívalakú? vagy hosszúkás? vagy duduzd?

— Én csak annyit tudok, hogy bíborvörösre volt festve.

— Nem télalavörösre?

— Nem. Bíborra és jó vastagon.

— Olyan volt az a festés — részletezte nőm —, ami megkisebbiti a száját?

— Hát azt már honnét tudjam!

— És az orra? Egyenes? fitos? horgas? hajlott? törött? keskeny? vastag?

— Határozottan egyenes. Orr dögében egy római jellem az a hölgy.

— Megvan! — kiáltott fel a feleségem. — Hiszen ez a Szabóné! Tudnivalóik a múlt hónapban operáltatta az orrát. Azelőtt tiszta uborkaorra volt, most olyan, mint a milói Vénuszé. Ezer pengőjébe került. Hát ezért nem ismerted meg. De nem is vagy köteles időközölni egy olyan nőt, aki uborkaorr helyezkedett el az ismerősök galériájában és most egyszerre görög orral jelentkezik.

— Igazad van, édesem... Az ilyen nő mutatkozik be újra az emberiek. Mondja azt, hogy „kértem, én vagyok az a régi Uborkaorr”. Na, nem? Ennyit csak elvárhat az ember egy parvenü görög orrtól!

Ez a beszélgetés folyt le, asszonyom, köztém és a feleségem közt. Mikor aztán a kegyed férje elmondta nekem azt a villamos-jelentést, egyszerűen felnyúlt a szemem. Hiszen akkor kegyed körül is valami változásnak kellett történnie! Gyanúmat nyomban közöltem a feleségemmel, aki kétségbeesve csapott le rám:

— Te szerencsétlen, mit műveltél? Hiszen az a Balogné volt!...

— Persze, hogy a Balogné — feleltem —, hiszen mondom,

hogy a férje panaszkodott nekem. De hát melyik Balogné ez?

— Ez meg már micsoda kérdés? — pattant fel nőm. — Mit gondolsz, hány Balognéja van a Balognak? Ez a Balogné a felesége.

— Azt tudom. De valószínűleg nem az első, hanem a második felesége.

— Ne bolondozz, Béla! Balog nem vált el. Ez az első előreláthatóan az utolsó felesége. És te... amilyen ügyetlen vagy, a legjobb barátaid egyikének a feleségét nem tudod felismerni... amellet, amikor kedvesen mosolyog rád, ahelyett, hogy helyreütöd a hibát és köszönsz neki, elfordítod a fejedet!... Most süsd meg!

— De kérlek, aranyom... Hiszen a Balogné nem szőke, még hozzá aranszőke, hanem barna, még hozzá sötétbarna.

— És aztán? Most szőke, még hozzá vöröses aranszőke. Attól még nem változott meg az egyénisége, vagy a jelmeze.

— Jó, jó, de megváltozott a külseje. Én eddig a barnahajú nők osztályában tartottam nyilván Balogné ónagyságát.

— Légy szíves és tedd át az aranszőke nőkről vezetett nyilvánlartásba. Rettenetes! Egy szimpla hajszínváltozás és már nem tudsz elgázodni.

Nem adtam meg magam. Azt mondtam:

— De az arcán is kell, hogy valami nagy változás legyen. Emlékezzél csak, édesem... a Balognének olyan sűrű, majdnem bozontos és az orrcsont fölött csaknem összeérső szemöldöke volt. És ennek a villamosbeli nőnek...

Feleségem közbeavágott:

— Tudom, tudom... ennek olyan szemöldöke van, mintha nagyon finom ecsettel egy csikot húznának.

— Ugy van, úgy van!

— A dolog egyszerű: Balogné kitépdesztette a szemöldökét. Majd bolond lesz, hogy a te kedvedért, meg azokak a kedvéért, akik seprő korában ismerték a szemöldökét, a régi formát hordani, mint valami örökös ismertetőjelt, mint valami bűnjelet.

— Szóval... — hebegtem — a sötétbarna hajú, bozontos szemöldökű Balogné volt...

De még mindig nem hagytam magam.

— És a szája, drágám?... Balognének olyan természetesen piros ajkai vannak.

— Most pedig mesterségesen pirosak — állapította meg nőm. — Punktum.

— És azelőtt gödröcskék voltak az arcán.

— Mit gondolsz? — sujtott le a feleségem. — Csak a város közepén kötelező a gödrök betemetése? Egy női arcon nyitva lehet hagyni örök időre a gödröket?

— Jó, jó — nyugdicséltem —, de akkor aztán igazán ne csodálják a hölgyek, hogy nem ismeri meg őket az ember.

— Hanem?... — jüggesztelte rám szeméit a feleségem, mint aki valami szenzációs kijelentést vár.

— Hanem... Teszem azt, hordjanak valami olyan jelvényt, amiről jól lehet ismerni őket.

Nőm szívből felkacagott:

— Te csacsi! Mikor épp azért tüntetik el a régi formájukat, hogy ne ismerjék fel őket, vagyis hogy újnak, frissenek, érdekesnek, szépnek lássák őket.

Bevallom, Nagyságos Asszony, hogy ezek után megvédtem kegyedet, mondván:

— Balogné azelőtt is friss, érdekes és szép volt.

Mire nőm:

— Persze... tetszett neked! És most azért dühöngsz, mert elvesztetted az ideáldodat.

Mit tehettem? Abba hagytam a reménytelen vitát.

Kegyed pedig tisztán láthatja a tényállást és most már tudja, miért voltam olyan ostoba a villamoson. Ha még egyszer-kétszer találkoztunk, okellenül megjegyzem magának az arcát. De ha netán újra szint é formát változtat értesítsen róla. Legjobb lesz, ha körlevelet küld az ismerőseinek.

Kezeit csókolja

Ügyelő.

ÖNFELÁLDOZÓ ASSZONYOK

Az embereket és a dolgokat, legjobban kiütköző tulajdonságaik szerint, különböző kategóriákba szoktuk beosztani. Minket asszonyokat is gyakran ér ilyen megiszteltetés, amely sokszor azonban nem minősíthető másnak, mint lebecsülésnek. Az Új Testamentumban három különböző asszonytípust találunk: a fenséges, tiszta Anyát: Máriát, az engedelmes szolgálót: Mártát és a bűnös asszonyt: Magdolnát. A mai asszonyokat másként kell néznünk. Ezek is háromfélék és élénken megkülönböztethetők egymástól, annak dacára, hogy egyéb kiegészítő tulajdonságaik is vannak, amiket most nem akarunk vizsgálat alá venni. Itt vannak elsősorban az önző asszonyok, akik az egész világ közép-pontjának tartják magukat. Mindenkitől megkövetelik, hogy nekik szolgáljon, mindent és mindenkit kihasználják a saját céljaik érdekében. Ez a típus a leggyakoribb. Itt vannak aztán a kötelességtudó asszonyok. Ismerik kötelességeiket, teljesítik is azokat, de egyébbel nem törődnek. Tulajdonképpen lényükből semmit sem mutatnak meg, szívüket nem osztják meg senkivel. Minden harc és minden fájdalom ismeretlen marad előttük. Hűvös nyugalommal, korrektül, kötelességtudóan mennek végig az életen, minden feladatot elvégeznek, csak éppen elfelejteneik igazi asszonyok lenni. Itt van azután a harmadik kategória. Ezek az asszonyok önmagukkal és másokkal szemben való minden kötelességüket teljesítik, szívesen és mindig többet ajándékoznak akarnak úgy anyagi, mint lelki tekintetben, a szívük mindig lángoló és szeretettel teljes, minden kincsét boldogan hintik szét és habozás nélkül feláldozzák magukat, ha mások élete, vagy boldogsága megköveteli. Adni, segíteni: — ez életüknek legfőbb törvénye. Mindegy előttük, hogy imádott férjükről, gyermekeikről, szüleikről, barátnejükről, hivatásukról, vagy az egyetemes emberiség jólétéről van-e szó. A segíteni-vágyás és az önfeláldozás érzése oly erős bennük, hogy kénytelenek engedelmessé válni. Nézzük meg ezeket az asszonyokat, a családi élet keretében. Itt vannak mindenekelőtt az anyák, a legönfeláldozóbb asszonyok. Az a kevés kivétel, aki anyavolta dacára mégsem anyja, — az egoisták közé tartozik. Ezek az önfeláldozó

számitana. És a férj iránti szeretet! Mennyi áldozatot és lemondást, mennyi munkát és gondoskodást követel. Az alkoholisták férjek, akik keresetüket a kocsmába viszik és aztán szinte ellátiasodva vetődnek haza: mit tudnak arról az áldozatról, amit a feleség hoz minden nap és minden órában. A késő éjszakai órákig dolgoznak, hogy pótolják az elvitt pénz hiányait, azon igyekeznek, hogy férjük állapotát a gyermekek előtt eltitkolják és a legtöbb esetben csak szitok a részük, sőt — verés. Ide sorolhatók azok az asszonymártírok is, akiknek az ura a változatosságot kedveli és akik szerelmi szenvedélyüknek éppen úgy, mint az alkoholisták, mindent képesek feláldozni. Válás, nyomor és elhagyatottság, sőt sokszor súlyos bűnök: — ez a vége az ilyen házasságoknak. Szegény asszony pedig egymagában megélhetne a két dolgos keze után, sőt a gyermekeit is szépen felnevelhetné, de megesküdött az oltár előtt, hogy minden jót és minden rosszat a férjével együtt fog végigélni és türelmesen hurcolja a súlyos igát. Mert az ilyen önfeláldozás nem ismer korlátokat és határokat, az ilyen asszonyok temperamentuma erősebb, idegete gyöngébb, szenvedélyes szeretete mélyebb és mindent elviselnek, eltérnek, ha bele is pusztulnak, mert annak idején sűrű tartó fogadalmat tettek. Olyan asszonyok is szép számmal vannak, akik hivatásukban önfeláldozók. Nagy odaadással és épp olyan tudással dolgoznak, mint a férfiak, sokszor még alaposabbak és serényebbek is, mint ezek, annak dacára, hogy sok esetben az emberek le akarják beszélni őket minden kezdeményezésről. Különösen az idősebb asszonyok vannak így összenőve a munkásságukkal, a hivatásukkal. Nemcsak az anyák között lehet találni ilyeneket, akiknek önfeláldozása egyenesen csodálatraméltó. Hány üzletvezetőnő és könyvelőnő akad, akik a cég érdekeit körömszakadtukig képviselik, hány tanítónő és nevelőnő, akik úgyszólván a szülőket helyettesítik és minden nélkülözhető fillérjüket odaadják a szegény gyermekeknek. Hány olyan házvezetőnő van, aki elválaszthatatlanul függ össze a családdal, amelynek esztendőnkön keresztül dolgozott s fizetés nélkül is hajlandó tovább dolgozni, ha a család közben elszegényedett. Ismeretes annak a nevelőnőnek az esete, aki a megvadult ló elől elkapta a gyermekét, de közben rajta gázolt keresztül az állat. Számtalan önfeláldozó asszony megy tönkre túlfűtött érzései miatt, vagy egyvalaki iránt érzett viszonzatlan szerelmében, vagy az elnyomottak és szenvedők iránti részvétében, akiket képtelen segíteni. Tiszteljétek azokat az asszonyokat, akik minden önfeláldozásra képesek! Mert ezek az — igazi édes asszonyok! Igen, ezek azok, akik miatt érdemes élni és akik a legszomorúbb életbe is napsugaras mosolyt lopnak bele, mert nincs olyan kőszívű ember, akinek szíve meg ne dobbanna az asszonyi önfeláldozás, az asszonyi hősiesség láttán. Tiszteljétek tehát őket és mindig hódolattal járuljatok eléjük, mert igazán megérdemlik.

anyák mindenből a legjobbat adják gyermekeiknek, a legjobb falatot, a legnaposabb helyet, szeretetet és mindig csak szeretetet. Szegény anyák inkább önmaga fagy meg, de gyermekét betakarja utolsó kabátkájával. A háború alatt hány anyák éheztek, csak-hogy gyermekének ad-hasson mindent, éheztek, dolgoztak, étkezéskor pedig étvágytalanságra hivatkozott, hogy a saját részét is odaadhassa gyermekének. Dolgozott és varrt éjszakákon keresztül, csak-hogy iskoláztathassa gyermekeit és hogy leánykájára részére összetakaríthasson valami kis hozományfélét. Sokszor hálátlan-ság volt érte a köszönet, mintha egész természetes lenne, hogy a gyermek minden áldozatot elfogad és a szülői szeretet nem is vár hálát, boldog szívvel ad oda mindent anélkül, hogy viszonzószolgálatra

Mesék felnőtteknek

(Nemrégiben került napvilágra egy régi mesekönyv 1801-ből. A könyv címe: «A mi korunkról és a mi erkölceinkről szóló mesék». Ezek a mesék nagyon illenek a mai korra és a mostani erkölcsökre. Finoman poentirozott élük napjaink számtalan visszáságát boncolja szét. Ezért tartottuk érdemesnek közülnök néhányat bemutatni a Magyar Uriasszonyok Lapja olvasóinak.)

A KUTYA ÉS A KANDŪR.

— Szörnyűség, — mondja a kandúr a kutyának, — hogy a farkasok képesek ártatlan báránykákat és hasznos teheneket széjjel tépni... Mennyire sajnálom ezeket a szerencsétlen állatokat!

— Igazad van, — válaszolta a kutya, — valóban rettenetes! — A legjobb volna, folytatta a kandúr, — ha ezt az állatfajt kipusztítanók a föld színéről!

Miközben így beszélt a kandúr, megpillantott egy egeret és — darabokra tépte.

— Így vagyunk?! Ezt nevezed te állatvédelemnek?!... Nyomorult, megérdemled, hogy elpusztulj a föld színéről! — kiáltott a kutya és megfojtotta a macskát.

Tanulság:

Más az elmélet és más a gyakorlat!

A GALAMB ÉS A GERLE.

Egy galamb, aki büszkesége és egyik legszebb példánya volt saját fajtájának, elvesztette a párját. Meghalt az ő szerelmes gerlicéje. Kis idő múlva azonban mégis kiment a galambdúcából, körülnézett az eladósorban lévő gerlicék között és a szomszéd ház galambdúcából hozott magának feleséget.

Felrepült a szomszéd ház tetejére, épp szemben a galambdúccal. Megérkezése után azonnal kinyitották a galambdúc kerítését. Fialat, csodálatos szépségű galambkisaszonyok jöttek elő. Olyan volt a nyakuk, mintha zafírból lenne, a mellük meg mintha ékszerékből lett volna formálva. A fiatal özvegy galamb csillogó szemmel nézett végig rajtuk, de — egyik gerlice kisasszony sem nyerte meg a tetszését. Végül megpillantott egyet, aki semmiféle különösebb szépséggel nem volt ékes. Ennek a gerlicének minden szépsége egyszerű hamuszürke tollazata volt. De a szemei nagyon jószágosak voltak és minden hivalkodás nélkül, egészen egyszerűen lépegetett.

A galamb hirtelen melléje röpült és sétálgatni kezdett körülötte.

— Kinek szól ez a szerelmi vallomás? — kérdezte a gerlice.

— Neked — szólt a galamb. — Te vagy az egyetlen, aki tetszik nekem!

— Nézd, a nővéreim mennyivel szebbek, mint én — sóhajtott a gerlice.

— Te vagy a legszebb az én szememben! — búgta a galamb és újonnan választott párjával együtt hazarepült.

Tanulság:

A csúnya lánynak sem szabad kétségbeesnie. A szépséget mindig csak a szerelmes szeme látja meg és valóságban talán nem is létezik. Jóság, szerénység, nemeslelkűség: sokszor többet jelentenek, mint a legszebb szépség!

A KÉT RÓKA.

Egy öreg róka erkölcsi oktatásban részesítette a fiát és magyarázta neki: mekkora bűn a tyúgyilkosság.

Mikor véget ért az oktatás, megpillantott a réten egy libát, utánavetette magát, elkapta és a hátán behurcolta a rókalyukba.

Kis idő múlva a fiatal róka talált egy kis jércét a kerítés mellett és megölte.

Meglátta ezt az öreg róka és mérgesen rákiáltott:

— Te szófogadatlan kölyök!... Nem emlékszel már, hogy megtiltottam ezt neked?!

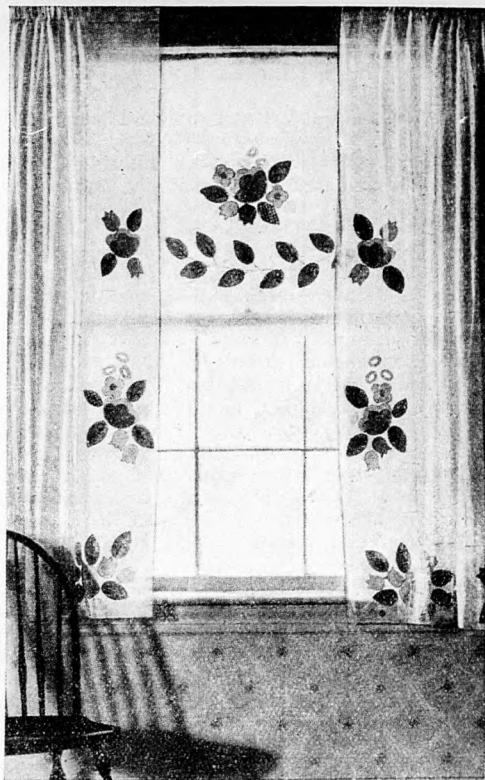
— Apám, ne haragudj, — válaszolta a fiatal róka. — Te a minap egy libát öltél meg, én csak egy jércét. Vajjon melyik gyilkosság a nagyobb bűn?

Az öreg róka nagyon találva érezte magát és így szólt:

— Kövesd az én szavaimat, né pedig a cselekedeteimet!

Tanulság:

Ez a nevelési elv — fájdalom! — az egész világon uralkodik!

Tüllfüggöny színes himzéssel. Leírása kézimunkarovatunkban

Én vagyok a virágok asszonya

(A költőnő «Hangtalan éj» című verseskötönyéből)

Mámoros, csókos illatok hona.
Én vagyok a virágok asszonya!

Halványkék, szűztiszta az Ég felettem.
A nefelejtse régen beleszereltem.

Ma bűvösen sokat ígér a világ.
Titkos csókról cseng a gyöngyvirág.

Ábrándos szívemet megérti, látja
s rám mosolyog a pici árvácska.

Szívemre hull egyetlen szómrá,
szerelmesen: a piros rózsa.

Vágytam? Égtem? Mintha zokogna
bánatosan a lila orgona.

Leborulok melléd s imádkozom,
szűzvirág, csodás fehér liliomom.

Mámoros, csókos illatok hona,
Én vagyok a virágok asszonya!

HARSÁNYI ILONA

Hőbortos rekordok és rekordhőbortok

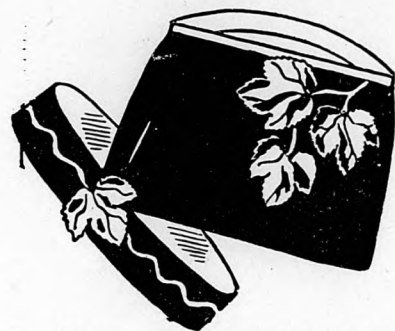
Amikor nemrég bejárta a lapokat a hír, hogy egy buffalói tizenegyeszen-dős fiú lett a szeplősség világbajnoka, mert 8407 szeplő volt az arcán, szem-ben az eddigi világbajnoknak, egy ka-liforniai bányásznak 7943 szeplőjével, újfent megborzongatta a világ nagy-részét a heveny rekordláz, amelyet azelőtt nem ismertünk, hanem amelyet csak az amerikaiak terjesztettek el az egész világon. Minden város valami különöset akar felmutatni. Az egyik-nek a legtöbb híd, a másiknak a leg-magasabb kürtő, a harmadiknak a leg-nagyobb pályaudvar stb. a rekordja. Hiába, a rekordok korszakát éljük. Az egyik a leggyorsabb futó, a másik a legjobb ugró, a harmadik a legerősebb birkózó. Az egyik hét labdával zsong-lörködik, a másik öt métermázsát tud emelni. És minthogy nincs annyi rek-ord, mint amennyi ember van, aki valami rekordot igyekszik elérni, en-nél fogva hát egyre újabb rekordok tá-madnak. Vannak köztük persze ön-kéntelenek is. Ott van például a dél-franciaországi *Boubaix* asszony, aki még kilencvenéves korában gyermek-vel örvendeztette meg az urát és ott van *Menzné*, aki most halt meg, mi-nekultán tizenhatszor ikreket, hétszer hármas és négyszer négyes ikreket, összesen tehát hatvankilenc gyereket hozott a világra. Ezeket a rekordokat, ügylászott, nem igen lehet már verni,

de azért valaki buzgó nyomozás után mégis talált Albániában egy asszonyt, aki 28 éven át minden évben szült és ezzel ismét új világrekordot állított fel. Ezekkel a hölgyekkel állítható majd-nem párhuzamba *Perad Jeanne* szé-delgőnő, aki húsz éven belül huszon-kétszer ment férjhez és huszonegyszer vált el.

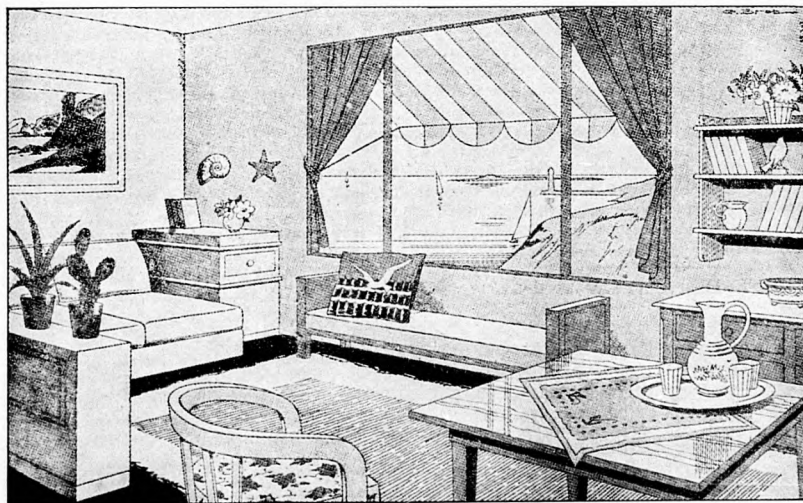
Furcsa rekordot tart *Moreau* amerikai bankár, aki százhuszezer dollárt fize-tett detektíveknek, hogy megfigyeljék a feleségét, akitől válni akart. Ebbe a rovatba tartozik az a bostoni kedélyes bácsi, aki egy bírósági tárgyalás so-rán bevallotta, hogy kétszáznegyven-szer dobta a hamutartót felesége után, míg végre egyszer eltalálta és meg-győzte, hogy nem szereti többé. Ez az asszony alighanem a nehézfelfogás re-kordját teremtette meg.

Indiában vannak emberek, akik 30—40 évig sohasem ültek le, mások pe-dig, akik ugyanannyi időt töltöttek szöges deszkákon fekve. Méltó ver-senyitársuk a spanyol *Mandés*, aki 24 éven át nem hagyta el a szobáját és annyira meghízott, hogy nem fért ki az ajtón, amikor fivére temetésére el akart menni.

Emberi energia megfoghatatlan dol-gokra képes. Egy néger addig huzatta a fülét, amíg tizenöt hüvelyknyire nyúlt. Egy *Fernando* nevű ember tizenegy napig szünet nélkül táncolt

és közben száznyolcvanegy táncos-nője volt, negyvenhét pár cipőt rongyolt el és kétezer negyvenhat gram-mofonlemezt tett tönkre. Angliában valaki autójával egy negyven fokos lépcsőn robogott föl és le háromszor. Egy francia folyóirat kisütötte, hogy ahány *Johanna* nevű uralkodónő volt, mind vagy elcsapták, vagy megőrült. Ezt a folyóiratot azonban megcáfolták csakhamar, mert bebizonyult, hogy Navarrai Johanna, IV. Fülöp francia király neje, valamint Johanna, navarrai királynő, kivételt képeztek. Amerikai templomokban gyakran tar-tanak tanfolyamokat a gyorsolvasás-ból. Egy ízben egy asszonnynak sike-rült az ótestamentumot hatvan óra alatt ledarálni. Egészen a közhit ellen valónak mutatkozik egy egyetemi ta-nár rekordja, amely abból állott, hogy 48 évig csak egy esernyőt használt és ezt az esernyőt sehol sem hagyta el.

Modern kombinált szoba

TÉL

Az élet színe fénybe csillan,
Szikrázva ég a szén... a szén.
Imádságos kis délutánok
Könnyeiket szórnak már felém.
A szél az ajtón be-besuttog.
Lelkemnek apró álma vár,
Száz kis idegen fázva érzi:
A messze kébbe hullt a nyár.
Néhány fakó szót várok Tőle,
Ami meg nem jön soha tán.
Mosolygós hangon, vigan írni:
„Van egy aprócska kis szobám...“

Ozora Kántor Anna

A BOLDOGSÁG ÉS AZ ÉRVÉNYESÜLÉS ISKOLÁJA

IRTA: DR. FORRÓ PÁL * HETEDIK LECKE

Megszakás és szerelem.

Gyakran halljuk, hogy nem fontos a szerelem, a fiatalok majd megszokják egymást. Egészen őszintén meg kell vallanunk: valóban a megszokás rengeteget pótol, hiszen egész életünk a megszokások sorozatán épül. Többnyire minden napunk programját hónapokra előre tudjuk, azok lényeges munkarendjén alig történik változás. Reggelint hajszálnyira hasonló mozdulattal mosakszunk, öltözködünk, a megszokott mozdulatokkal nyúlunk kávécsészénkhez és nyitjuk ki az újságot, ugyanazon az útvonalon megyünk üzletünkbe vagy irodánkba. És semmisen zavar kinosabb, mintha valami megváltozik körülöttünk és új körülményekhez vagyunk kénytelenek alkalmazkodni. Ezért nem változtatja sok ember lakását még akkor sem, ha százféle kifogása van ellene. Inkább elszenvédi a megszokott kellemetlenségeket, semhogy új környezetbe menjen. És így vagyunk gyakran a házassággal is. A meglévő állapotokhoz való ez az ösztönös és nagy ragaszkodás igen fontos szerepet játszik életünk minden vonatkozásában. Magyarazata ennek az, hogy csak így tudjuk munkánkat elvégezni. Ha ugyanis nemcsak a munkánkra kellene fordítanunk minden figyelmünket, erőnket, ötletességünket, hanem még azzal is kénytelenek volnánk időt tölteni, hogy minden nap külön kellene megoldanunk a fürdés, étkezés, öltözködés stb. problémáját, ha a belénk idegződött gépies mozdulatok helyett gondolkoznunk kellene azon, hol találjuk meg ingombunkat, hogyan menjünk üzletünkbe, hogyan intézzük el férjünk tisztítását, akkor ebbe egyszerűen bele kellene bolondulnunk. Sok házasság keletkezik ilyen megszokás alapján. A férfi, aki gyakran találkozik egy lánnyal, talán nem is szereti a lányt és a lány sem érez a férfival szemben különösebb vonalmat. De a gyakori találkozás lassankint programjuk egy része lesz, beleilleszkedik abba a gépies mechanizmusba, amelyben életük mozog és ha a találkozások elmaradnak, úgy ez már hiányérzetet okoz. Ez természetesen nem szerelem, de ereje lehet éppen olyan nagy. A megszokás összeforrasztó ereje tehát éppen olyan nagy lehet, mint a szerelemé, csak benső tartalma és értéke különbözik attól lényegesen. A megszokásban nincsen sem költői szépség, sem szenvedély. A megszokás az izgalommentes nyugalomba bocsátja gyökereit, a szerelem éppen ellenkezőleg az örök lobogás és nyugtalanság talajában tud csak megélni. De azért ne becsüljük le a megszokás értékét és jelentőségét. Minden szürkesége ellenére egyik nagy áldása az emberi életnek, sok szenvedéstől, felesleges forradalomtól óv meg és az átlagember számára egyenesen életszükséglet. Nem születik mindenki harcra és nincsen mindenkinek lobogó képzelőereje, amely nagy szenvedélyek, csúcsok felé sodorják.

Mindenki tudja, hogy a leggyilkosabb mérge sem pusztítja el az embert, ha hosszú időn át, lassan hozzászoktatjuk szervezetünket. Olyan adag ópium vagy veronál, amely normális embert azonnal megölne, meg sem kottyan annak, aki e mérgeket rendszeresen szedi. Ez a megszokás nagy áldása. Olyan kellemetlenségek, bosszúságok, melyek előzmények nélkül az örületbe kergetnének, minden nagyobb rázkódattal nélkül múlnak el fölöttünk, mert az éveken keresztül ismétlődő hosszúságok sorozata eltompított, hozzáedzett bennünket, sőt... és ez a legesodálatosabb, szinte kívánjuk is ezeket a kellemetlenségeket, mint ahogyan a kokainista vagy ópiumszívó kívánja a mérget. Igen, meg kell mondanunk a furesza igazságot, nagyon sok férj és feleség annyira megszokta, magába idegette a mindennapos perpatvart, hogy már nem is tudnak egymáshoz más-képpen szólni, csak ingerülten. A legegyszerűbb megjegyzések már kiborítják a gyvöllő haragot. És ez viszont a megszokás átka. Fájdalom, a rosszat és helytelent éppen úgy meg lehet szokni, mint a jót. Sok férj és feleség már észre sem veszi, mennyire elvadult közöltük a társalgás hangja. Pedig ennek végzetes következménye lehet. Ha ők maguk már nem is veszik észre, milyen izléstelen, kultúrált emberekhez nem méltó légkört teremtettek maguk körül, annál jobban érzik ezt a gyermekek, akiknek lelkét megmérgezi a szülők veszekedése és nem egyszer egész életre szóló gyógvithatatlant lelki betegséget vált ki bennük! Jó volna erre is gondolni az apáknak és anyáknak, amikor taitékzódó dühvel vagdosnak sértő és megalázó kifejezéseket egymás felé. De akik ennyire megszokták, hogy durván és gyvöllőködve beszéljenek egymással, azok már a nyílvanosság előtt, társaságban sem tudnak uralkodni magukon. Hányszor figyelhetjük meg, hogy férj vagy feleség elvrősödnek dühükben, mérges arcukon látszik, hogy alig tudják fékezni magukat és a jelenlévők megdöbbenve kénytelenek arra gondolni, hogy milyen családi életet folytathatnak ezek? Még kínosabb, ha fevelmetlenségük már annyira elfaiult, hogy mások jelenlétében sértegetik egymást. Milyen méltatlan és megszégyenítő dolog, ha családi életünk súlyos benső haia ilvképpen nyilvánosságra jut és lefokozza barátainknak irántunk érzett tiszteletét, sőt egyenesen megbotránkoztatja őket!

Szeretet és szerelem.

Sokan kérdezik: lehet-e egyszerre kettőt szeretni? Szeretni feltétlenül lehet, csak szerelmek nem lehetünk egyidejűleg többbe.

A szeretet kizárólag etikus érzés, ragaszkodást, jóindulatot, rokonszenvet jelent. Magasabb fokán — pl. szülők vagy gyermekek iránti szeretet, önfeláldozást, az önzetlenségnek olyan magas fokát is jelentheti, mely még életöztönünkkel is erősebb. Hiszen hány szülő áldozta már fel gyermekekért az életét!

A szerelem azonban egészen más. A szerelemben nemcsak magunkra gondolunk, hanem utódainkra is, a szerelem célja a házasság, két ember teljes, bensőséges kapcsolata. Mit is jelent, ha egy leány azt mondja, hogy több fiút szeret? Azt, hogy a fiúk közül egyikbe sem szerelmes, ellenben mindegyikben felfedezett valamit, ami rokonszenves.

(Foto: Vajda D., Zalaegerszeg)

Jeney Marica, Zalaegerszeg

Elmélkedések a becsületről

A nem tisztességes ajakról elhangzott dicséret azt is cserbenhagyja, akiért elhangzott.

*

Az a becsület, amely már egy ízben halálkló állapotban volt, ha jobban lesz is, egész életén át nyavalyatörős lesz.

*

Sok erkölcsi bizonyítvány lázad fel a mérénylet ellen, amelyet jó hírnevével akarnak elkövetni; de a bizonyítványra nyomott hivatalos pecsét minden lázadási kísérletet elfojt.

*

Egyetlen ember van, aki sem kinevezésnek, sem választásnak nem köszönheti foglalkozását, mégis közjunctiót végez: az erkölcsbíró. Jellemző sajátága: elevenek és holtak felett ítél. A sebeket mérgezett nyelvvel üti. Lelkiségének megfelelően csak a szennyben érzi jól magát. Halála dicstelen; sírjára a megbántottak fájdalma nehezedik.

*

A gazdag embernek már a bölcsőjénél jelentkezik szolgálatlételre a becsület; a szegény embernek azonban, legjobb esetben is, csak a temetésén vesz részt.

*

Nem erkölcs az az erkölcs, amely a fejetejére áll és úgy mutogatja magát.

*

Egy nagy kérdés: az erkölcsi haláltól van-e feltámadás?

*

Erények királynője a női becsület: állandóan napfényben fürdik, de a legkisebb árnyék is örök sötétségbe tudja burkolni.

*

Becsület szerzhető jó pénzért, de becsületérzés a világ minden kincséért sem.

Dr. Krasznay Vilmos

HASZNOS tudnivalók

Hogy simitsuk ki a felkunkorodott szőnyeget?

Kis szőnyegek széle gyakran kunkorodik fel, aminek következtében elvesztik szépségüket. A leszögezés nem segít, mert akkor nem lehet felvenni a szőnyeget, de meg a padlót is rongálja. Ezen a következőképpen segíthetünk: a szőnyeget baloldalára fordítjuk, leszögezzük és ritka ennyvel bekenjük a sarkait, úgy, hogy az enyv át ne üssön a másik oldalra. A szőnyeget így hagyjuk egy ideig — legalább félnapig, vagy egy éjszakán keresztül — aztán eltávolítjuk a szegezést. A szőnyeg ennek következtében megszilárdult és a szélei nem fognak felkunkorodni. Ha első alkalommal nem sikerül, megismételjük ezt az eljárást. Nagyon vigyázni kell azonban, hogy az enyv a másik oldalra át ne üssön, mert akkor a szőnyeg tönkremegy.

Vizben főtt rizs.

Minden háziasszony tapasztalhatta már, hogy ez a nagyon is tápláló termény könnyen odaég. Eppen ezért nagyon ajánlatos, ha a rizst vízben főzzük meg. Egy vékonyfalú edénybe vizet teszünk és ebbe állítjuk azt a kisebb edényt, amelyben a leforrázott rizs van. Gázláng fölé kevergetjük előbb a rizst és csak aztán tesszük bele a vizbe. Kis tűzön kell lennie és nagyon kell vigyázni, hogy a víz egészen el ne főjön. Aztán tejet öntögetünk a rizs fölé. Így nem paltozódik fel, de azért mégis egészen puha lesz. Csak a legfinomabb rizst vásároljuk, mert az a legkiadósabb. Negyedkiló rizshez 1 liter tej, cukor, fehér, citromhéj és egy kis darabka vaj: nagyon izletes étel.

Például az egyik nagyon művelt, a másik kedvesen figyelmes, a harmadik pompásan táncol és elmésen társalog. Szóval a jó tulajdonságok megoszlanak. De abban a pillanatban, mikor ez az illető fiatal hölgy szerelmes lesz, már úgy érzi, hogy ideálja a világ valamennyi jó tulajdonságát egyesíti. Természetesen ez legtöbbször tévedés, ami azonban a szerelmes szempontjából nem fontos. Ő csak ezt a férfit látja tökéletesnek. Ebből tehát önként következik, hogy ugyanebben az időben nem érdekelheti ugyanilyen mértékben egy másik is. Nem tud és nem lehet egy másikba is szerelmes. A szerelem kizárólagos, annak tárgya csak egy férfi vagy egy nő lehet!

A tehetség elnyomása

Alig van a boldogtalanságnak gyakoribb forrása, mint a tehetség elnyomása. Nincs nagyobb és állandóbb kedélyt sorsozató csapás, mintha valaki más foglalkozást kénytelen űzni, mint amire hajlandóságot érez. Sajnos, a szülők túlnyomó része még mindig nem fordít elég figyelmet gyermeke tehetségének tanulmányozására és a gyermek tanítását, kenyérkereső foglalkozását a maga ízlése és elképzelése szerint irányítja. Az iskola mai rendszere szintén nem kedvez az egyéniség kibontakozásának, a túlszűfolt tanulólétszám mellett a tanár képtelen minden növendékének egyéniségét külön tanulmányozni, tehetségeit irányítani, fejleszteni. Holott ez volna az ideális embernevelés. Csak ilyen egyéni rendszer mellett lehetne mindenkinek képességeit a legmagasabbra fokozni. Elképzelhetetlen, hogy mennyi nagyszerű emberi érték semmisül meg, mert nem volt szakértő kéz, amely kifejlődéshez segítette volna. És még nem is ez a legnagyobb baj, hanem az a sok idegbaj, elégedetlenség, amely a tehetség elfojtásából ered. Hány ember érzi magát egész életében boldogtalannak azért, mert például kereskedőnek adták, holott kedve szerint hivatalnok szeretne lenni vagy katona. Még súlyosabb lelki válsággal jár a művészhajlék elnyomása. E téren azonban a legnagyobb óvatosságra van szükség. Nagyon sok fiatalember és még több lány érez magában tehetséget, különösen a színpad iránt. E fiatalok legnagyobb része azonban tévedésben van önmaga felől, vágyálmaikat összetéveszti valóban meglévő tehetségével. Gyakran volt alkalmam résztvenni színpadi tehetségeket válogató zsűriben és megdöbbenne állapítottam meg mindanniszor, hogy milyen kevés önkritikával rendelkeztek a jelentkezők. Némelyik már külső alakjával is megdöbbentett. Természetesen, jóval harmincon túllévő özegek és elvált asszonyok jelentek például naiváknak, vagy táncos primadonnáknak, rosszul mozgó, rekedt hangú, egészen előnytelen külsejű fiatalemberek Chevalier sikereit vélték számrávnálni. Különösen a gazdasági válság növesztette meg hirtelen a művészhajlék számát. Kiss Ferenc, a Színházakadémia igazgatója említette nekem, hogy ma kétszer annyi növendéke van az intézetnek, mint amennyi a béke legvirágzóbb esztendeiben volt és ezt főleg annak tulajdonítja, hogy a fiatalok nem tudnak elhelyezkedni gazdasági téren, hát megpróbálkoznak a művészzettel. Így van ez az irodalomban is. Soha annyi műkedvelő nem árasztotta el a szerkesztőségeket és kiadóhivatalokat, mint ma. Ezek a szegény, kínlódó egzisztenciák persze már nem is a halhatatlanságot akarják ostromolni. Minden vágyuk néhány pengőzt keresni. De hát éppen a művészet az, ahol a szűrke átlagtehetség nem boldogulhat, mert csak a legkitűnőbbek érhetnek el sikert, csak ezek számára nyílnak meg a szerkesztőségek és kiadóhivatalok egyébként ridegen elzárt ajtaja.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a valóban tehetségeseket ne pártfogoljuk és ne segítjük kifejlődésükben.

Amit az iskola nem tehet, azt a szülőknek kell pótolnia. A szülő kötelessége, hogy gyermeke képességeit figyelje és ha maga nem tudja eldönteni, hogy mire van fiának vagy lányának igazán hajlama, vigye el valamelyik tehetségvizsgáló intézetbe, ahol szakértő orvosok értékes tájékoztatással fognak szolgálni. Az ilyen tehetségvizsgáló intézetekben elmés készülékek segítségével állapítják meg a gyermek — sőt a felnőttnek is — megfigyelő képességét, emlékezőtehetségét, kezűgyességét, képzelőerejének fokát. Különösen olyan gyermekeknek ajánlatos ilyen vizsgálat, akiknél semmiféle irányban nem mutatkozik határozott tehetség. Mindenhez egyforma kedvük van, képtelenek dönteni arról, hogy milyen pályára menjenek és a szülők sincsenek tisztában a gyermek képességeivel. Ilyenkor döntsön a pártatlan, tárgyilagos tudomány.

Szülők, amikor pályaválasztásról van szó és a gyermek következetesen és határozottan ragaszkodik valamilyen foglalkozáshoz, lehetőleg teljesítsék kérését még akkor is, ha véleményetek szerint a gyermek által választott foglalkozás kevesebb gazdasági sikerrel is kecsegtet, mint az általatok által választott, mert gondoljatok arra, hogy a gyermek lelki egyensúlyja, öröme sokkal nagyobb és tartósabb értéket jelent, mint a pénz! De ettől eltekintve ne felejtjük, hogy aki kedve és hajlama ellenére kényszerül egy bizonyos foglalkozást űzni, az bizony nem sokra viszi azon. Viszont ha olyan téren mozog, ahol a benne szunnyadó tehetségeit örömmel és energikusan érvényesíti, úgy könnyen érhet el komoly sikert.

Nagyon nehéz és kényes probléma ez, mert hiszen sok fiatalember, fiú és lány egyaránt vél magában nem létező tehetségeket felfedezni és csak azért ragaszkodik például ahhoz, hogy színész vagy író lesz, mert azt hiszi, hogy így leplezheti legjobban könnyelműségét, üres, fellengős ábrándozásait, iszonyodását a komoly, rendszeres munkától. Holott minden művészi pálya, tehát a színészet és írás is, éppen olyan komoly, rendszeres munkát követel, mint akár az orvosi, hivatalnoki vagy kereskedői. A könnyelműség még nem bizonyít művészhajlék nélkül. Ennek egészen más ismérvei vannak. Például a rendkívüli tudásvágy, az állandó, elmélyedő érdeklődés az illető művészeti ággal kapcsolatban. Ez természetesen nem merül ki a színházi lapok olvasásában és a pletykák ismeretében. A modern lélekelemzés nagy mestere, Freud professzor azt mondotta, hogy mindenkiről megtudhatjuk, hogyan gondolkozik valamilyen dologról, ha megnevezzük előtte az illető fogalmat, például: színház! — és felszólítjuk, hogy azonnal és gondolkodás nélkül mondja ki mindazt, ami ezzel kapcsolatban eszébe jut. Számítalanszor tettem meg ezt a kísérletet és az eredmény majdnem mindig ugyanaz volt. A megkérdezett a «színház» szóra ezeket válaszolta: páholy, zene, estélyi ruha, parfüm, ékszer, stb. De soha nem hallottam, hogy azt mondta volna: lélektanulmányozás, emberábrázolás, Duse, Bajor Gizi. Világos, hogy csak a külsőségeket látták, de nem érezték a foglalkozás mélységeit. Az ilyen fellengős álmodozókat ki kell ábrándítanunk, még pedig idejében.

(Köv. a 8. lecke.)

HÓRY LÁSZLÓ LEVELE

Molière tollára való egyik milliomos iparbáróknak feleségének «csodálatos gyógyulása». A méltóságos asszony egy szép napon elkezdett panaszkodni, hogy összeszorul a torka és nem tud nyelni. Férje elvitte egy ismert gégespecialistához, aki hosszas vizsgálat után kijelentette, hogy nem tudja megállapítani a báróné torokbántalmainak az okát. A báró családottan fordult egy másik neves torokspecialistához, aki ugyancsak eredménytelenül fejezte be alapos vizsgálatát. Közben a méltóságos asszony kétségbeesetten siránkozott, mert fulladástól rettegett. Szegény férje azt se tudta, mihez fogjon. Egyik orvostól a másikhoz vitte feleségét. Végre egyik orvos a vizsgálat után így szólt a férjhez:

— Kérem, én megállapítottam, hogy mi baja van a méltóságos asszonynak és talán meg is tudom gyógyítani.

— Igazán? — lelkesedett a férj. — Sose fogom ezt önnek elfelejteni és nem leszek halátlan.

— Egyelőre még ne örvendezzen, báró úr, mert a feleségének nagyon súlyos baja van.

— Mondja, az Isten szerelmére, mi baja van?

— Képzeldök... Igen... igen... Jól hallotta. A báróné torkának semmi baja sincs. Öméltósága azonban képzeldök természet és most azt hiszi, hogy meg fog fulladni.

— Hogyan akarja meggyógyítani a nemlétező betegséget, főorvos úr? — Úgy mintha léteznék... A báróné befekszik a szanatórium egyik külön-szobájába és majd végigcsinálók vele egy gyógyító eljárást. Azt hiszem, be fog válni...

Azóta egyszerű vizes ecsettel keni a főorvos a báróné torkát, közben ilyeneket mond neki: «Nemsokára jó kis torok lesz ebből... Még három kezelés és úgy fog énekelni, mint Németh Mária».

A báróné pedig boldog és mindenkinnek azt meséli, hogy a főorvos a biz-

tos megfulladástól mentette meg. «Igazi csodatévő ez a főorvos, — mondogatja a báróné, — a biztos haláltól mentett meg».

★

A régi városplébánosok kedves tradícióját elevenítette fel Szombathelyen Szendy László dr., a székesegyházi főplébánia vezetője, amikor Szent Fábian és Szent Sebestyén napjának emlékére vendégül látta a város vezetőségét. A plébános figyelmességét meglepetéssel viszonozta a városi magisztrátus. Kiskos István egy tojásokkal teli és ciklámenekkel díszített kosarat nyújtott át Szendy László dr.-nak. Régen ugyanis az volt a szokás, hogy ezen a napon a város tojást ajánlott fel a plébánosnak.

★

Néhai gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszternek volt egy finom ötlete. Elegáns nyaralót akart építtetni Tihanyban, a mindenkor magyar államfőnek. Klebelsberg Kunó gróf halála elaltatta az ötletet, most azonban többen ébresztgették. Így lehetséges, hogy rövidesen felépül a tihanyi félsziget egyik csendes és szép pontján a magyar államfők kastélya.

★

Batthyányi László herceg és Batthyányi Ludovika grófnő néhány hétre Grácba utazott.

★

Kemeneshögyési Nagy Aladár okl. mérnök, a Ganz és Társa cég főtisztviselője eljegyezte Szöcsényi Erzsébetet.

★

A hortobágyi csárdában két hónapra szabót bérelt Jaerventans finn író, aki már írt egy történelmi tárgyú magyar regényt. Most újabb magyar regényhez gyűjt anyagot a pásztorok közt.

★

Vitéz Jány Gusztáv altábornagy, vegyesdandárparancsnok nagy estélyt adott Szombathelyen, amelyen megjelent Nyugat-Magyarország számtalan előkelősége. Ott volt sokak közt: vitéz Akay László ezredes a feleségével, Nicky Eleanor és Evelyn grófnők, báró Wimpffen Ivánné, dr. Akos István esperes, Csorba Gáspár pénzügyigazgató, Toldy Gyula ügyészségi elnök, Szőke Andor tábornok, Bertók Károly, a Nemzeti Bank igazgatója, dr. Nárav Szabó László felsőházi tag.

★

Dérföldy Editet, Dérföldy Ferencnek, a bécsi idegenforgalmi kirendeltnek leányát feleségül vette Lauringer Vilmos vasszurányi földbírtokos, uradalmi intéző. A polgári esküvőt Magyarországon, az egyházat Ausztriában tartották.

★

Vitéz dr. Nagy Iván, kultuszminiszteri titkár, háromhónapos északamerikai tanulmányútra utazott. A diákszociális intézményeket fogja tanulmányozni a leghíresebb amerikai egyetemeken. A tanulmányutat előadókörúttal is összeköti, amelyen Magyarországról tart ismertető előadásokat.

Érdekes levelet kapott e sorok írója Tokióból, Mezey István dr.-tól, a Magyar Nippon Társaság ügyvezető elnökétől. Azt írja, hogy néhány héttel a japáni diákok egyszerű életét élte, mert egy vidéki diák-munkatáborban lakott, hogy közelebb férkőzhessen a japáni lélekhez.

★

Sokat nevettek a napokban egy ismert fővárosi építész és egy nőszülendő aranyifjú multságos történetén. Az építész levelet kapott, hogy ha szombaton vikendre leutazik egyik dunántúli községbe, vigyen magával falcím méter kötelet, mert az új kúthoz feltétlenül szükséges. Az építész megvásárolta a kért kötelet és becsomagolta egy bőröndbe. A vonaton ugyanabba a járási kőbe szállt be egy fiatalember, aki rövid utazás után nem tudta magába fojtani földöntúli örömét és elcsevegte, hogy a saját esküvőjére utazik. Egy ideig komoly haragban volt a menyasszonya családjával, de végre kibékültek, most ajándékot visz nekik engesztelésül. Reméli, hogy egy nap mulva zavartalanul megtarthatják az esküvőt. A fiatalember közben megérkezett utazása céljához, gyorsan kapkodva elbúcsúzott és leszállt. Vasárnap éjjel éktelenül dörömböltek az építész lakásának ajtaján. A «boldog vőlegény» érkezett a szokatlan időben, nevét megsejtenítő feldült állapotban. Kétségbeesetten panaszkolta el az építésznek, hogy a nagy sietségben elcserélte a bőröndöket a vonaton és a 30 méter kötelet tartalmazó táskát a következő szavak kíséretében nyújtotta át menyasszonya családjának:

— A hosszú vizzálykodás után igazán megérdemlitek engesztelésül ezt a csekély ajándékot.

Képzhetők, hogy másnap nem tartottak esküvőt. A vőlegény azért jött, hogy az építész igazolásul magával cipelje menyasszonya családjához. Az építész szívesen dobott kötelet a fiatalembernek és kihúzta a csávából.

Este a tengeren

Irta: Giovanni Pascoli

Ablakomnál ülök, a tengerre látok.

Holdfényes az este, zúgnak a hullámok.

A szellő elatszik, a tenger is pihen.

Halk, remegő sóhaj hallatszik a vízen.

A tenger panaszol. Belesír a kődbe,

Ezüst híd tűnik fel holdsugarából szöve.

Ott lebeg könnyen az alvó habok felett

Vajjon kit vár e híd? Vajjon hová vezet?

Ford.: Dr. Szász Gerő

A LEVEGŐ SZÉLHÁMOSA

REGÉNY

7.

Este hét óraker énekelt a lift, rikoltott a csengő és az öreg házvezetőnő ajtót nyitott.

Ha Mary nem beszél a vendégnek Bert Armstronggal való hasonlatosságáról, ha nem kéri meg, hogy igyekezzen a csodálkozását elleplezni, ki tudja, miket kiáltott volna rémületében.

Miután a vendéget bekísérte a szalonba, bekopogott az irodába és jelentette Marynek a repülő érkezését.

Sanzara körülnézett a szobában. Csinosnak, otthonosnak találta és ami a legjobb meglepte: nőiesnek. Egy magándetektív otthonát nem ilyennek képzelte. Az ablakokon üde mollfüggönyök, a ragyogó rézkalitkában kis borzas kanári, a vázákban virágok. Derű és nyugalom ömlött el a szobán, amelynek megejtő harmóniája már az első pillanatban megfogta.

Sanzara leült és közben megint arra gondolt, amire már annyiszor: hogy kerül Mary erre a pályára, amely erős idegeket, kemény szívet követel? Marynek se az idegei nem erősek, se a szíve nem kemény és csodálatosképen mégis jól megállja a helyét. Mióta a szélhámost hajszolják, épen elég alkalma volt, hogy leleményét és következtetőképességét megcsodálja.

Utóbbi időben sokat gondolt Mary Meredith okos, sűrű szeméire. Milyen szép lehet ilyen pompás asszony oldalán élni végig az életet!

Figyelmesen körülnézett: egy férfiarcképet keresett. Milyen lehetett a férfi, akit Mary szeretett és akivel nem tudták megérteni egymást? De csak egy kettős fényképet látott a nagy, faragott íróasztalon. Mary szülei lehettek.

Az asszony mosolyogva, egy újsággal a kezében lépett be a szobába. Sötétvörös selyemruha volt rajta. Sanzara még sohasem látta ilyen szépnek, ilyen érdekesnek. Halovány arca a sötétvörös selyem mellett olyan volt, mint a porcellán, amelyet átvilágít a nap.

— Most egy pár napig itt maradok maga mellett. — mondta Sanzara melegen — azután visszamegyek Tampicóba, hogy a szerelőmet és a «Metá»-t utnak indítsam Európába. Rövidesen én is hajóra szállok. Így is tovább voltam Amerikában, mint terveztem.

— «Bizonyára várják már odahaza!» — akarta mondani Mary, de mivel Sanzara se a feleségéről, se a menyasszonyáról soha nem beszélt, inkább hallgatott.

Csak az anyjáról beszélt néha.

— Olyan önálló, akár egy férfi! — mondta egyszer. — Mióta apám meghalt, egyedül intézi a birtok ügyeit, még ispánja sincsen! Ha nem értene ennyire a gazdálkodáshoz, eszembe se juthatott volna a repülőspórt. Az odenwaldi családi birtokról is sokat beszélt. Mary szinte maga előtt látta a kastély hosszú, sokablakos épületét, amely öreg, vörös téglával fakó bíborszönyegre hasonlított. Mary még mindig a kezében tartotta az újságot, amelyet behozott.

— Nagy meglepetéssel olvastam, hogy mégis játszott a «Légi kísértet»-ben. Ha jól emlékszem, még Carytownban mesélte, hogy egész sor filmjelenetet kapott, de mindegyiket visszautasította. Hogy őszinte legyek, nehezen tudom elképzelni magát a vásznon, arra is kíváncsi vagyok, mikor és hogyan tudott a filmzésre időt szakítani?

Sanzara összevonta a szemöldökét:

— Igazán nem tudom, mire gondol! Ez a mesterség nem nekem való. Hogy Tampicóban és New-Yorkban lefényképeztek, ez ellen nem tiltakozhattam, de más a híradóban és más a «Légi kísértet»-ben szerepelni! Hol olvasta ezt az ostobaságot?

Mary a kezébe adta az újságot, amelyben ez állott:

«A Kohinoor Filmpalota ma mutatja be a «Légi kísértet»-et, amelynek főszerepét Kurt Sanzara, a híres óceánrepülő játssza. Közlebbi részletek lapunk hirdetési részében.»

A repülő fölnevetett:

— Kíváncsi vagyok, hogyan kerülhetett a lapokba ez a szemenszedett hazugság. Soha egy pillanatra se jutott eszembe, hogy a felvevőgép elé álljak!

Mary tovább lapozott és megmutatta a hirdetést is, amelyből valószínűleg kiugrott a repülő nagy, kövér betűkkel szedett neve.

— Elképesztő! — mondta Sanzara dühösen. — Soha életemben nem akartam filmnagyság lenni! Mégis csak hallatlan vakmerőség a gyártól, hogy reklám-célokra felhasználja a nevem, anélkül, hogy erre engedélyt kapott volna!

Mary ledobta az újságot az asztalra.

— Most megvacsorázunk, azután megnézzük a filmet, akarja?

Átmentek a szomszéd szobába és asztalhoz ültek. Vacsora közben is erről az érthetetlen és megmagyarázhatatlan újsághírről beszéltek.

Sanzara nem így képzelte el a mai estét. Mary sem. Az újság mindent elrontott.

Humor

A háztulajdonosnő szemrehányást tesz egyik lakójának:

— Rémes, asszonyom, hogy néz ki ez a konyha?

— Ez azért van, — mondja a lakó —, mert régen nem festetett nálunk. A nagyságos asszony hogy nézne ki, ha négy évig nem festené magát?

★

A grófnőnek új inasa van. Egy nap még a fürdőszobában van, mikor az inas belép.

— Hallja, — mondja a grófnő —, miért nem kopog, mielőtt bejön? Még megtörténhetik, hogy nem vagyok felöltözve.

— Az, kérem, ki van zárva, — mondja az inas —, mert mielőtt én belépek, előbb benéznek a kulcslyukon.

★

A Só átszól a Borshoz:

— Na, mit szólsz, ez a Paprika milyen karrieret csinált?

— Hát csoda? Egy egyetemi tanár a barátja.

★

Kohn elmegy a házasságközvetítőhöz, aki rögtön egy nagyszerű partit ajánl a számára.

— Kohn úr, nem akarok túlozni, de ilyen nő kevés szalad az utcán. Olyan lába van, mint egy özne, olyan kecses járása van, mint egy gazellának.

Kohn erre közbeszól:

— Ha már állatokról van szó, a hölgynek legyen egy erszénye is, mint a kengurunak. Erszény a fontos, kedves uram. — Meglesz az is, Kohn úr, csak legyen nyugodt.

Kohn megnyugodva távozik és tényleg feleségül veszi az illető hölgyet. Az esküvő utáni napon felült arccal jelenik meg a házasságközvetítőnél.

— Micsoda disznóság az, amit maga csinált?! Ennek a nőnek egy vasa sincs, de van két apró gyermeke.

A házasságközvetítő felhúzza a vállait: — De kedves Kohn úr, mit gondolt maga, hogy a kenguru mit hordoz az erszényében?

HAZI KOZMETIKA

Utóhangok a párizsi világiállításához

(Irtta: dr. Földes Miklósné (Junó Kozmetikai Intézet IV., Károly király-út 24.)

Mikor e sorokat írom, az 1937-ik évi párizsi világiállítás már kissé a múlté. A csákányok, ásó, kalapácsok megkezdtek munkájukat, hogy amit alig néhány hónapja a semmiből hívtak életre, újra semmivé tegyék. A kiállítás lenyűgöző élményénél emberibb talán csak az volt, ahogyan a párizsi nő és férfi ebben a szédítő forgatagban viselkedett. Tolongás, zsúfoltság, idegenek mindenütt, újra és újra, de a párizsi arcáról egy pillanatra sem tűnt el a kedves mosoly. A kiállítás oly hatalmas volt, amilyet csak a világ egyik leggazdagabb hatalmának állítanak hódolatuk jeléül a föld többi népei. S ebben a tündöklő forgatagban ott állott, szinte önmagát múlva felül: a párizsi nő. Mindig mosolygott, arca mindig üde volt, szeme csillogott. Pedig talán sehol a világon nem oly általános a dolgozó nő fogalma, mint éppen Párizsban. De! Ott nemcsak dolgozik a nő, hanem tudja, hogy az örök férfi mindig és minden körülmények között elvárja a nőtől, hogy nő maradjon a munkájában is. A párizsi nő kozmetikailag tökéletesen «kikészítve» kezdi a napi munkát, s ugyanúgy fejezi is be azt.

Középeurópai szemnek a legfeltűnőbb az erős szemfestés. A polgári életben is igen gyakran találkozzunk hazai értelemben: színpadra festett szemekkel. A párizsi nő mindenkiféle karcsú! Igaz, hogy ott dél felé minden kis kővéházcscsa zsúfolva nőkké, akik egy feketét s esetleg egy szendvicset ebédelnek. A pesti hölgy a fogyókúráról beszél, a párizsi nő pedig nem ebédel, de viszont az elmulasztott ebédet nem is pótolja ázsiai bőségű zsíros vacsorával, amint ezt itthon oly gyakran látjuk hölgyeinknél.

Párizs, a világ ízlésének és női ideáljának örök diktátora, a pálmát újra csak a férfi örök ideáljának: a női egyéniségnek nyújtotta. S higyjék el, hölgyeim, így van ez jól, mert a siker egyetlen komoly és megfogható titka: a nő egyénisége.

Kozmetikai üzenetek:

«Aggódó»: Zsíros, természetesen arcbőre rendezhetőzatalára tonison pár héten át szigorú, hús és tojásmentes főzelék és gyümölcs diéta. Fűszerek és az alkohol is kerülendő. Törölje át naponta többször arcát egy pórusösszehúzó, zsírtalanító arccszesz. Használjon rendszeresen kénpuvert. Azonkívül hetenként egyszer előzetes gőzölés után ki kell óvatosan nyomkodni a mitesszerek tartalmát.

Dr. Földes Miklósné

„JUNO”

Kozmetikai Laboratóriuma

Budapest, IV. k., Károly király-út 24. szám.
Biztos hatású széptételezőszerek. — Vidékieknek postai szétküldés.

Vacsora után elhajtattak a «Kohinoor Film Company» tulajdonában levő moziba, amely csak a minap nyílt meg és amely művészi ízléssel és nagy fényűzéssel volt berendezve.

Mikor a nézőterre beléptek, az előadás már javában folyt. Egy otromba helyzet-komikummal megtűzdelt vígjátékot pergettek.

Mary és Sanzara a terem közepén kaptak helyet és a két kép közötti szünetben érdeklődve nézték az előkelő közönséget és a páholyokban tarkálló toaletteket. De a nézőtér csakhamar ismét elsötétített és a vásznon megjelent a következő kép címe. «A légi kísértet» és rögtön utána az első felirat: «A világhírű német repülő bemutatkozik a közönségnek.»

A kép egy szépen gondozott kerti utat ábrázolt, amelyen nyulánk férfialak közlekedett, előkelő testtartással és alig észrevehető bicegéssel. A férfi rövid korszakállt viselt és fehér, egészséges fogait kivillantva, rámosolygott a közönségre.

A kép már régen eltűnt, de Sanzara még mindig úgy állt a helyén, mintha valóban kísértetet látott volna.

A lélekzete is elakadt, annyira meghökkenette a nagy hasonlatosság. Magát látta a képen, olyan világosan, olyan félreismerhetetlenül, mintha egy nagy tükörbe nézett volna. Csak a mozdulatai és talán a tekintete voltak mások.

De hát ki lehet ez a színész, akit a filmgyár az ő neve alatt hirdet a közönségnek?

— Jól sejtettem! — suttogta Mary. — A carytowni ismerősünk! Csak közben megtanult bicegni. És a szakállát is megnövesztette!

— Hallatlan vakmerőség! — dörmögte Sanzara.

A ponyvaízü cím ellenére is hozzáértéssel rendezett, becsületes film volt, gyorsan perdülő cselekménnyel, amelynek középpontjában egy vakmerő pilóta állott. Sanzara haraggal és kíváncsisággal figyelte a hasonmását, hogyan ül be a gépbe, hogyan száll ki belőle, hogyan gyullad szerelemre a női főszereplő iránt, hogyan hajtja végre a legkülönbözőbb hőstetteket. Hallotta a hangját, a nevetését és ilyenkor megkönnyebbülten lélezett fel: a hang nem az ő hangja volt, a nevetés nem az ő nevetése.

A nagy szerelmi jelenetben a repülő olyan élethűen játszotta a szerepét, hogy bármelyik hivatásos filmszínész megirigyelhette volna.

— Menjünk!... — suttogta Sanzara izgatottan. — Nem bírom tovább! Menjünk és beszéljük meg a tennivalókat. Nem tűrhetem, hogy a filmet tovább játsszák! Mary felhúzta a kesztyűjét. Ebben a pillanatban véget ért a film első része és a nézőtér kivilágosodott.

Mary és a repülő felálltak, hogy kifelé induljanak, de teljesen megfélemedtek róla, hogy Sanzara bármelyik moziba beülhetett volna észrevétel nélkül, csak abba nem, amelyben a «Légi kísértet»-et játsszák, azt a filmet, amelyben megszólalásig hű hasonmása egy pillanattal előbb még mosolyogva állt a közönség előtt. Ráadásul a szélhámós az utolsó jelenetben csaknem ugyanolyan kalapot viselt, amilyen most az ő kezében volt. Nem csoda hát, hogy amikor magas, nyulánk alakja felemelkedett a székről és a közönség jellegzetes arcvonásait megpillantotta, előbb suttogott, aztán egyre hangosabban röpködtek körülötte a megjegyzések: «Nézzétek, Sanzara!... Sanzara is itt van!»

Egy lelkes rajongója hangosan is elkiáltotta magát és a következő pillanatban már jóformán az egész közönség velekiáltozott: «Sanzara, Sanzara!» A tenyerek tapsra verődtek össze és bámulói olyan szorosan körülfojták, hogy csak ügyel-bajjal érte el a kijáratot.

Nem, most igazán nem volt olyan hangulatban, amelyben az ünneplés kedvére lett volna. A közönség lelkesedése különben is a filmszínésznek szólt most, nem a repülőnek.

A pálmákkal díszített előcsarnokban két ismeretlen úr állt eléjük.

— Csak egy pillanatra! — szólalt meg az egyik és gyanakodó, szinte fenyegető pillantással mérte végig a repülőt.

— Hagyjon kérem, most nincs időm! — mondta a repülő bosszusan.

— Nem, Sanzara úr, most nem fog megugrani! Ha elég vakmerő volt, hogy ide-merészkedjék, most egye meg, amit főzött! Első pillantásra észrevettem, hogy nem azonos avval, aki a filmen szerepel. Azt ajánlom tehát, viselkedjék nyugodtan, mert különben segítségért kiáltok!

Sanzara elsápadt és levegő után kapkodott. Ez már mégis csak sok! Mivel nem ő szerepelt a vásznon, őt tartják szélhámósnak!

Mielőtt még bármit is válaszolhatott volna, Mary odaintette az egyik szolgát:

— Hívjon azonnal rendőrt! — szólt élesen, izgatottan.

A két ismeretlen összenézett.

Pár pillanattal később a szolga egy hatalmas szál rendőrrel tért vissza.

— Maga az Miller? Legalább nincs szükség rá, hogy igazoljam magam. Legyen gondia rá, hogy ez a két úr ne alkalmatlanokdjék!

A rendőr az ismeretlenek felé fordult.

Mary és a repülő akadálytalanul elhagyhatták az épületet.

— Mondja kérem, ki ez a hölgy? — kérdezte az egyik úr a rendőrtől.

A rendőr nem válaszolt.

Másnap reggel egyik újságban a következő szenzációsan érdekes hír jelent meg:

«Sanzara hasonmása, akinek Carytownban elkövetett szélhámoságával annak idején-mi is bőven foglalkoztunk, tovább garázdálkodik. A német repülőhöz való hasonlóságát kihasználva, eljátszotta a «Légi kísértet» című film főszerepét. A német repülő a neki tett összes filmajánlatokat visszautasította».

A hír, amely az egyik reggeli lapban jelent meg, estére az Egyesült Államok egész területét bejárta. «Példátlan vakmerőség!» — mondták sokan, de a legtöbben mulattak rajta. Sanzara persze dühöngött:

— Elmegyek a rendőrségre és betitatom a filmet! — mondta Marynek, akit kora délelőtt meglátogatott.

— Nem tudom, sikerülni fog-e. Én reggel már ott voltam a Kohinoor irodájában és megpróbáltam rábeszélni az igazgatót, hogy a filmet vegye le a műsorról, de nem állott kötélnék. Én a maga helyében el se mennék a rendőrségre, hiszen a filmet, mint hallom, egyidejűleg New-Yorkban, Los Angelesben, San Franciscóban és egész csomó más városban is bemutatták, tehát már ügyis ezren, meg ezren látták. Mivel a «Kohinoor Film Company» műtermei és irodái Los Angelesben vannak, azt hiszem, legokosabb lenne, ha sürgősen odautaznánk, onnan sokkal könnyebben követhetjük a filmművész úr nyomait, mintha Carytown környékén keressük!

Sanzara elgondolkodott.

— A gép, amely New-Yorkból idehozott, egy-két óra alatt felkészülhet. Bizonyosra veszem, hogy a barátom szívesen elvisz bennünket. Nem fél velem jönni? — Mitől félnék? — kérdezte Mary mosolyogva. — Különösen, amikor maga mellettem van!

Sanzara szemei felcsillantak.

— Szinte hálás vagyok ennek a fickónak! Ha nem ülteti fel a filmgyárat, most nem repülhetnék magával Los Angelesbe!

Könnyű pirosság ömlött el Mary Meredith arcán. Arra gondolt, milyen sivár, milyen üres lesz az élete, ha a repülő ismét elutazik Amerikából. Csak a kendőjét lengetheti utána, soha, soha többé nem fogja viszontlátni! De talán jobb is így, hiszen Sanzara ügyse szabad. Metára gondolt, az asszonyra, akiről a repülő annyi szeretettel és melegséggel nyilatkozott.

(Folyt. köv.)

ÉLETTÁRS, vagy FELESÉG, vagy csak: ASSZONY?

Bizonyos mértékben nehézségekbe ütközik, amit az alábbiakban meg akarunk világítani: A magyar nyelvben ugyanis a «feleség», «hitves», «élettársnő», «—né», «asszony», sőt «oldalborda» és még ki tudja hány megjelölés, amivel a nő házastársi jellegét hangsúlyozzuk: teljesen azonos jelentésű, egyforma értékű és azonos értelmű. A megkülönböztetés csupán attól függ, hogy az illető szót miképpen hangsúlyozzuk.

Amerika a feleségnek ezt a háromféle típusát, a különböző értékű és jelentésű szavakkal is ki bírja fejezni. Szükséges tehát, hogy magunk között — legalább ennek a cikknek a tartamára — állapodjunk meg, hogy milyen típusú asszonyt értünk az egyik, a másik és a harmadik szó alatt.

Nevezzük tehát élettárs-nak: a valóban eszményi hitvest és feleséget, aki szerelmes szívvel áll a férj oldalára és úgyszólván beleolvad, sőt eltűnik mellette.

Feleség-nek nevezzük az olyan asszonyt, aki egyszerűen férjhez ment,

mert minden nőnek férjhez kell mennie. Asszony szóval pedig jelöljük azt a típust, amelyik tisztán dekoratív jelenségként szegődik a férj mellé és amelyik nem is használja szívesen az «X. Y.-né» meghatározást. Rendesen úgy szerepel, hogy a férj vezetéknevét, a saját leánykori keresztnévvel párosítja össze. Ha például a férj neve: Kovács János, az ő leánykori neve pedig: Fekete Zsuzsa, akkor a házasságkötés után nem: Kovács János-né, hanem Kovács Zsuzsa lesz belőle. Az amerikai házasságközvetítő irodák már ilyen elvek szerint rendezkedtek be és ezeknek figyelembevételével ajánlják klienseiket. A házasulandó fiatal emberek őszinte és pontos információt kapnak, hogy az illető hölgy milyen típusú feleség lesz, vagy legalább is: milyen akar lenni? Nem árulnak tehát zsákban macskát, hanem józanul és kissé udvariatlanul: nevén nevezik a gyermeket. Félreértések elkerülése végett pedig szabályszerű magyarázattal is szolgálnak, hogy milyen típusú hitves-jelöltet értenek az egyik, a másik és a harmadik megjelölés alatt? Ez a magyarázat, amerikai alapossággal, így hangzik:

1.

Ne feledje, hogy a férji, ha megnősül: vagy élettársat, vagy feleséget, vagy asszonyt kap.

2.

Szerelemből: élettársat, érdekből: feleséget, hiúságból pedig: asszonyt szoktak oltár és anyakönyvvezető elé vinni.

3.

A férji önmagának: élettársat, isme-

rőseire való tekintettel: feleséget, az egész világ elkápráztatására pedig: asszonyt szokott választani.

4.

Ha a férj megbetegszik: élettársra ápolni fogja, felesége időnkint megjelenik betegágyánál, asszonya pedig minden délben, komornája útján, érdeklődni fog hogyléte felől.

5.

Az élettárs vezeti a háztartást és ápolja az otthonát, a feleség berendez, az asszony pedig reprezentál és a divatkérdések iránt érdeklődik.

6.

A férj élettársával otthon éri magát a legjobban, a feleséggel a társaságban, az asszonyt pedig elkíséri a társaságba, ahol ennél nagyobb szerepet nem is fog betölteni.

7.

Az élettárs részt kér a férj gondjából, a feleség részt kér a férj pénzéből, az asszony pedig adósságokat csinál.

8.

Ha a férj meghal: élettársra őszintén meggyászolja, a feleség a rokonokra és ismerősökre való tekintettel jajveszével, az asszony pedig divatos gyászruhákat csináltat.

★

Hölgyeim, nézzenek körül ismerőseik körében és a fenti pontok figyelembe vételével állapítsák meg, hogy melyik hitves-típushoz tartozik a — barátinőjük?

HAJFESTÉS!

KOMOL hajfestékekkel festett haj szebb és természetesebb, mint az eredeti. Egyszerű, gyors, kényelmes kezelés és biztos eredmény. Díjtalan prospectust küld:

Vezérképviselőt:

VI. Mussolini-tér 3. I.

Könyvek és könyvtárak

Víg és tanulságos történetek

Régen történt. Egy német tudós felkereste a madridi Eszkorial híres könyvtárát, amelyet akkor egy nagyon tudatlan könyvtáros vezetett. Amikor aztán kihallgatáson jelent meg a spanyol király előtt, aki megkérdezte, hogy a könyvtárban milyen érdekességeket talált, ezt válaszolta:

- A könyvtár pompás és rendkívül értékes kincsek vannak benne. De azt ajánlanám felségednek, hogy a könyvtár vezetőjét nevezze ki pénzügyminiszternek.
- Miért? — kérdezte a király.
- Mert egyáltalán nem ért ahhoz, ami reá van bízva. *

Amikor Jean Jacques Rousseau, a később világhírűvé lett «Vallomások»-at írta, egyik hölgy arra kérte, hogy áruljon el valamit készülő könyve tartalmából.

- Madame, — felelte Rousseau, — a könyvemben benne lesz minden szép és jó, amit magamról és minden rossz, amit másokról tudok.
- Ó, — vágott vissza a hölgy, — ebben az esetben könyve nem lesz túl vastag. *

Marquis de Sevigné súlyosan megsértette Montesquieut. Nem sokkal azután Montesquieu egy könyvet adott ki, amelynek ez volt a címe: «Marquis de Sevigné gondolatai és cselekedetei.»

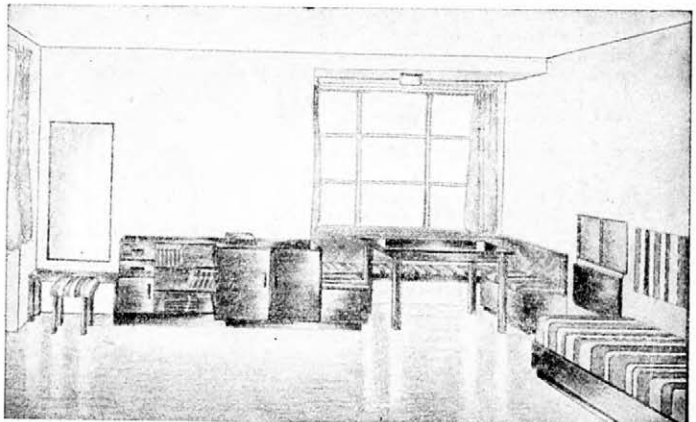
Természetes, hogy Sevigné nagyon izgatta, mi lesz a könyvben és ő volt az első, aki megvásárolta. Amikor azonban átlapozta, elhűlve látta, hogy a címen kívül nem tartalmaz egyebet, mint — kétszáz teljesen üres lapot. *

Dryden, angol költő, annyira szerelmese volt a könyveknek, hogy miattuk elég gyakran még a feleségéről is elfeledkezett, aki egy nap ezt mondta neki:

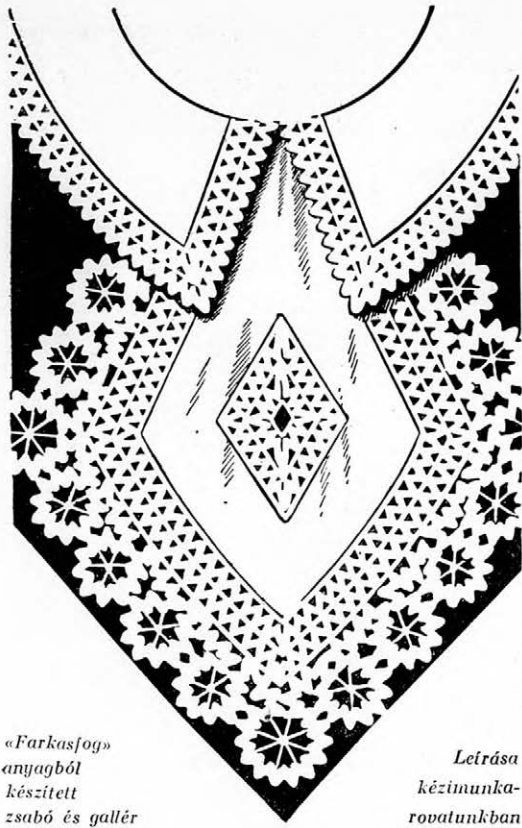
- Szeretnék könyv lenni, akkor talán kissé többet törődnelem velem!
- Ez ellen, kedvesem, — válaszolta Dryden, — semmi kifogásom nem volna. De akkor legalább is almanach legyen belőled.
- Almanach? Miért éppen almanach? — kérdezte az asszony.
- Mert így minden évben egy újat kapnék, — felelte száraz hangon Dryden és újra könyveibe temetkezett. *

Az egyik angol egyetem rektora maga elé citálta egyik diákját, aki egy óriási terjedelmű munkának mind a tizenkét kötetét egymás után hazavitté.

- Nem értem, — mondta a rektor, — mi a célja ennek? Bármilyen szorgalmas is, mind a tizenkét kötetet nem olvashatja egyszerre!
- Nem is, rektor úr, — felelte a diák. — Csakhogy az ágyam oly közel van az ablakhoz, hogy a léghezatt miatt nem bírok aludni. Csak úgy tudtam segíteni ezen, hogy mind a tizenkét kötetet az ablakpárkányra raktam. De most már kitűnően alszom!

Divatos legénylakás

«Farkasfog»
anyagból
készített
szabó és gallér

Leírása
kézimunka-
rovatunkban

Adomaszemelvények

Az egri asszony.

A szabadságharc idején, az orosz betörés alkalmával a hevesmegyei népfelkelők egyrészt Egerbe rendelték.

A gyülekezéskor egyszerre csak feltűnik egy tagbaszakadt, pirosszögös parasztemyecske, amint egyenesen pántolt kaszával a vállán, bedl a sorba.

— Hé, asszony! — kiált reá a nemzetőrkapitány. — Hát maga mit akar itt azzal a kaszával?

— Hát úgy gondoltam, hogy mivel az uram az ország számára fuvarba ment, magam jövök el helyette, nehogy itt miatta valami hátramaradás legyen.

Ez az asszony is kiérdemelte az egri nevet.

Nagyon mondott.

Midőn Beniczky kiverte az osztrákokat Losoncról, az egyik huszár, észrevévén, hogy a templom-toronyban a császáriak zászlója lobog, így kiáltott fel a harangozóra:

— Le azzal a sárgafejete ronggyal, te fickó, mert mindjárt kirugom alólad a tornyot!

Haynau lakbéré.

Károlyi György grófot a rémuralom idejében Haynau tudvalevőleg szintén elfogatta. A gróf több napot töltött, mint fogoly az Újépületben s csak százezer forint pénzbírság árán szabadult meg a haláltól. Haynau pedig ezalatt a Károlyi-palotába költözött s ott is lakott fél évig. Mikor a várba elköltözött, odaüzent Károlyi grófnak, hogy hajlandó a lakás díját kijfizetni, csak üzenje meg, mivel tartozik.

— Ha én — üzenté vissza a gróf, — pár napra az Újépületben bírt kicsiny és szűk szobáért százezer forintot fizetnem, könnyen kiszámíthatja őexcellenciája, mennyi a fél évi bére a város legszebb pontján egy egész első emeletnek.

A TÁRSASÁGBÓL

Kedves hölgyeim, —

ezt az édes kis történetet egy vidéki kedves előfizetőnk küldte be. Az eset annyira vidám és kacagató, hogy akkor is megérdemli a továbbadást, ha csupán kitalált történet. Arról van szó, hogy Alfa úr elmeséli Béta úrnak, hogy a házuktól jobbra egy envygyár, balra egy ecétyágy, szemben egy sertéshízalada, mögötte pedig egy sajtgyár van. — Na és nem nagyon kellemetlen nektek? — kérdezi Béta úr.

— Kellemetlen... kellemetlen, — feleli Alfa úr, — de viszont van egy előnye is.

— Mi az?

— Csak ki kell nyitni az ablakot és az ember rögtön tudja, merről fúj a szél...

A Kormányzó Úr

Öfóméltósága dr. Bakay Lajos egyet. tanárnak a magyar érdemrend közepkeresztjét adományozta. — Az Országos Református Lelkészegyesület elhatározta, hogy ez év augusztusában megrendezi a magyar reformátusok világtalálkozóját, amely össze fog esni a debreceni Ósi Kollégium negyedszázados évfordulójával. — Az Országos Széchenyi Szövetség, Anna királyi hercegasszony legfőbb védnöksége alatt, a Hungária-szálló termeiben, a hagyományos pompa és előkelőség jegyében rendezte a farsang egyik legkimagaslóbb eseményét, a Széchenyi-bált, amely a társadalmi és közéleti kitűnései teljes számban jelentek meg. — A farsang másik nagy eseménye, az Országos Vitézi-bál, ünnepi keretek között zajlott le a Vigadó termeiben. A bált magyar táncbemutató és a regósok magyar éneke tette különösen érdekessé. — Pompásan sikerült a Katolikus Társaság bálja, amelynek élén, mint vezető háziaszony, Hóman Bálint állott, valamint a dr. Hóman Bálint kultuszminiszter védnöksége alatt rendezett Képzőművész-ielmezbál a Fészek-klub helyiségeiben. — A Bencés diákok Egyesületének Főiskolai Csoportja a Hungária-szálló összes termeiben rendezte az Öreg Bencés Diákok táncestélyt, amelynek külön meglepetése az erre az alkalomra írt «Bencés-csárdás» volt. —

A február 28-án, a Vigadóban megtartandó Újságíró-bál meghívóinak szétküldése már folyamatban van. A meghívó már maga is külön érdekesség, mert két, külföldön élő jeles újságíró-rajzoló, Kelen és Dezső illusztrálták az újságírói életből vett apró, jellegzetes mozzanatok sorozatával. — Kitűnően sikerült az Americana nagybália a Gellért-szállóban, a Regnum Marianum jubileumi bálja a Britannia-szállóban, a BBTE hagyományos ielmezbálja a klub budai székházában, az Állatorvos-bál a Hungáriában, a Pesti Szent Imre Kollégium bálja a Bristolban és a Patvarista-bál az Ugyvédi Kamara termeiben. — A közéleti kitűnései jelentek meg a keszthelyi m. kir. Gazdasági Akadémia által a Hungáriaszálló összes termeiben rendezett Gazdász-bálon. A bál díszfővédnökei dr. Darányi Kálmán m. kir. miniszterelnök és herceg Festetics György, az Akadémia patrónusa voltak.

Hímen-hírek

Szarovetzky Mária kispesti kedves előfizetőnk a budapesti Calvin-téri ref. templomban altárhoz vezette vescei Szepessy János. Ez a házasságkötés a Haideker Sándor R. T. szimpatikus «hozonnyan akció»-jának első, valóságos eredménye, amely nemes gesztushoz a kor szavát megértő cégnek a legcsúsztatottabban gratulálunk. — Papp Irénke debreceni kedves előfizetőnk és Jeney Bálint házasságot kötött Debrecenben, a Kosuth-utcai ref. templomban. — Thomas Irénke budapesti kedves előfizetőnk eljegyezte Szalontay József máv. főoszt. — Szlávik Rózsika kedves előfizetőnk és Stingl József örök hűségét esküdött a tatabányai VII. telepi rk. templomban. — Vető Erzsébet okl. tanítónő, győri kedves előfizetőnk és Marinczer Jenő gyógyszerész kormánytanácsos (Csorna) Győrött házasságot kötött. Tanuk voltak: a menyasszony részéről dr. Remisovszky László, Győr szab. kir. város aljegyzője, a vőlegény részéről dr. Molnár Elemér csornai főszolgabíró. — Orosz Mária budapesti kedves előfizetőnk feleségül vette Krancz Ferenc, a Magyar Köztisztviselők Fogy. Szövetkezetének áruavezetője. — Gratulálunk.

Angyalok érkezése

Fecske László verpeléti főjegyző és neje, Ferenczy Sárika kedves előfizetőnk boldogan tudatják, hogy két kislányuk: Lacika és Istvánka után a harmadik fiú is megszületett, aki a szent keresztységben a Ferenc Attila nevet kapta. Keresztszülők: Komáromy Klárka és dr. Dienes Endre, bódvaszilasi körorvos. — Baló Rezső főhadnagy és felesége, debreceni kedves előfizetőnk örömmel közlik, hogy teljesedésbe ment legszentebb vágyuk és házasságukat az Egz. fiúgyermekkel adotta meg, aki a szent keresztységben a Rezső Károly Balázs István nevet kapta. — Szalánczy István testőr törzsr. örm. és neje, budapesti kedves előfizetőnk boldogan tudatják, hogy kislányuk született, aki a szent keresztységben az István nevet kapta. Keresztszülők: Csajka Rezső és neje.

Jelentem még

hogy az új magyar írógárda egyik izmos tehetségű tagjának, Boross Elemérnek, aki eddig főleg színműveivel aratott szép sikert, most jelent meg bravúros társadalmi regénye «Az éneklő fűrészes» címen. Boross ebben a regényében is annak mutatkozik, mint színműveiben: a társadalmi visszasságok és fonákosságok ostorozójának, valamint annak a kivételes stílművészeknek, amit eddig kisebb írszával is elarult. Könyvét őszintén ajánljuk minden kedves olvasónk figyelmébe. — Schmittelné Feer Elíz, a kitűnő és népszerű író «Tükör» cím alatt most jelentette meg legújabb termésű novelláit, amelyek mindazsal az írói és művészi értékkel ékesek, akik a súlyos szavú író számára egész kivételes helyet biztosítanak a magyar irodalomban. — Dirner Lajos nótáinak 5. füzetét most jelent meg. A füzet három hangulatos s finom magyar nótát tartalmaz, amikre

VITAJECOL

A és D vitaminban gazdag
állandó vitamin értékű

**csaknem iztelen és szagtalan
CSUKAMÁJOLAJ**

A Vitajecol a gyermeki szervezet fejlődését előmozdító hatásában kiváló, természetes csukamájolaj, emellett kellemes ízű, máltal a legkényesebb ízű gyermek is szívesen fogyasztja. Minden gyógyszerárban kapható.
KROMPECHER TÁPSZERGYÁR készítménye.

őszintén felhívjuk előfizetőink figyelmét. — A Rómaifürdőtelep Egyesület február 26-án, a Tövéndéglőben «Szíves Magyar Est»-et rendez, dr. vitéz Pólya Antal bálelnöksége alatt. — A Jászberényi Palotái Dalkör, dr. Antal István v. államtitkár, orsz. képv. védnöksége alatt kitűnően sikerült, táncall egybekötött díszhangversenyt rendezett, amelynek műsorán Pekáry Margit operatársnő cigánykísérettel énekel magyar nótákat, olyan hatalmas sikert aratva, amit az egybegyűlt előkelő közönség frenetikus tapsal honorált. Pekáry Margit egyébként a Keresztény Magyar Asszonyok Pártszövetsége XIV. kerületi szervezetének műsoros farsangi táncestjén is énekel magyar dalokat, amikkel hasonlóképpen nagy sikert aratott. — Most jelentek meg «Esti fények» cím alatt, Edvi Illés György pompás tusszajzáival, a fiatal Váry Frigyes hangulatos, finom költeményei, amikre anynyival is inkább felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, mert a mi lapunk volt az, amely a fiatal költő, igaz tehetséget eláruló kísérletezéseinek helyét adott. Váry Frigyesben nem csalódtunk és most megjelent verseskönyvét őszintén ajánljuk kedves olvasóinknak. — A Gyóni Géza irodalmi társaság előkelő közönség jelenlétében irodalmi délutánt rendezett, amelynek egyébként is nívós műsorából ki kell emelnünk Korompay Viola r. t. költeményit, amiket a fiatal költő személyesen adott elő.

IN MEMORIAM

Mélyen megrendülve értesültünk a tragikus hírről, hogy lapunk kolozsvári kis barátja, **Székely Ibolyka,**

szép fiatal életének 21. évében, hosszú és kínos szenvedés után eltávozott szerettei köréből, akiket mélységes gyászba sodort ennek a sugárzó élettársának időelőtti és tragikus fagyhalála. Mélységes fájdalomokat csak a Mindenható szent akaratába vetett hit enyhítheti.

Özv. Helfer Gézané szül. dezséri Tulás Gizella, Szegeden visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Dr. Szántó Emánuelné erdélyi kedves előfizetőnk az Úrban csendesen elhunyt.

Gaál Béla m. kir. áll. fémipari szakiskolai oktató főmunkavezető, életének 65. évében, Misolcon visszaadta lelkét Teremtőjének.

Smart perfumery

levendula, toillette vizét az előkelő világ használja * **V., Bécsi-utca 9**

H A Z T A R T A S

ROVATVEZETŐ: I F J. SZÉKASI SACCELLÁRY GYÖRGY NÉ

Káposzta korhelyeves kolbásszal. ½ kiló savanyúkáposztát és 3 deci káposztalevet egy fazékba felteszünk a tűzhelyre. Vékony szeletekre vágott füstölt kolbászt, kevés sót és egy liter vizet, egy és negyed óráig lassan főzzük. Ha a kolbász elég puha, kevés paprikás rántást készítünk, belevágunk egy fej vereshagymát s ha kissé megpároltuk, egy kevés paprika rózsapaprikát teszünk bele. Tálalás előtt kevés ecetet adunk bele, ha savanyúan akarjuk feladni.

Tárkonyos báránylevés. Egy kiló szép szegyes bárányhúst olyan darabokra vagdunk, mintha pörköltet készítenénk. Egy nagy kanál zsírba egy fej reszelt hagymát sárgára pirítunk, beleadjuk a tisztára mosott húst, megsózzuk és pároljuk, amíg a víz alóla egészen elpárolog. Mindig kevés vizet öntünk rá és fedő alatt lassan pároljuk, míg jó puha nem lesz. Kevés piros rántást készítenek, beleadunk 15—20 darab tárkonylevelet, egy kanál erős ecetet és a hús közé keverve, az egészet felforraljuk. Tálalás előtt 3—4 evőkanál tejfölt öntünk rá, elkeverve jól felforraljuk és betálaljuk.

Sonkaleves. Ha sonkát vagy hármilyen füstölt húst főzünk, soha ne öntsük le a levét, mert ebből kitűnő levest készíthetünk a következőképen: egy kávéskanál lisztet két tojás sárgájával simára keverünk, azután beleadunk 3 evőkanál jó tejfölt és két kanál ecetet. Ha a sonka leve forr, vigyázva, folytonos keverés közben, belekeverjük a tojásos keveréket. Zsemlye szeletekre tálaljuk.

Sonkagombóc levesbe. Hat dkg vajjal talban habosra keverünk, egymásután belekeverünk 1 egész tojást és két tojás sárgáját, kevés sót és 8 dkg apróra vágott

sovány sonkát s annyi zsemlyemorzsát, hogy jó szilárd legyen a tészta. Apró gombócokat formálunk belőle és forró húslevesben vagy tetszés szerinti levesben főzzük ki.

Velősgombóc levesbe. A borjúvelőt sósvízben megfőzzük s ha kihűlt, a hártájától megtisztítjuk és apróra vágjuk, kevés vajon finomravágott petrezselyemzöldjével megpároljuk és megsózzuk. Kevés borst teszünk bele s négy tojás sárgájával összekeverjük. Annyi lisztet és szitált morzsát adunk bele, hogy gombócokat lehesen formálni. Forró húslevesben 10—15 percig főzzük.

Erdélyi paradicsomos tejeles leves. Szép nagy csirkét megtisztítva, izletesen feldarabolunk, 2 evőkanál zsírban, lábasban, sóval, fedő alatt lassan pároljuk, míg puhulni kezd a hús. Akkor reászórunk egy evőkanál lisztet és kevés ideig még barnítjuk rajta, fél liter paradicsomlevet öntünk rá és negyed liter húslevet vagy vizet. Aki kedveli, pár kecska cukrot is tehet bele és addig forraljuk, míg a hús egészen puha lesz. Ha sűrűnek találjuk, kevés húslevet vagy vízzel hígítjuk. Tálalás előtt 4 evőkanál jó tejfölt öntünk bele és jól felforralva adjuk fel.

Sóskaleves. A sóskát megtisztítva, megmosva, tiszta vízben jól megfőzzük, azután szitán áttörjük. Kevés piros rántást készítenek és a sóskát belekeverjük. Egy liter húslevet öntünk rá és ha jól felforrt 2—3 evőkanál tejfölt keverünk bele.

Paprikácsibével töltött palacsinta. A csibéket paprikásnak készíthetjük el bőven tejfölözve. Ha elkészült a jó tejfölös paprikácsibe, leszadjuk a húsát a csontokról és nagyon finomra összevágjuk. Palacsintákat készítenek cukor nélkül és ujjnyi szélesre főlvágjuk. Egy tűzálló edénynek vagy lábasnak az aljára egy egész palacsintát teszünk, aztán jön rá egy sor a metélt palacsintából, rá a csibevagdálékból, újra palacsinta és hús, míg a készlet tart. A csibe mártását áttörjük szitán és bőven jó tejföllel keverve a csibé palacsintára öntjük. Tetejére egy egész palacsintát teszünk. Forró sütőben megsütjük.

Göngyölt gombáshús. Fél kiló borjúfelsőt vagy sertészeletet a mézárónál lapos négyzetűre vágatunk. Fél kis fej hagymát finomra megvágunk és kevés zsírban üvegesre pároljuk, 10 dkg szeletelt gombát, kevés töröttborst, sót, 2 egész tojást, 5 dkg kockára vágott füstöltzalonnát adunk hozzá és kis lábasban kissé megsütjük, hogy jó pépes legyen. A keverékkel megtöltjük a szeleteket, összegöngyöljük, átkötjük és kevés vajon vagy zsíron puhára pároljuk, kevés tejföl vagy víz hozzáadásával. Aki kedveli, kevés piros paprikát tehet a levébe.

Füstöltzalonnával tűzdelte darált hús. Borjú- és sertéshúsból szokásos módon darált húst készítenek. A darált húst hosszukás formára tepsibe tesszük és füstöltzalonnacikkokkal az egészet megtűzdeljük. Nagyon kevés vizet teszünk a hús

alá és forró zsírral leforrázva, folytonos öntözés közben félig sütjük. Bőven tejfölt öntünk rá és tovább öntözgetve, teljesen megsütjük. Vékony csőtésztaalvól tálaljuk.

Tejfölös rostélyos. 5—6 rostélyost jól kiverünk, megsózzuk, kevés hagymás zsírban piros paprikával, mindig kevés húslevesrel vagy vízzel puhára pároljuk. Ha a rostélyosok megpuhultak, 3 deci jó tejfölt öntünk rá, 1 evőkanál meghintve tovább főzzük. Ha teljesen puha a rostélyos, egy másik lábasba kiemeljük a húst, a levét rászűrjük, egyet forraljuk és tálaljuk. Köretnek tejfőlös savanyúkáposztát adunk, amibe karikára vágott füstölt kolbászt keverünk.

Sonkás borjúzelet. Nagyon vékony borjúzeleteket vágunk és a kés hátával jól ellapítjuk, két egyforma nagyságú borjúzelet közé egy ugyanakkora sonkaszeletet teszünk, a két szélét fogvájóval összefogjuk és forró zsírban hirtelen kisütjük. Parajjal vagy zöldborsóval tálaljuk.

Sonkás töltött fésű. 1 kg felsálszeletet jól kiverünk, kevés borssal és sóval meghintjük és a következő töltelékkel töltjük: ¼ kg darált sonkát, 1½ liter tejben áztatott zsemlyét, 1 egész tojást, kevés vajat, 5 kanál tejfölt, sóz izlés szerint, jól összekeverünk, a kivert húsa rákenjük, összezsavarjuk és hústükkal összetűzzük vagy cérnával összekötözzük. Ezután szalonnadarabokat pirítunk, ha jól felolvadt, adunk hozzá 1—2 evőkanál zsírt, ha ez mind forró, ráöntjük az összezsavart húsa és fedő alatt pároljuk úgy, hogy időnkint kevés vizet és 1 evőkanál tejfölt öntünk rá. Ha megpuhult, kivesszük a húst a levéből és felszeleteljük. A levébe izlés szerint citromot teszünk, tejfölt adunk hozzá és egyszer felforraljuk. A

B. Weimess Leona kisleányával, Bánáss Zsuzsanna Máriával

Dr. Hudacsek Emilné konyhájában

ÉTREND

1938 február hó 21-től február hó 28-ig

HÉTFŐ	
21	EBÉD: gombaleves, egyben-sült sertéscomb, párolt-káposzta, rakottpalaesinta, alma. VACSORA: déli hidegsült anyanyúval, befőtt.
Rk. Eleonóra Pr. Eleonóra	
KEDD	
22	EBÉD: húseves, főtt marhahús, paradicsommártás, tarhonya, rántott alma. VACSORA: borjúpörkölt galuskával, narancssalátával.
Rk. Péter sz. fog. Pr. Gerzson	
SZERDA	
23	EBÉD: zöldséges halászlé, túrósesusza, narancssalátával. VACSORA: burgonyalángos, sajt, befőtt.
Rk. Dam. P. et Pr. Álfred	
CSÜTÖRTÖK	
24	EBÉD: rántottleves, kiflikoc-kával, nyúlgerinc vadasan zsemlyegombóccal, madártej. VACSORA: gomba tojással, birs-sajt, dió.
Rk. Mátyás ap. Pr. Mátyás	
PÉNTEK	
25	EBÉD: tejfeles bableves, rántott harsaszlet, burgonyasalátával, rakott-tészta. VACSORA: rakottburgonya, vaníliás kifli.
Rk. Géza vt. Pr. Géza	
SZOMBAT	
26	EBÉD: cellerkrémleves, tűz-delt borjúcomb, burgonyapüré, cékla, diós- és mákos-patkó. VACSORA: virsli tormával, tea, délről tészta.
Rk. Korl. M. Pr. Sándor	
VASÁRNAP	
27	EBÉD: csirkeaprólék leves, libamáj ászpikban, töltött-csirke, burgonya-krokett, franciasalátával, gesztenyepuding, gyümölcs fekete. VACSORA: sertéskoesonya, tartármártás, narancskrém.
Rk. B. Fars. v. Pr. B. Ákos	
HÉTFŐ	
28	EBÉD: tejfeles burgonyaleves, párolt felsál, lenesepüré, cékla, citromfelfújt csokoládémártással. VACSORA: darált húsogácsa, párolt rizs, ecetesuborka, juhtúrós galuska, narancs.
Rk. Román ap. Pr. Elemér	

húst tálra téve csak kevés levet öntünk rá, a többi levet szószos csészében külön adjuk. Csőtésztát vagy rizst adunk hozzá.

Finomán töltött borjúmell. A borjú mel-lőléb kiszedjük a csontokat, azután hús-voval jól ellapítjuk. Következő tölté-ket készítjük hozzá: tetszészserinti koc-kára vágott füstöltszalonnát, darált son-kát, finomravágott gombát, kevés párolt cukorborsót, 4 keményre főtt és felaprít-tott tojást és kevés finomra vágott petre-zselyemzöldjét. Mindezt jól elkeverjük és rákenjük a jól kivert borjúmellre. Egy kisebb libamájat félig megsütve felszele-telünk, rárakjuk a bekent húsról és jól összesodorva, összetűzve vagy jól át-kötözve sütőpótlára helyezük, forró zsir-ral leöntjük, a hús tetejét megkenjük jó sós tojás sárgájával és behintjük szitált zsemlyemorzsalával. Tetszészserinti salátával és burgonyával tálaljuk, ha a hús szép pirosra sült.

Vajas, gombás borjúszélet. A borjúszele-tet jól kiverjük, besózzuk és vajban félig megsütjük. Ha a borjúszeleket mind

kiszülték, belerakjuk egy nagyobb lábosba, megtisztított és felszeletelt gombát ra-kunk rá, ráöntjük a vajat, ami a hűsü-tésből megmaradt és kevés tejfel hozzá-adásával, esetleg kevés vízzel is puhára pároljuk. Nagyon finomra vágott petre-zselyemzöldjét, kevés piros paprikát is adhatunk hozzá. Rizszel és salátával tá-laljuk.

Tészták

IFJ. SACELLÁRYNÉ RECEPTJEI.

Ánizsos lepény. Négy egész tojást 25 dkg cukorral kikeverünk, hozzáadunk 20 dkg lisztet, negyedsomag sütőport, 2 kanálka vaníliás cukrot és nem nagy tepsibe öntjük. Tetejét ánizsos cukorral bőven meghintjük s lassú tűznél sütjük. Tetszészserinti darabokra vágjuk fel.

Drága, de nagyon jó torta. 10 tojás hab-jához, 25 dkg cukrot, 25 dkg darált diót, 15 dkg apróra vágott déligyümölcsöt, amit előzőnap rumban áztattunk és apróra felvágunk, 5 szelet darabokra tört csokoládét, kevés vaníliás cukrot, könnyedén az egészest összekeverjük. Vajjal kikent és lisztelt formában lassú tűznél sütjük.

Almatorta. Vajas tésztát készítünk a kö-vetkezőképen: 25 dkg vajat, 30 dkg lisztet, 2 tojás sárgáját, 1 marék törölt cu-krot, kevés tejfelt, izlésszerint rumot desz-kán jól összekeverjük és két tartalap-nagságú lapot sodrunk ki. 1 kg hámo-zott almát megreszelünk, vaníliás cu-korral, kevés boros vízben péppé főzünk. 10 dkg darált diót, 1 evőkanál barackzét ke-verünk bele. Az első lapot beletesszük a tortaformába, megtöltjük az almátötlék-kel, ráfektetjük a másik lapot és meleg sütőbe téve megsütjük. Melegen szórjuk meg vaníliás cukorral.

Vaníliás kifli. 20 dkg tisztított, darált mandula, 20 dkg vaj, 20 dkg liszt, 1 csomag erősen vaníliás cukor. Mindezt desz-kán nagyon jól összekeverjük, kis kifli-ket formálunk belőle és langyos sütőben lassan sütjük. A tepsi-t nem szabad ki-kenni.

Pörköltmandula-torta. 6 tojás sárgáját el-keverünk 20 dkg cukorral, azután hoz-záadunk 20 dkg tisztított, pirított, darált mandulát és 6 tojás habját. Megsütjük tortaformában és kettévágva a következő krémmel töltjük: 1 deci erős feketekávé, 15 dkg cukrot, 2 tojás sárgáját tűzön fel-verünk, ha nagyon sűrű, levesszük a tűz-ről és 15 dkg vajat keverünk el benne. A tortát kettévágjuk, megtöltjük, csoko-ládéval bevonjuk és pirított mandulával díszítjük.

Anikó-sütemény. 3 csomag négy-szögletű kekszet veszünk az üzletben, ez 60 darab. Ha kevesebbet akarunk, akkor a feléből is készíthetjük. A kekszetek langyos fe-ketekávéba áztatjuk, de nem szabad el-áznia, hosszúság tálra kettesével egy sort rakunk a megázatatott kekszből és a kö-vetkező krémmel kenjük meg: 20 dkg vajat kikeverünk, 15 dkg cukrot, 3 szelet csokoládét (reszelve), nagyon habosra dörzsölünk, 1 evőkanál jó rumot adunk hozzá és megkenjük vele a tálra rakott kekszet. A megkent kekszre megint egy sor keksz jön és így tovább, végül az egész bevonjuk és megszórujuk pirított man-dulával. Lehetőleg egy nappal előbb készítsük.

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kitűnő hatásával Önnek is használni a **DARMOL**

Csokoládétekeres. 12 dkg cukrot, 6 tojás sárgáját nagyon habosra keverünk ki. 10 dkg reszelt csokoládét és 2 evőkanál lisztet adunk hozzá és végül a 6 tojás kemény habját. Jól kivajazott és lisztelt tepsiben lassan sütjük. Amíg a tészta sül, a következő töltelékét készítjük el, mert a tölteléknek hűlnie kell és a tésztát mindigart töltjük vele. **Töltelék:** 15 dkg vaníliás cukrot, 4 tojás fehérjét, tűzön, vízen sűrűre főzzük, megkenjük a tésztát vele és összesodorjuk. Csokoládémázzal vonjuk be.

Gesztenyelekeres. 13 dkg cukrot, 6 tojás sárgáját, 13 dkg vajat jó habosra kikeve-rünk. 4 szelet reszelt csokoládét, 13 dkg darált diót, keverünk bele és végül a 6 tojás kemény habját adjuk hozzá. Kikent tepsiben sütjük, megtöltjük és mindigart összesodorjuk. **Töltelék:** 1/2 kg szitán át-tört főtt gesztenyét, kevés tejfel, 1 tojás sárgájával, diónyi vajjal és izlésszerinti vaníliás cukorral összekeverjük. Megken-jük vele a tésztát, összesodorjuk és csokoládémázzal bevonjuk.

Narancssók. Egy nagy narancs levét és reszelt héját, 1/4 kg cukorral, 1/4 kg da-rált mandulával, tűzön vízen sűrűre főz-zük. 2 tojás habját adjuk hozzá és sütő-lapra rakott ostyára apró halmo-cskákat rakunk és lassú tűznél sütjük meg.

Előfizetőink receptjei

Gesztenye roláta.

Barátom! Óhajának elegendő téve: Időt, fáradságot nem kimélve Receptem tetsze foglalom S im örömeimül átadom.

E mesterem címe «Gesztenye roláta», Eszi ezt telen sok úridám. Lépj Te is e damák sorába És receptemmel siess a konyhába.

Másfél kiló gesztenyét megfőzöd puhára Áttörve simára, beteszed egy tálla, Hús deka cukrot egy deci vízben Sziruppá főzve tedd hozzá szépen, Ne sajnálj öt deka vajat sem, Keverd hozzá kecsesen, Két kanál rum a kellő ízt adja: Férfi nép ettől lesz meghatva.

Ami most jön, kissé ravasz dolog, De félelemre nincs semmi ok, Nem család, nem ámitás: Kis közügység, semmi más, Ide figyelj tehát jól:

Vedd ki a masszát a tálból, Nedves szalvéta közé téve Fáradtságot nem kimélve Nyújtófalv kinyújtod szépen És megtöltöd következő krémmel: Tizenöt deka cukor, ugyanannyi vajjal Valamint két tojás sárgával Még hozzá tíz deka csokoládé, Ezt keverd sűrű krémmé, Melynek egy harmadát meghagyod S ezzel az egészest bevonod. S ha a roláta teljesen kész, Akkor jön csak a díszítés,

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

De ez már munkát nem ad, csak végy kezdbe egy villát S hogy fatörzshöz hasonló legyen, Húzd rajta végig gyengédén.

A remekmű kész, be van fejezve, és közben hadd jussak eszedbe. Szeretettel gondol arra, ki írta: Ez lesz fáradságom legnagyobb jutalma. *Jordán Victorné* írta e sorokat, Melyhez kíván hasonló jókat.

Egy nyul gazdaságos felhasználása háromtagú családnál. A megnyüzött nyul csontos részéből, fejéből, nyakából, oldalasából, az alsó combokból pörköltet főzünk. (A pörköltbe ne felejtsünk el egy kis bort és homokba elrett zöldsaprikát tenni.) A nagy combokat, első és hátsó combot bepácoljuk és ezt vadasan főzzük. A nyul hátáról leszedjük a húst és a csontot a pörköltbe tesszük. A leszedett húst 10 dkg friss szalonnával összedaráljuk, 10 dkg szalonnát kockára vágunk, majd egy kiflit megátatunk és ezeket sóval, borssal, paprikával, egy tojással jól összedolgozzuk. Hosszúkat sütött szalonnával kibéleljük és erre tesszük a húst. Középebe főtt tojást is tehetünk. Egy jó kanál zsírt teszünk rá és 3 dl. fehér borral locsolgatjuk. Szép pirosra sütjük. Ha megsült, tálra tesszük, hidegen citromszelével vagy mustáros burgonyasalátával tálaljuk. Ezt a receptet mindenkinek ajánlhatom, nagyon jó.

Erős Jánosné

Burgonyapástétom. Burgonyát megfőzve, átpaszírozza megőszünk és egy jól zsirozott lábos alját és oldalát beborítjuk vele. A már puhára párolt borjút, disznó- vagy báránypörköltet beleöntve, tetejére ismét az áttört burgonyából téve, vajdarabkákkal megrakva a sütőbe tesszük pirulni és rögtön tálaljuk.

Dr. Kommen Elekné

Tojásos báránny. Apró kockákra felvágjuk a báránnyúst és vöröshagymás zsírban paprika nélkül megpuhítjuk. Amikor zsírjára sült már, ütünk rá minden személyre számítva 1 tojást, sóval, borssal ízesítve, burgonyapürével tálaljuk és szép zöld cukorborsó rakunk köréje.

Dr. Kommen Elekné

Finom pároltkáposzta. ¼ kg savanyú, hordókáposztát elkészítés előtt megmossunk. Előzőleg 2 nagy vöröshagymát bő libazsírral megpirítunk, egy teáskanál rózsapaprikát és ugyanennyi finomra tört köménymagot, 1 ivópohár paradicsomot és 6 kocka cukrot teszünk bele, kevés vízzel pároljuk, időközönként megkeverjük s ha a vizet elfőtte, kész a káposzta. Mindenféle sültöz kítűnő körítés. A fentieket egyszerre tesszük fel főzni.

Glazer Jenőné

Libamájás szeletek. Vékony borjúhús-szeleteket kés hátával mindkét oldalon jól kiverünk, hogy tapadások legyenek, de vigyázzunk, hogy össze ne rongyoljuk. Ugyanígy készítsünk marhahússzeleteket a borjúhúszeletekkel egyenlő számban. A szeletek szép, kerek, tenyérnyi nagyságúak legyenek. Most egy marhahússzeletre teszünk egy vékony szelet libamaját, erre egy borjúhússzeletet. A szeletet megnyomkodjuk, hogy jól összetapadjon. Forró zsírban, óvatosan megforgatva mindkét oldalon szép pirosra sütjük. Ha már mind kistült, kevés vizet öntünk alá és addig pároljuk, míg a hús puha lesz, de óvatosan kell vele bánni, különben a szeletek szétdőlnek. Rizskörítéssel tálaljuk.

Vaskuti Erzsébet

Hogyan mosogassunk? Az edényt evés után azonnal el kell mosogatni, mielőtt az ételmaradékok megszáradnának. A zsíros edényt még mosogatás előtt nagyon célszerű, ha papirossal töröljük le. Így nagyon sok ruhát kímélünk meg és a mosónő sem panaszodik, hogy képtelen a nagyon zsíros ruhát tisztára mosni. Jó meleg szódás vízben mosogassunk és langyos vízzel öblítsük le az edényt. Előbb a zsírtalan edényt mossuk le, azután a zsírosat. A fazekakat súrolóporral nagyon szépen tisztára lehet mosni. A főzőedényt kívül szárazra töröljük, azután szájjával lefelé a tűzhelyre borítjuk. A poharakat külön edényben langyos vízben mossuk ki és langyos vízben öblítsük, mert így nagyon könnyen lehet ragyogó tisztára törölni. Az ezüst evőeszközt szintén külön edényben, forró vízben kell mosni és azonnal meg kell szárítani, de a kést nem szabad beletenni, csak a pengéjét, mert meglazul a forró víztől. Főzőszékhez használj deszkáink mindég nagyon tisztán legyenek tartva, mert a legkitűnőbb étel ízt elronthatja egy avas deszkán felszeletelt hús. Nagyon fontos, hogy mosogató ruháink mindnapon, forró vízzel legyenek kimosva és megszáritva. A rosszul kezelt mosogatóruha, ami csak ki lesz csavarva a mosogatás után és benne marad az edényekről ráragadt étel és súrolópor bizony káros lehet egészségünkre is. Szerintem a konyha ragyogása, a vízvezeték és tűzhely tisztasága mutatja meg a kítűnő háziasszonyt és példás háztartási alkalmazottját.

Iji. Sacelláryné

TANÁCSOT?KÉRNEK

Kérem, kedves olvasótársnőmet, ajánljanak olyan egészséges, magasan fekvő erdős szép vidéket, ahol térium rövidesen esedékes nyugalombanváltása után mint állandó lakosok telepedhetnek és ahol kisleányunk gimnáziumi tanítatása könnyű és veszélytelen közlekedéssel megoldható lenne. Ilyen helyen éves lakásnak alkalmas villát bérebevennénk, esetleg kisebb e'olleggel lakbértörlesztésre meg is vásárolnánk. Szívességüket előre is nagyon köszönöm és kedves levelüket "Főtanácsosné" jelígre kiadóba kérem.

Postamester olvasótársnőim közül ki fogadna el egy 20 éves úrilányt a postamesteri teendők elsajátítása végett s azután tanfolyamra bejuttathatna. Háztartásban segíték. Kézimunkában jártas vagyok. Szíves választ "Magdolna" jelígre kiadóba kérek.

Kedves olvasótársnőim közül ki gyűjt korabeli antik bútorokat és műtárgyakat? Jó karban levő eredeti XVI. Lajos korabeli női íróasztalom, illetőleg toalettaasztalom s néhány antikbútorom és műtárgyam van, amit eladnék. Budapesti telefonszámom: 153—218.

Kedves olvasótársnőim közül ki tudna ajánlani idős, magányos nyugdíjas hölgyt vagy urat, ki szívesen elmenne örök ellátásra úri családdhoz, kinél meleg otthon és szeretetteljes gondozást kapna, vagy egy gyereket hafiviztéssel, végkielégítéssel pedig örökbe vennék. Levelüket "Meleg otthon" jelígre kiadóba kérek.

OZOM PUDER

Francia módszerrel készül. Jól tapad, jól fed, finom színek. Kis doboz előre fizetve 80 fillér, nagy P 1.60

Utánvétellel **RÁCZ M. JANOS** laboratóriuma, KISKUNHALAS drágább

Kérem, kedves olvasótársnőmet, ha kézalatt eladó antik (lehetőleg biedermeier) bútorról van tudomásuk, közöljék velem a címet. Szeretnék egy pár szép, régi, korabeli bútordarabhoz jutni. Szívességüket előre is hálásan köszönöm. Tanárnő, Budapest, I., Alkotás-u. 32, I. 4.

Szeretnék egy fiatal, németül jól tudó leányt levelezni. 16 éves vagyok s csak az iskolában tanultam németül. Fr. Kiss Sára, Kecskemét, Beniczky-utca 14.

Március 20-tól kéthónapra a bihari gyűlést havasokba megyek két 4 és 10 éves gyermekkel. Szívesen magammal vinnék hasonlókorú 5-6 gyereket havi 120-160 P ellátásért, melyben az útiköltség is benne van. A gyerekek elsőrendű étkezésben részesüljenek. Érdeklődők levelét "Magaslati levegő" jelígre kiadóba kérem.

Kedves olvasótársnőim, a jövő tanévre szeretném kisleányomat, ki most a gimnázium IV. osztályát végzi, egy 3 éves továbbképző intézetben mint bentlakót elhelyezni. Kérem, szíveskedjenek velem közölni ilyen intézetek címét, (ha jól tudom, az ősszel is nyílt egy). Természetesen csak szigorúan kifogástalan, de egyszerű nevelést nyújtó intézet jöhet számításba. Egyben kérem k. olvasótársnőim tanácsát, hogy 14—16 éves kisleánykának milyen szűrt rendezek, illetve mivel szórakoztassam őket, hogy jól érezzék magukat s egyben valami újat is nyújtsak nekik. Kedves olvasótársnőim fáradságát előre is hálásan köszönöm. "Egy édesanya".

Kedves előfizetőtársnőim közül 50 év körüli, fővárosban lakó úrilány barátinót keresek, akivel néha-néha szünetbe mennék, nagyobb sétát tennék, vagy közös kirándulásra mennék. Minden levélre válaszolok. Levelüket "Természetkedvelő" jelíggel továbbít a kiadóhivatal.

ÜZENETEK

TISZTELETTEL kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy az előfizetési díj, vagy bármely célra szolgáló összeg küldése alkalmával a postai csekk vagy utalványeljárásra kegyeskedjenek a nevüket és lakás címüket olvashatóan írni, mert az olvashatatlanság nagyon megnehezíti a pontos könyvelést és nagyon sok reklamációnak és tévedésnek az okozói. Fennakadás elkerülése végett arra is kérjük mélyen tisztelt Előfizetőinket, hogy feladóként mindig azt a nevet és címet írják a szelvényre, akinek a lap jár. A lakcím-, vagy név-változást bejelentő előfizetőinket is kérjük, hogy a régi lakcímüket, vagy nevüket is szíveskedjenek feltüntetni, mert sok esetben addig nem intézkedhetünk, míg a régi címet utólagosan nem közlik. Teljes tisztelettel a KIADÓHIVATAL

Lohr Mária

(Kronfusz)

Vegytisztító-kelme festő

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

Hajós Lórántné intéző neje úrasszony! Hozzám intézett levelére engedje meg, hogy itt adjak választ, márcsak azért is, mert úgy vélem, hogy ez többi kedves asszony olvasónkat is, főleg a fiatal mamákat fogja majd érdekelni. Levelében azt írja, hogy kis csecsemője részére az orvos elrendelte, hogy a tehéntejet rizsnyákkal hígítsa. Azt is írja, hogy nem áll rendelkezésére személyzet és így bizony nagyon sok idejét veszi el, míg a rizst folytonos keverés közben olyan puhára főzi, hogy azt szítán áttörheti és tejjel összekeverheti, mert így írta elő az orvos. En kívánságához mérten megkérdeztem egy pár mamát, akiknél most kis csecsemő van és azt a választ kaptam, hogy ők legújabbban az „ORIZA” szárított rizsnyakot használják a tehéntej hígítására. Ebből — ellentétben a rizszel — egyszerű felforraltással, percek alatt kitűnő nyákok készítenek. Az ORIZA használatá olesó és megbízható. Nagyon ajánlom tehát ezt Önnek is. Ez a tanácsom természetesen csak az egészséges csecsemők táplálására vonatkozik. Beteg, vagy betegségre gyanus csecsemők táplálására vonatkozólag okvetlenül az orvos tanácsát kell kikérni. Az ORIZA rizsnyákokat a *Krompecher Tápszergyár készíti, Budapest, V. ker., Nádor-utca 15.* Kérem, küldjön be hozzájuk egy levelezőlapot és ők díjtalanul megküldik az ORIZA szárított rizsnyákokat és a csecsemő gondozása és táplálása című ábrás könyvecskét. Sokszor üdvözlöm.

Iff. Sacelláry Györgyné

ROMÁNIAI KEDVES ELŐFIZETŐINK szíves tudomására hozzuk, hogy lapunk névdányait jövőben Budapesten postázzuk. Az előfizetési árat és levelezéseket tovább is romániai megbízottunk, TÖRÖK JÁNOS úr, Oradea Casuta Postala 47 címre küldeni méltóztatassanak.

Parasztlány. Ősi, fanatikus büszkeség lángra festi az égé őrési butélkkel a megtagadhatatlan és meg nem semmisíthető természet örök gögös vallomását: „parasztlány vagyok!” A személyes öntudat kijörése messzire ható perspektívájában szinte vakmerő öszintéséggel tárja ki egész lényét, művészi ambíciókkal átitott lelkét, de ugyanakkor rámulat paraszti mivoltát sebzó társadalmi tövissekre, amelyek el nem muló sebeket karcolnak lelkére. Nyugtalan és követelő, életrontó megalázó gyötörések lázas forróságától hajtvá más életre vágyik: a költő színes, csapongó fantáziával megáldott, önmagából termő életére. Erős emberek közül való, aki nem önmegtagadásal, nem kiegyenlítésessel, hanem merészen és öszintén tesz vallomást az ősparaszt hamisítatlan lelkéből fakadó szabadon feltörő kultúra mellett, amelyet nem eszszolt, úgy él és gondolkodik, ahogy a természet parancsára megszületik az agyában. Lelki adottságának csodálatos, eredeti pompájában való megnyilatkozása a legnagyobb érték, amit nem lehet szégyelni, amit nem lehet letagadni, mert önmagát és azt a földet tagadná meg, amelyből lett s amelynek földje egy a testével. Lehet, hogy nem olvasta Knut Hamsun, a norvég származású, a hazája földjét imádásig szerető Nobel-díjas író írásait és addig míg el nem olvassa a «Csavargók»-at, a «Halk hurokat penget a vándor», az «Éhség», a «Rejtelmek», a «Viktória», a «Pán» regényeit és sok más útleírását és novelláit, ne írjon. Ezekben az írásokban feleletet talál a lelkét gyötörő kérdésekre és egyszerre leomlik gállásait okozó társadalmi kasztek kínai fala és megtalálja azt a mély és titokzatos lelki-rokonságot, ami ennek a nagy írónak a lelkéből kisugárzik és megtalálja a hazai

Kacsiság édességgel!

...mindig szűkebbre veheli derékövét Egmol csokoládé kacsívá tesz. Nincs vele bajlódás vagy előkészület. Olyan könnyű bevenni, mint a finom csokoládét PATÁKÁBAN KAPHATÓ.

Egmo!

föld imádatából táplálkozó azonos érzéseire is a választ. Ezeknek az írásoknak levegőjétől szétfoszlik bátortalansága, hogy ami gyöngeség volt benne, erővé váljon. Hamsun is gyermekkorától kezdve évtizedekig végzett súlyos és «megalázó» testi munkát és ő is sorvasztó makacs vággyal kívánta a szellemi életet, az alkotási, a várost, az emberi közösséget és nem a természetben és a munkában hitt, hanem az írásban, a szóban, a civilizációban és ha örülni akart, titokban verset írt. Írásaiban szabadon megnyilatkozott a paraszti sorból kiemelkedő nagy író szelleme s az Őn mostani vajdó lelkivilágához hasonló vágyakból születtek meg legszebb írásai, a föld szerelméhez viszszerető bölcs, vigasztaló, önmagának is örömet szerző öszinte vallomásai. Ha férfi volna, büszkén vállalná a «paraszti» születést, de mert nő, szégyeli és szellemi intelligenciájával szeretné rehabilitálni, pedig megnyugtathatjuk: költeményei, írásai elbírálásánál nincs szükség «enyhítő körülményekre» és megnyugtathatjuk, jövőben sem befolyásol, hogy most már «paraszti» származását megvallotta. Csak egy mérték az iránnyadó, a tehetség s a megjelent versét ezen az egyetlen szemponton keresztül bíráltuk el és találtuk érdemesnek a közlésre. «Remény-vetéseken» verse is színes, hangulatos, össze van forrva a föld lelkével. Áhítatos meleg lírája a föld illatos tavaszi frissességét lehel s a «Remény-vetéseken» az élet szimfóniája süit át s életre kelti a «kis életképes álom-magot». Tavasz ébredése életre kelti szívének ezt a lelkes szép da'át is. Szeretettel és igaz barátsággal üdvözlöi Szerk.

„Úrasszony 100”. (Szentgotthárd), — «Mimoza 25.», — «Tanító» jellegére JÓ anyától levél érkezett. Szerkesztőségben átvethető.

Szeretettel őrizzik meg elismerésükkel megajándékozó levelüket: «Kedves Főszerkesztő Úr! Folyó évi 2. számú lapjokban megjelent «Ünnepek után» című cikkekért fogadja őszinte nagyrabecsülésünket megható velünkérzéséért. A panaszkodás nélküli életművészek tényleg mi vagyunk, kistisztviselők feleségei. T. Lászlóné máv. áll. e'őljáró neje, Sz. Istvánné kir. jbirósági írodafőtiszt neje.» Olvasóink lelkében ezer meg ezer hang visszhangozza a köztisztviselő feleségek panaszatlan sóhaját. A mi hivatásunk szavakba önteni ki nem mondott panaszukat és szomorúságukra, gondjaikra rávéitíni és együttérzés reflektorfényét. Ezt tettem és teszem jövőben is abban a reményben, hogy a világosság azt is jelzi, hogy kik igazán jogosultak a megérdemelt rendkívüli segélyre. Sziv. üdv.

Szerk.

Dr. S. I.-né. 25682. «A Magyar Uríasszonyok Lapja boltjában vásárolt ágygarnitúrát megkaptam — méltóztatik írni. —

Rendkívül nagy az örömöm, mert úgy az anyaga, mint a megvarrás és kihímzés teljesen kifogástalan. Kérem a paplanlepedő elkészítettségét két paplanra ezeknek árát is két részletben küldöm meg. Teljesen nyugodt vagyok, hogy a MUL kézimunkaboltjából a legjobbat fogom kapni. Halálaj és szeretettel gondolok önökre, akik a lappal is nagyon sok kellemes órát szereznek mindnyájunknak.» Hálásan köszönjük Negyságos Asszonyunk szívvel-fakadó elismerő sorait. Örülünk, hogy az ágygarnitúrával teljes megelégedését kiérdemelhették. Sziv. üdv. Szerk.

Emmy, a menyasszony nővére. Levelében foglaltakra az idő rövidsége miatt csak levelben válaszolhattunk volna; miután névtelen levelében kért tanácsot, nem lehetünk segítségére. Több ízben figyelemzettük tanácsot kérő előfizetőinket, hogy névtelen levelekre nem válaszolunk. Saját érdekükben kérjük, ne küldjenek anonim levelet, mert aki nem tisztel meg bizalmával, az nem várhatja, hogy rendelkezésére álljunk. Szerk.

Mélyen tisztelt Főszerkesztő úr! A multkor a lap hasábjain igen ürves, mindennapi probléma vetődött fel. „Mamákkal vagy u.n.a.n.k nélküli?” címmel. Szeretnék pár szótval én is hozzászólni a kérdéshez. Ebbe a dologba az első hiba ott csúszik be rendszerint, hogy a mamák vitatják egymás között. Pedig a leányokat kellene a tanácsba meghívni, akikről szó van. Ennek előnye az volna, hogy a leányok tudnák, hogy rólok van szó, de nem az ő multságuk rontása a célja, hanem igenis az ő szándékuk elősegítése, — legyünk őszinték — a mielőbbi férjhezmenés, esetleg már eltervezett boldog házasságba való bejutásuk. Mert hiszen egyet akar a mama is, leány is, csak külön-külön úton, s ha ez az út egyirányba terelődne, nem volna probléma. Előre kell bocsájtanom, nem érhet az a vád, hogy elkeseredett öregasszony, mindenben gáncsot látó szemével nézem a világot, mert tavaly még magam is lány voltam s az én problémáim közé is tartozott volna a mamával a mama nélküli kérdés, ha azt eleve ki nem küszöböltem volna. Természetesen felnőt, esetleg önálló dolgozó leányra gondolok, mert iskolás gyermeklány ellenkezős nélküli kell fogadja az édesanyja véleményét és az iskola szabályait. *Mamával vagy mama nélküli?* Erre nem lehet határozott ígernel vagy nemmel felelni, mert adott helyzetek szerint különbségek vannak. A laphan felhozott esetben egy férfi lakására van néhány fiatal leány meghíva, mama nélküli. Tehát a mamát nem hívták, így semmiesetre sem mehet el. De kérdezem, akik hívták: a leányok, okvetlen el kell mennie? Legyünk őszinték. Csak a pár kellemesen eltöltött óra csábítja a leányokat? Nem. Az a bizonyos kissé izgalmas érzés, egy férfi otthonát, barlangját megismerni. Hiszen erről — túlzott színezéssel — csak könyvekben olvashatnak. Vajjon kellemesen fogja-e érinteni a még annyira modern leányt az ott talált meztelen szobor, kép, vagy véletlenül künnfejtett nem egész erkölcsi magaslato álló könyv, stb? Biztos-e, hogy minden szóról, ami elhangzik, be tudna-e számolni édesanyjának vagy egykor vőlegényének? Tegyük fel, öt leány van meghíva, s abból egyet elvesz az illető fiatalember. A többi négy fog azzal dicselkedni majd, hogy harántője férjének lakását látta annak legénykorában? Azt hiszem, ezt inkább kihagyja memoárjából. Vagy vegyük csak azt a részt a dolognak: meg fog az öt leány közül az az

Elköltözött Goldstein S. szücs

IV., Apponyi-tér I, félemelet alá

(ezelőtt Király-utca 1. sz.)
Telefonszám: 18-36-34

egy kiválni, aki kívánja, hogy mulassanak jól, de ő nem megy el, ellenben, ha a fiatalember vele is beszélgetni óhajt, szívesen látja otthonában valamelyik délután. És semmi erkölcsi prédikáció, semmi — lányok szerint megszegényítő — külön tilalom, hanem egyszerűen azért, mert így tartja helyesnek. Egész biztos, négyen is jól fogják érezni magukat, de mikor elmennek, mindegyik lelkében ottmarad, hátha jobban tette az ötdödik, aki nem jött el. Sőt, a fiatalember legyen bármilyen modern, mondjon akármit, gondolatban többre fogja értékelni az ötdödiket. S ezzel már el is kerültük a nagy problémát, mamákkal vagy mamák nélkül. Sehoggy! Ha a mamát nem hívták, én sem vihetem, de magam is távolmaradok. Így nem lehet a leányt azzal a váddal sem megtámadni, hogy nem bíznék benne. Mert ez a mindenre könnyen hajlandó leányok támadó fegyvere, ezzel a hamis önértékre hivatkozással szokták leszerelni a gyenge akaratú barátját. Ki kell tartani minden hosszas magyarázkodás nélkül a tény mellett. Nem megyek, mert én így tartom helyesnek. Más elbírálás alá esnek a zsúrok és házi-bálok. Oda igenis el lehet menni mamák nélkül, mert a háziaktól nem kívánhatjuk — magunk sem tehetnők, — hogy 16 személy helyett 32-t helyezzenek el, vendégljenek meg. Nem nyilvános mulatság, hogy a karéjban ülő mamák hiánya megszólást vonhatna maga után. Ott vannak a háziak. A háziasszony felelős mindenképp, elég garde ő akár 16 leányt is, mert 16 mama bizalmával nem élhet vissza. Egy szó sem érheti a leányt. Igenis elmehet mama nélkül, de... nem jöhet ugyanígy semmiesetre se vissza. A háziak körülbelül meg tudják mondani, meddig számítják a társaság együttmaradását, de ha nem, a vendég is elgondolhatja, hogy ha 8-ra hívták, 12—1 órákor nyugodtan érte jöhetnek. Nem védekezés, hogy nem egyedül vagy kettesben, hanem sokan együtt jönnek. Az édesapa, édesanya vagy testvér szívesen feláldozza éjszakai pihenését, — ha egyáltalán lehet addig pihenésről beszélni, míg a leány nincs otthon — s hazakíséri a zsúrozó, bálozó leányt. Ugyanígy gondolkozom a színházról is. Nem lehet a mai világban pénz az egész család szórakozására s az édesanya sokszor szívesen lemond a leánya kedvéért. S ha jól ismeri a fiatalembert, el is engedheti vele, hiszen emberek közé mennek, művészetet keresnek. De hazá már ketten semmiesetre se jöhetnek. Legnehezebb a kérdés megoldása a sportokban. Nem, semmiesetre sem kívánhatjuk szegény mamáktól, hogy síleceket költsenek a talpukra s ósz hajjal, de nagyrágosan törtsenek világhajnokjelölt leányuk nyomában. Sőt még értük sem mehetnek a hegyek közé. Viszont a szegény 6 napig robotoló leányoktól sem vonhatjuk meg a vasárnapi sportot. Itt van igazán szükség a baráti megbeszélésre anya és leánya között. Vegyük elő azt a régi, biztos aranyközéputat. Mennyi időre? (Egész napra kevésbé, több napra semmiesetre sem.) Hová? Milyen társaságban? A leány, ha szereti édesanyját, meg fogja érteni aggodalmát. Elhiszem, sok édesanyával aggodalmi előzetes előzése cél-

jából, mint természetes tényről kell beszélni. De akkor is kíméletesen. Bemutatva előre a sporttársaság tagjait, s ami a legfontosabb, minden leány gondja legyen, hogy egy nem egészen fiatal házaspár, de legalább is megbízható asszony legyen közöttük. Semmiesetre se leányok magukban fiatalemberekkel. Sőt hatványozottan áll ez a nyári úszósportokra, ahol még a felöltözöttség sem adja meg azt a jóízű és erkölcs kívánta külső formáságot

Ez olyan téma, amiről igen sokat lehetne beszélni s esetenként meg-megvitatni. Legokosabb, mindig a jó lelkiismeret bízni s nem modern irányelvekkel mérni. Milyen szép volna, ha a leányok összefognának s amikor a mamákkal semmiképpen kiegyezni nem lehet, — saját jószándékukból ők is lemondanának. Nem veszténe ezzel az oly sokat emlegetett önállóságból semmit, csak adnának valamit annak, akik mindent nekik adnak, az édesanyjuknak.

Nagyon kíváncsi vagyok ebben a kérdésben a többi hozzászólásra is.

Dr. Szatlóczky Ernőné

Andrásnapi álom. Kedves levelét alábbiakban közlöljük. Örülünk, hogy szíveséget teszünk vele Önnek és a művészeknek, aki jó barátunk:

*«Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr! Tíz éve lesz, hogy előfizető és hűséges olvasói vagyunk az Uriasszonyok Lapjának. Nem mulaszthatom el, hogy amit már gondolatban számtalanszor megvettem, el ne mondjam, hogy milyen hálával és köszönettel vesszük azt a sok szellemi és lelki táplálékot, amit az Uriasszonyok Lapja nyújt. Nagy gyönyörűséggel olvassuk a vezércikkeltől kezdve minden sorát, folytatásos regényeit, költeményeit, kis novelláit, szerkesztői üzeneteit. Szerkesztői üzeneteit, amelyek olyan megértéssel és szeretettel foglalkoznak az előfizetők problémáival. Üzeneteiből nemcsak az érdekelt meríthetnek, hanem minden egyes olvasó talál valamit, ami neki is szól. Szerkesztői üzenetekből találtuk meg zongoratanómat, külföldi inlézetem címét. Legutóbb, az 1937. nov. 10-iki számban pedig *Bognár Elek* zsinművész úr szónokiskolájának címét, amelynek alapján sikerült a művész úr tanítványai sorába lépnem. Ezért külön köszönetet mondok. Régi vágyam teljesült, hogy járhattam egy olyan iskolába, ahol a beszéd, szónoklás és szavalás művészetére tanított egy elsőrendű művész-tanár. Mindig csodálattal tekintettem azokra, akik otthonosak a beszéd művészetében és szép költeménnyel, jó szóoklaltal imponálni, gyönyörködtetni, lelkesíteni tudnak. Született tehetségek, az ilyesmit elsajátítani nem lehet, állapítottam meg nem egyszer sajnálkozva. Mióta Bognár művész úrtól tanultam, hálával gondolok rá, nagyszerű módszerére, amellyel sikerült belém önbizalmat önteni, annyira, hogy azóta többször szerepeltem nyilvánosan, igen szép sikerrel. Érdekes, azóta a társaságban is a fellépésem és viselkedésem sokkal bátrabb és fesztelenebb. Az órák mindig kedélyesek, szinte játszva tanul az ember és mindenkiből, fáradságot nem kímélve, igyekszik a „lajngató tehetség” felszínre hozni. A szónokiskola a fővárosiak által igen ismert és látogatott,*

jőmagam azonban — vidéki kislány lévén — talán sohasem ismertem volna meg, ha az Uriasszonyok Lapja hasábjain nem olvasok erről az iskoláról. Hálával és tisztelettel gondolok a Főszerkesztő úrra, hogy ilyen értékes lapot tud adni a magyar asszonyok és leányok kezébe. Szívélyes üdvözléssel: *Andrásnapi álom*. Saját magán tapasztalhatta, hogy az önbizalom hiánya volt az oka, hogy társaságban félszegen mozgott és szinte félt megszólalni, mert a hangosak mellett halk szerénysége elkallódott. Most a művész segítségével megtalálta magát, hangját és fesztelen mozgását. Nagyon hasznos és az életben szükséges, hogy elfogottan, magunkban bízva, álljunk meg helyünket. Szív. üdv. Szerk.

Dr. B. I.-né, miniszteri tanácsos neje. Méltóztassék megengedni, hogy lapunkat és munkatársainkat jó kívánságaival elhalmozó sorait e helyen megörizhessük:

„Kedves főszerkesztő Úr! Ha megkésve is, de őszinte igaz szívből köszöntöm az új év alkalmával a főszerkesztő urat és mindegyik munkatársát külön-külön és együttvéve, az én kedves lapomnak. A jó Isten áldása kísérje a jövő évben mindannyiukat jutalmazza meg azért a fáradságtalan áldozatkész munkásságukért, amellyel anyai kellemes és szórakoztató órát szereznek embertársaiknak, nem beszélve arról a nevelő hatásról, amit a M. U. L. olvasóira kell hogy gyakoroljon. Jutalmazza meg a jó Isten önököt ezért azzal, hogy ami a legkedvesebb szívüknek, illetve aki a legkedvesebb szívűnek, az okozza önöknek a legtöbb örömet. Adjon a jó Isten mindnyájuknak erőt, egészséget, hogy áldásos munkájukat a jövőben is folytathassák zavartalan kedvvel, újult energiával mindnyájuk öröme, büszkeségére. Kívánom magának külön, kedves főszerkesztő úr, aki ennek a nagy gépezetnek főirányítója, éltető eleme, hogy minél több öröme legyen drága kis Csöppikéjében, fejlődjön, gyarapodjon a drága kis jószág testileg, lelkileg, szellemileg, mindnyájuk öröme, büszkeségére. Sajnos, nekem nincs család, de, tessék elhinni, hogy lehetnek asszonyok, akiknek lelkében, gyermekkel meg nem áldva is, az anyaság felhalmozódott, el nem használt energiája él s szemből az anyai bensőséges, határtalan szeretet glóriája sugárzik és vannak több gyermekkel bíró nők, akik mégsem áldók. Mert az anyaság teljes átérése, tökéletes megértése, a művészetek legnagyobb művésze. Aki gyermeket nevel, éreznie kell, hogy az egy lélek örzője. Tudnia kell, hogy ő felelősséget letéteményese hosszú generációk, nemcsak fizikai épiségének, de etikai tisztaságának is. Ez az én elgondolásom, kedves főszerkesztő úr, sajnos, a mai világban sok szomorú tapasztalatot szerez az ember, ami homlokegyenest ellenkezik az én teóriámmal. Méggyer nagyon szerencsés és áldásdús új évet kívánva, szívből üdvözlő igaz híve:

T. B. I.-né min. tan. neje.

Ünnepet jelentett számunkra szeretettel jutalmazó üzenete. Hálással vagyunk, hogy lapunk, munkánk eredménye ilyen őszinte elismerésben részesült. Nagyobb ambícióval, teljesebb örömmel követeljük célunkat, amelynek eléréséhez előfizetőink lelkes támogatása, pártfogása segít. Igaz hálával és köszönettel Szerk. **Kedves Főszerkesztő Úr!** Nem tudom, jogos-e a mi hozzászólásunk a messzeségből, de mert első levelében jeleztem, ime bátorodom mellékelve kedves Endrődy mester cikkére szerény választomat eljuttatni. Úgy hiszem, ez a probléma

mindenütt egyformán fontos és időszerű. Megengedem, hogy véleményem egyeseknek ösdi, elavult, de nem bánom; s jól esett, hogy a gondot megint egy kicsit lemoshattam a szívemről s ezért megint csak Önöknek mondom köszönetet. De egyben ígérem, ezután csendes leszek s nem rövidítem meg drága idejüket s jóindulatú türelmüket nem fogom újabb próbára tenni. Minden jóért s élvezetért, mit e lap útján nyertem, fogadják ismételtlen hálás köszönetem.

Komolyra vált arccal, megilletődve tettem félre a lapot *Endrődy Béla: „Mamákkal, vagy mamák nélkül?”* című cikke után.

Úgy érzem, tudta, milyen mélyen nyúlt szívünkbe ezzel a kérdéssel s éppúgy érezte, milyen sorompót nyitott meg, midőn tőlünk, anyáktól vár feleletet. De hogy a választól nem félt s hogy az általános kinek ad igazat, abban tudom, nem kételkedett. Azok az asszonyok és anyák, kiknek a MUL a barátjuk, tanácsadójuk és szórakoztatójuk, kiknek izlése és gondolkodásmódja összeegyezteti a kor szellemét a hagyományal, legyenek társadalmilag főt, középben, vagy mostoha sors folytán alant. — nos, egyszerűen — a mi választunkat le sem kell írnom, azt úgyis tudja, hisz megadta a feleletet helyettünk, mielőtt még kérdezhettünk volna. Sajnos, — „tulajdonképpen” — nem mi, anyák, hanem a mai fiatalság teszi vitássá a feleletet. Száz, — ezer, — szemünk előtt elvonult példa, elrontott élet, késő bánat, de legalább is hamis útra terelt erkölcsi nézet az eredménye az „öcska, elavult (világnezet), felfogás” s utabodása. Kit nem ütött szíven közönlünk ez a kérdés... szerencsés. kit távolról s nem közelről érintett. Felesleges is minden szó, amit leírnék, hiszen csak azt ismételném, talán csak nem olyan jól, mint ahogy a cikk végén az író összefoglalta. S nem is volna hiba, ha a dolgot egy kicsit meg lehetne fordítani s minket, kik a háború kezdetén voltunk nagy lányok — a mi erkölcsi felfogásunkkal és biztosságunkkal ereszténének szabadon ma, húsz, vagy több év múlva s a maiakát kísérgetnék olyan gondosan, mint minket annakidején. Nem akarom ezzel a mai lányok felfogását lealázni, — állag és kivétel mindig volt, van és lesz, — akadt bizony közöttünk is, — no meg nem is mindenkit lazított meg a sok könyv, film és a nagy szabadság, mit a maiak élveznek. Sajnos, a rossznak mi, anyák, magunk vagyunk az okai. Mi, akik fennen hirdetjük, hogy lányainkat a mai nehéz, küzdelmes életre neveljük, éppen mi takarjuk őket vattába. Ahol lehet, elgördítjük a követ lábuk alól, egyengetjük útjukat, — „egy”-nek elvégre győzzük, nem úgy, mint nekünk a szüleink, valamikor, — agyontanítottjuk; s a sok vígyázásba, rettegésbe, edzésbe végre is elpuhulunk s nincs befolyásunk, nincs szavunk, amikor a legjobban kellene, — talán éppen azért, mert a „barátnők” vagyunk. Minket nem neveltek nyékkeresetre, — bár diplomát azért adtak a kezünkbe — s mégis, hogy az élet erre-arra dobált — óh, mi „önállóság-ra nem neveltek”, hogy szembeszálltunk mindennel! Ha tudnám, hogy az én kis lányom olyan biztos lábón áll majd egyszer az életben, boldog lennék! De mit tudhatjuk mi, anyák, mit hoz a jövő? ... Szegény anyám, hogy kísért és őriztetett annakidején. Pedig tudta, hogy nincs rá szükség. Jártunk mi is „mamák nélkül”, igaz, többször viselték ez utak a közmunka, jótékonyosság s ritkában a szórakozás címet. S ha aggódón, bizalmatlanul rebbent el egyik-másik

anya kérdése: kik mennek? — jó volt a nevem elsőnek, hogy megkapják az engedélyt. S most... most mégis összeszorul a szívem, ha a jövőre gondolok! De más a kor, más a helyzet, az alkalom s az emberek. Elég lesz-e vajjon most is, amit a micink hazulról elvisznek? ...

Ködös, sötét délután — az uramra várva, — föl-le járok a mozi előtt. Bájos, kedves ismerős kislányba botlom.

— Moziba?... Anyukára vársz? — Nem... a... barátomra.

A darab szép, komoly és nagyon szerelmes. Szünet után a Híradó borzalom, lövöldözést mutat, elfordulok. Oldalról két összebújt fejét látok, — „barátnő!” — nem hiszek a szememnek. Még ki se feslett a bimbó s máris róza akar lenni! ... Szívem összeszorul, az anyjára gondolok... Őnfeláldozás, szeretet, jószág, józansággal timpított szigor...

Nem tudom többé, mi fut a vásznon, a szívem a torkomba szorul. Csendesen, lehangoltan ballagunk, az utca nedves és hideg. Egyszerre világos kirakat előtt megint két összebújt gyerek. Elsietünk mellettük, észre sem veszik, elmerüvnek nézik a modern — lakásberendezést...

Messze vagyunk hazulról, de gyalog megyünk, ázunk, fázunk s nem érezzük! ... Kicsi még a miénk, álmban a babáját szorongatja. Istenem, de... meddig?... Néhány év... s már mi is ott tartunk... Lehorgasztott fejvel, csüggedten járok szüntelen. Hogyan, hogyan kell hát, ha még ez sem elég? ...

Tavasza fordul az idő lassan, de biztosan. Sötét árnyékként kísér a rém s ott is látom, ahol nincs.

A ligetben melegsünek. Kislányom a futókerekét hajtja, elrohan, majd kipirulva visszatér. Alig bírom féken tartani. Erzi már, hogy innen-onnan ennek is búcsút kell mondani. Szerda van, szünet, a barátnőm „nagy” fia a vendégünk. Elbeszélgetünk, de látom, hogy unja a nagysokodást.

— Eredj, fiam, a gyerekekkel, ráérsz még a mamáknak szepét tenni! Boldogan lépek a kerék mellett, közbe-közbe vezet, — rá is lépne, — látszik rajta, — az de hosszúnadrág s a „latin” a hóna alatt — nem engedi.

El-eltűnnek a szemem elől. Megint az árnyék! Már-már föl is kelek, de még

jókor elszégyenlem magam s jólesően, lomhán visszauilok. Ráérek még... egyelőre... valameddig...!

Este az én kicsim forog az ágyában. Hozzábújok, tudom, hogy bántja valami. Jó idő múlva, rezignált sóhajjal:

— Anyukám... azt hiszem... a Dönci ma utoljára volt itt! ...

— Miért gondoltod?

— Mert én... azt hiszem... megsértettem... s máris potyognak a könnyei.

— ???

— Az úgy volt, — kezdi szepegeve, — hogy én szomjas voltam s azt mondtam, hogy menjünk anyukához. — Minek, — mondta a Dönci — nálam van pénz, gyere be a vendéglőbe s iszunk egy málnát, jó? És már húzta is a kezemet befelé. De én sehogyse akartam vele menni.

— Hát mért nem jössz, te kis csaszai, hisz abba nincs semmi! De nekem itt belül — s a szívére mutat — úgy kapart valami s akkor eszembe jutott, hogy mit szólna anyuka hozzá s kirántottam a kezem s megint mondtam, hogy menjünk anyukához megkérdezni s akkor Dönci olyan piros lett. Aztán, mert nem akartam, hogy haragudjon, hát azt mondtam, hogy már nem is vagyok szomjas.

Ő aztán el is búcsúzott, azt mondta, hogy tanulnia kell még. És most biztosan haragszik! S én nem is tudom, jól tettem-e?

— Drága... drága... kicsikém... ha a Dönci haragudna is, amit ugyan nem hiszek, mégis jól tetted s ezt az egyet tartsd meg ezután is, ha nagy leszel is mindig — mégha haragudna is valaki érte, — mindig kérdezd meg azt, ami ott belül kavar, a szívedet: mit szólna anyuka hozzá, megígéred?

Sokáig térdelek az ágya mellett s könnyes szemmel köszönöm ezt a napot Istennek. S azóta a rém nem kísért. Tudom, nem kísérhetem minden útjára, de már nem félek, hiszem, hogy gyermekszavát megtartja s akkor úgyis minden jól van! Majd ellenáll a kísértésnek, nem csábitja a rossz példa s helyt áll minden viharban.

De ami mindennél fontosabb: nem fog odakíváinkozni, ahonnet ha csak elvben is — az „anyák kizárva”. S valahogy így remélem, hogy ez nem fog neki soha hiányozni s hiszem, sőt szent meggyőződés, hogy enélkül is *boldog lesz!*

S. K. A.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban küzlenő hirdetés szavanként 15 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetés díja 1 pengő 50 fillér. Jelíges hirdetések érkező levelek továbbítására hirdetés díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Tipold zongoratermei Budapest, Rákóczi-út 61. Divatszarnokkal szemben. Márka zongorák, pianók, harmoniumok, legelőcsobban, legnagyobb fizetésképezzményel. Évtizedes keresztény szakvállalat.

„Déva” szőrtelenítő krém teljesen elmulasztja a szőrzet, fiatalító krém. Különleges kozmetikai cikkeket kaphatók. XIV. Hungária közepkörút 116. földszint 2. Thköly út mellett.

Zongorahangolás. javítás, harmóniumkészítés, javítás, legutányosabban. Sziber, Budapest, II., Török-utca 6.

Zongorák, pianók elöleg nélküli legkisebb részletre. Tisztviselőkedvezmény. Fenyőné, zongoraterme, Erzsébet-körút huszonhat.

Keresztény úricsaladóhoz gyermek mellé ajánlok szőlőt, középiskolát végzett fiatal leány. Szabni, varni tud. Leveleket „22 éves” jelíggel kiadóba kérek.

Budai hölgyek szíves pártfogását kéri felsőruhazalon. Szakvizsgákra előkészít. Kalocsay, II., Medve-utca 11. Telefon: 36-08-69.

Zongorát vagy pianót azonnal készpénzfizetésért sürgősen vennék. T.: 13-95-03. Zongoraterem.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kellemes lakásban 2 pengőért megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40, I. em. 10.

Rongyszőnyeget saját anyagból is, elsőrangú kivitelben készit Nova, Kisfaludy-u. 24.

Óbuda legszebb hegyvidékén, 2 szobás, összkomfortos villaépület, 300 n. ől gyümölcsös, még 16 évig adomterest, szabadkútból eladó. Megtekinthető: III. ker., Mármaros-út 5.

29 éves, r. kat. vallású fővárosi tisztviselő, jó megjelenésű, 250 pengő havifizetéssel felelősül venne fővárosi tanítónót, vagy tanárnót, vagy pestkönyvi őrleányt hozományal. Érdeklődők levelezni, „Nyugalmas élet” jelíggel kiadóba kérem.

Rövid, fekete, gyakorlózongora kettőszáz, külföldi négy száz, valódi Bisen-dorfer ötszáz pengő. Garantáltak, jó karban. Zongorák, pianók, feltűnő oicsón, tisztviselőknél előleg nélküli leg-csekélyebb részletre, Rákóczi-ut ötvén, Zongora-terem, Erzsébet-körút sarak

Perfekt főzőnő, ki a háztartás minden ágában jártas, éves bizonyítvánnyal úri házhoz ajánlko-zik. Fizetése megegyezik szerint. Héjja Jusztina, Budapest, Batthyány-u. 55., I. 11.

Privától vennék antik, lehetőleg biedermeier bútort. Szép, régi korabeli bútorkat keresek. Ajánlatokat: Tarnánró, Budapest, I., Alkotás-u. 32. I. 4. kérek.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon!” nyujtok. Hajlané, ny. máv. főntéző neje, Erzsébet-körút 2. III. 19. Lift. Telefon: 132-900.

Legmodernebb szabás-varrástanítás. Mestervizsga. „Elite” szalon, Andrássy út 49.

Vennék kispénzért zongorát, esetleg pianót. Telefon: 14-02-06. Fenyőáé, Erzsébet-körút 26.

Szabás-varrástanítás. Emőd Tamásné nőiruha-szalon. Szent István-körút 13. Telefon: 11-95-18.

Kisebb gyermekek mellé, vagy anyahelyettesnek ajánlkozok 25 éves okl. tanítónő. Idősebb ház-as-párhoz vagy 2-3 személyhez házvezetőnőnek is elmennék. Minden munkát vállalok a nagymosás kivételével. Szeretetteljes bánásmódot kérek. Leveleket fizetés megjelölésével „Nem szűgyellek dolgozni” jellegre kiadóba kérek.

Református tanítónő keres nevelőnői állást úri-családnál. Német- zongora-tanítás, középiskolás diák korrepetálását vállalja. Leveleket „Ref. ta-nítónő” jellegre kiadóba kérek.

1937. év karácsonyi kiállításon díjat nyert nemes, fiatal kanárk oicsón eladó. V., Hollán-u. 15. III. 3. Megtekinthető reggel 9 órától délután 4 óráig.

Saját ruháinak megvarrásával is. szabni, varni megtanítom rövid idő alatt. Bognárné, IV., Sem-melweiss-u. 2. I. 7.

Örökös otthon talál Budapesten lakó magános úrhölgynél idősebb intelligens leány vagy asz-szony, mint házvezetőnő. Fizetés megegyezés szer-int. Ajánlatokat „Budapest” jellegre kérek a ki-adóhivatálba.

Idősebb hülyget vagy urat teljes ellátásba és ápo-lásba elfogadok. Tizenöt évig mint ápolónő voltam alkalmazásban: beteget szakszerűen ápol-nék. Kitéve főzők, otthonom tiszta és csendes. Érdeklődők levelét „Áldott kezek” jellegre ki-adóba kérem.

Lapunk 1937. évi első és második félévi BEKÖTÉSI TÁBLÁJA darabonként 2 pengő előzetes boküldése ellenében lapunk kiadóhivatalában kapható

Kézimunkarajzaink ismertetése

Lapunkban közölt kézimunkarajzok nagyított rajza, szűrtsablónja és az összes hozzávaló anyag a Magyar Uri-asszonyok Lapja Kézimunkaboltjában Budapest, VI. Teréz-körút 6. sz. alatt szerezhető be. Mindennemű kézimunka-kérdésben kézimunkaboltunk okl. kézimunkatanárnője készséggel ad felvilágosítást, vidéki előfizetőinknek levélben is. Válaszbélyeg csatolását tisztelettel kérjük. Mintákat szívesen küld a Magyar Uriasszonyok Lapja Kézimunkaboltja.

2. OLDALON: Díványpárna. Fekete tüllalaplra készítjük, 5-ös sz. gyöngy-fonállal, a bronz szín három árnyala-tával. Mérete 45x65 cm. Előrajzolt papírmintája, (melyre a tüll ráfércel-jük és úgy dolgozzuk ki) a hozzá-való tülllel együtt 3.50 P. Gyöngy-fonál motringja 38 fillér. Megrendel-hető teljesen készen is.

6. OLDALON: Csipke függönyanyag, amelyből szép divatos függőnyt ké-szítihetünk. Szélesebb ablakra 3 m szélességben készítjük, keskenyebb ablakra 1.50 m szélességben. A füg-gőny aljára díszítésül saját anyagá-ból 30 cm széles fodrot teszünk. Fel-ül ugyancsak egy fodor drapériát

alkalmazunk. A két oldalát pikó-csipekkel dolgozzuk el. Egy 3 m szé-les, 250 cm hosszú foddorral díszített függöny ára készen megvarva, dra-périával együtt 38 P. Ugyanebből az anyagból két ágyra való ágyterítőt 220x320 cm méretben, kétoldalt foddordíszítéssel, készen megvarva 32 P. Megrendelhető bármely méret-ben is.

8. OLDALON: Színes hímzéssel díszít-tett millió. 80x80 cm méretben készit-jük fehér floridász pamutvászonra. Hímzéséhez színtartó minélit haszn-alunk, tarka virágzsinokban. A szé-lét hurokoltéssel fejezzük be. Előraj-zolva, 80x80 cm nagyságban 1.80 P.

Levél cím: Budapest, VI., Teréz-körút 6
TELEFONSZÁM: 12-13-19

Lapunk előfizetői 5% engedményben részesülnek

Hozott anyagra előrajzolósi díj 80 f.
Szűrtsablónja 1.20 P.

16. OLDALON: Tüllfüggöny. Közép-vastagságú tüllre készítjük, színes berlinerfonál hímzéssel. Egy szárny-rész mérete 150x250 cm, drapéria mérete 60x150 cm. Két szárny és egy drapéria előrajzolva jóminőségű tüllre 33 P. Kismotringos berliner ára 12 fillér. Szűrtsablónja 1.50 P. Meg-rendelhető teljesen készen is.

24. OLDALON: Divatos gallér és zsa-bó. Cakkos zsinórból (farkasfog) készítjük, papírrajz szerint. Zsinór métere 16 fillér. A gallér és zsa-bó papírrajza 80 fillér.

A M. U. L. Kézimunkaboltjának árajánlata:

	Pengő		Pengő
Bébi ingecske, fehér batisztból, finom géphímzés-sel, darabja	2.40	Csipkeszövet, függöny és ágyterítőre, 300 cm széles, métere	6.20
Bébi ingecske, világoskék vagy rózsaszín nansou-ból, rátét és géphímzéssel, darabja	2.60	Indanthren gitter-anyag, sárga és terrakotta szín-ben, 300 cm széles, métere	10.50
Pólyapárna, fehér v. színes rátét és géphímzéssel	18.—	Marquissette függöny-anyag, 150 cm széles, métere	5.20, 6.50, 7.50
Kocsitakaró és kocspárna, cérnapikéből hímzett, rátéttel, 1 garnitúra	14.50	Klöpli függöny-anyag, 300 cm széles, métere	14.50, 16.50, 17.50
Kocsitakaró és párna, műselyem krepdesinből, kézihímzéssel, húzott foddorral, nagyon szép kivitel	22.50	Aranycsokor pamutvászon, ágyneműre és fehé-reműre, 80 cm széles, métere	1.50
Ugyanez pliszírozott foddorral	25.—	Aranycsokor pamutvászon, színes, métere	1.92
Bébi-előke, rátét-géphímzéssel	1.50	Aranycsokor paplanlepedő pamutvászon, 180 cm széles, métere	4.20
Kisleányka horgolt ruha, szép színekben	5.—	Gyapjúfonál, csipeklúz és ruhakötéshez, dekája	—,28
Fiúcska trolri ruhácska, horgolt nadrág és kabát	10.—	Divat gyapjúfonál kosztüm készítéshez, dekája	—,38
Csipkeszövet-függöny drapériával, a szűr mérete 180x260 cm, drapéria 50x180 cm, rojtdíszítéssel	21.—	Indanthren pamutvászon, kék, zöld és fréz szín-ben, 140 cm széles, métere	4.—
Csipkeszövet, 180 cm széles, métere	6.40	Floridász pamutvászon, 80 cm széles, métere	1.80

Függönyanyagokból mintákat szívesen küldünk.

Rendkívül olcsó színes akció-terítőnkre, konyhagarnitúránkra és ágygarnitúránkra felhívjuk kedves előfizetőink figyelmét.

Felelős szerkesztő: KERTÉSZ BÉLA Kiadja: a Magyar Uriasszonyok Lapja kft. Felelős kiadó: KERTÉSZ BÉLA Szerkesztők: Dr KERTÉSZ ELEK, tordal BÚJTHE ETELKA, ERDŐDY ELEK. Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN. Kéziratokat, kiséket, fényképeket nem adunk vissza és nem örünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és lekötése tilos. A Magyar Uriasszonyok Lapját nyomta: a Hungária Hirlanvondma R T. Budapest. V., Vilmos császár-út 34. Felelős: SCHMIDEK GEZA

Magyar
Uriasszonyok
Lapja
Kézimunkaboltja

Budapest, VI., Teréz körút

6

RÜGGÖNY

és minden egyéb kézimunka-
szükségeit a Magyar Uri-
asszonyok Lapja Kézimunka-
boltjában (Budapest VI., Teréz-
körút 6. szám) szerezhetők be.

**Calderoni és Társa
LÁTSZERÉSZEK**

Látcsövek, szemüvegek, orr-
csiptetők. Fényképé-
szeti készülékek és cikkek.
Barométerek, hőmérők.

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1.
Telefonszám: 18-11-48

VERES

F O T O

Budapest, V. ker.,
Dorottya-utca 1

Gerbeaud-palota

Az 1937. évi második félévi

**bekötési
t á b l a**

kiadóhivatalunkban meg-
rendelhető 2 pengő elő-
zetes beküldése ellenében.

**Dr. Földes
Miklósné**

«JUNO» Kozmetikai Labo-
ratórium, Budapest, IV. ker.
Károly király-út 24. Vidékiek-
nek postai szétküldés

Biztos hatású szépítőszer

MAGYAR
URIASZONYOK
LAPJA

